

د افغانستان بانک

بولتن اقتصادی

۹

احصائیوی

بولتن اقتصادی و احصائیوی ربوعار د افغانستان بانک

ربيع دوم سال مالي ۱۳۹۵ (۲۰ مارچ ۲۰۱۶ الی ۲۰ جون ۲۰۱۶)

د افغانستان بانک

بولتن اقتصادی

۹

احصائیوی

بولتن اقتصادی و احصائیوی ربوعار د افغانستان بانک

ربيع دوم سال مالي ۱۳۹۵ (۲۰ مارچ ۲۰۱۶ الی ۲۰ جون ۲۰۱۶)

ابن سينا وات
کابل - افغانستان
شماره تماس: +۹۳-۲۰ ۲۱۰۴۱۴۶
ویب سایت:- www.dab.gov.af
ایمیل آدرس:- info@dab.gov.af
حق چاپ محفوظ است
حقوق و اجازه نامه ها

حق چاپ مطالب منتشره این بولتن محفوظ بوده، اما نقل قول و چاپ مجدد آن صورت گرفته می تواند.
برای چاپ مجدد تصدیق نامه و کاپی بولتن یک امر ضروری پنداشته می شود.

یادداشت:

سال مالی افغانستان از سال ۱۳۹۱ (۲۰۱۲) بدینسو تغییر یافته است. سال مالی جدید در هر سال از ۲۱ دسمبر که برابر میشود با اول ماه جدی، آغاز می گردد. این بولتن تغییرات اقتصادی و احصائیوی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ را که از ۲۰ مارچ ۲۰۱۶ شروع و الی ۲۰ جون ۲۰۱۶ ادامه دارد، احتوا می کند.

فهرست مطالب

خلاصه موضوع

۱	۱- وضعیت اقتصادی جهان
۵	۱. اقتصاد کشورهای انکشاف یافته
۵	۱.۱ اقتصاد ایالات متحده آمریکا
۶	۱.۱.۱ اقتصاد بریتانیا
۸	۱.۳ اقتصاد آلمان
۹	۱.۴ اقتصاد فرانسه
۱۰	۱.۵ اقتصاد چین
۱۰	۱.۵.۱ اقتصاد ژاپن
۱۰	۲. اقتصاد کشورهای روبرو به توسعه
۱۰	۲.۱ اقتصاد چین
۱۱	۲.۲ اقتصاد هندوستان
۱۱	۲.۳ اقتصاد ترکیه
۱۵	۲. چگونگی تغییرات در بازار پول و سرمایه
۱۵	۱. برنامه پولی
۱۶	۲. حجم نقدینگی
۱۸	۳. ذخایر خالص بین المللی
۱۸	۴. بازار مبادله ارز
۱۸	۵. عملیات بازار آزاد و وضعیت نقدینگی
۱۸	۱.۵.۲ لیلام ارز
۱۹	۲.۵.۲ لیلام اوراق سرمایوی
۱۹	۳.۵.۲ ذخایر اجباری و اضافی
۲۳	۳. روند و دورنمای تورم
۲۳	۲.۳ قیم کالاهای مصرفی در افغانستان
۲۴	۱.۱.۳ تغییرات در شاخص قیم مصرفی عمومی ملی
۲۷	۲.۱.۳ تغییرات شاخص قیم مصرفی کابل
۳۲	۲.۳ چشم انداز تورم در کوتاه مدت
۳۲	۱.۲.۳ خطرات

۴. چگونگی تغییرات در سکتور خارجی	۳۵
۱. بیلانس تادیات	۳۵
۱.۱. بیلانس حساب جاری	۳۵
۲. حساب سرمایه	۳۵
۳. حساب مالی	۳۶
۴. مال التجاره	۳۶
۲. طرف تجاری	۳۷
۳. ترکیب تجارت	۳۹
۱.۳. ترکیب واردات	۳۹
۲.۳. ترکیب صادرات	۴۰
۴. بدھی خارجی	۴۱
۵. ذخایر خالص بین المللی	۴۲
۵. تغییرات در سکتور مالیاتی	۴۹
۱. نرخ اجرای بودجه	۴۹
۲. کسر بودجه	۴۹
۳. جمع آوری عواید	۴۹
۱.۳.۵ عواید مالیاتی	۵۰
۲.۳.۵ عواید غیر مالیاتی	۵۰
۴. کمک های مالی کشورهای دونر	۵۰
۵. مصارف	۵۱
۶. چگونگی عملکرد نظام بانکی	۵۵
۱. دارایی های نظام بانکی	۵۵
۱.۱. قروض ناخالص	۵۷
۲.۱.۶ ذخایر جبران خسارة قروض	۵۷
۳.۱.۶ توزیع قروض	۵۷
۲. صنف بندی قروض	۶۰
۱.۲.۶ قروض صعب الحصول	۶۰
۲.۲.۶ قروض معکوساً صنف بندی شده	۶۱

۶۱	۳.۲.۶ قروض در کتگوری تحت نظر
۶۱	۴.۲.۶ قروض در کتگوری خساره
۶۱	۵.۲.۶ طلبات بین البنکی
۶۲	۶.۲.۶ سرمایه گذاری
۶۲	۷.۲.۶ پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بنک
۶۲	۳. بدھی ها
۶۳	۱.۳.۶ امانات
۶۴	۲.۳.۶ روند قرضه گیری
۶۴	۴. نقدینگی
۶۵	۱.۴.۶ سرمایه
۶۵	۲.۴.۶ نسبت نقدینگی (به پیمانه وسیع)
۶۵	۵. فایده نظام بنکی
۶۷	۶. خطر مبادله ارز
۶۷	۷. خطر نرخ تکتانه

گراف ها

گراف ۱.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی ایالات متحده امریکا (فیصدی تغییرات ربع به ربع).....	۵
گراف ۲.۱: نرخ بیکاری ایالات متحده امریکا (عيار شده بر اساس فصل).....	۵
گراف ۳.۱: شاخص قیم مصرفی ایالات متحده امریکا (تغییرات بر اساس ربع به ربع).....	۶
گراف ۴.۱: تجارت بین المللی اجنباس و خدمات ایالات متحده امریکا (به میلیارد دالر امریکایی).....	۶
گراف ۵.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی بریتانیا (عيار شده بر اساس فصل).....	۷
گراف ۶.۱: نرخ سالانه تورم در بریتانیا.....	۷
گراف ۷.۱: بیلاتس تجارت بین المللی بریتانیا (به میلیارد پوند).....	۷
گراف ۸.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی آلمان (ربع به ربع).....	۸
گراف ۹.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی فرانسه (ربع به ربع).....	۹
گراف ۱۰.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی چین.....	۹
گراف ۱۱.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی چین (ربع به ربع).....	۱۰
گراف ۱۲.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی هندوستان (سال به سال).....	۱۱
گراف ۱۳.۱: صادرات، واردات و بیلاتس تجارتی ترکیه.....	۱۲
گراف ۱۴.۱: پولی در دوران، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵.....	۱۶
گراف ۱۵.۱: پایه پول، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵.....	۱۶
گراف ۱۶.۱: امانات جاری منحیث سهم پول به مفهوم وسیع (M2) به فیصد.....	۱۷
گراف ۱۷.۱: شبے پول منحیث سهم پول به مفهوم وسیع (M2) به فیصد.....	۱۷
گراف ۱۸.۱: ذخایر خالص بین المللی، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵.....	۱۸
گراف ۱۹.۱: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی، طی ربع دوم سال ۱۳۹۵.....	۱۸
گراف ۲۰.۱: سهم اوراق سرمایوی تصفیه نا شده، اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵.....	۱۹
گراف ۲۱.۱: شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (سال به سال).....	۲۴
گراف ۲۲.۱: تورم هسته (روش اوسط یابی٪ ۳۰٪).....	۲۴
گراف ۲۳.۱: شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (ربع به ربع).....	۲۶
گراف ۲۴.۱: شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (سال به سال).....	۲۸
گراف ۲۵.۱: شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (ربع به ربع).....	۳۰
گراف ۲۶.۱: بیلاتس تادیات حساب جاری.....	۳۵
گراف ۲۷.۱: بیلاتس حساب سرمایه.....	۳۶
گراف ۲۸.۱: بیلاتس حساب مالی.....	۳۶
گراف ۲۹.۱: عملکرد تجاری و بیلاتس تجارتی (به میلیون دالر امریکایی).....	۳۷

۳۸.....	گراف ۵.۴: طرف صادرات (سهم درصدی) طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵
۳۸.....	گراف ۶.۴: طرف صادرات (سهم درصدی) طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴
۳۹.....	گراف ۷.۴: طرف واردات (سهم درصدی) طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵
۳۹.....	گراف ۸.۴: طرف واردات (سهم درصدی) طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴
۴۰.....	گراف ۹.۴: ترکیب واردات (سهم درصدی) طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴
۴۰.....	گراف ۱۰.۴: ترکیب واردات (سهم درصدی) طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵
۴۱.....	گراف ۱۱.۴: ترکیب صادرات (سهم درصدی) طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴
۴۱.....	گراف ۱۲.۴: ترکیب صادرات (سهم درصدی) طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵
۴۲.....	گراف ۱۳.۴: مقایسه بدھی خارجی، طی ربع دوم سال ۱۳۹۴ و ربع دوم سال ۱۳۹۵
۴۲.....	گراف ۱۴.۴: ذخایر خالص بین المللی، طی چند ربع اخیر (به میلیون دالر امریکایی)
۴۹.....	گراف ۱.۵: ترکیب عواید، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵
۵۰.....	گراف ۲.۵: مقایسه عواید عمومی، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵
۵۰.....	گراف ۳.۵: مقایسه عواید مالیاتی، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵
۵۰.....	گراف ۴.۵: ترکیب عواید مالیاتی، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵
۵۱.....	گراف ۵.۵: منابع تمویلی بودجه ملی، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵
۵۱.....	گراف ۶.۵: مقایسه کمک‌های کشورهای دونر، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵
۵۱.....	گراف ۷.۵: ترکیب مصارف عمومی دولت، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵
۵۶.....	گراف ۱.۶: سهم سکتور بانکی (مجموع دارایی‌ها) میان بانک‌ها
۵۷.....	گراف ۲.۶: سهم پورتفولیوی قروض ناخالص میان بانک‌ها
۶۰.....	گراف ۳.۶: کیفیت پورتفولیوی قرضه
۶۱.....	گراف ۴.۶: سهم طلبات بین بانکی میان بانک‌ها
۶۲.....	گراف ۵.۶: افزایش ۴.۴۶ میلیارد افغانی بدھی‌ها
۶۳.....	گراف ۶.۶: ترکیب امانات اسعاری
۶۳.....	گراف ۷.۶: امانات به افغانی
۶۴.....	گراف ۸.۶: افزایش ۳.۰۶ درصدی امانات
۶۴.....	گراف ۹.۶: تفکیک امانات
۶۶.....	گراف ۱۰.۶: فایده نظام بانکی
۶۶.....	گراف ۱۱.۶: برگشت بر دارایی و برگشت بر صاحبان سهم
۶۶.....	گراف ۱۲.۶: تکتائۀ خالص نهایی

جداول

جدول ۱.۲: حجم نقدینگی طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵	۱۷
جدول ۱.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (سال به سال)	۲۵
جدول ۲.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (ربع به ربع)	۲۷
جدول ۳.۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (سال به سال)	۲۹
جدول ۴.۳: تغییرات شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (ربع به ربع)	۳۱
جدول ۱.۴: بیلانس تادیات افغانستان (به میلیون دالر امریکایی)	۴۳
جدول ۲.۴: تجارت اموال (به میلیون دالر امریکایی)	۴۳
جدول ۳.۴ طرف تجارت خارجی طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ (به میلیون دالر امریکایی)	۴۴
جدول ۴.۴ طرف تجارت خارجی طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ (به میلیون دالر امریکایی)	۴۴
جدول ۵.۴ بدھی خارجی طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ (به واحدهای ذکر شده)	۴۵
جدول ۶.۴: ذخایر خالص بین المللی، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴	۴۵
جدول ۱.۶: ترکیب دارایی‌ها و بدھی‌ها	۵۶
جدول ۲.۶: توزیع قروض با تفکیک سکتورهای مختلف	۵۹
جدول ۳.۶: مهمترین شاخصه‌های سالم مالی نظام بانکی	۶۴
جدول ۴.۶: جدول فایده / ضرر	۶۶

هیئت رهبری د افغانستان بانک

خلیل صدیق

رئيس کل د افغانستان بانک

محمد قسم رحیمی

معاون دوم د افغانستان بانک

واحد الله نوشیر

معاون اول د افغانستان بانک

پیام رئیس کل

پالیسی‌ها/تلاش‌های د افغانستان بانک با تمرکز روی حفظ ثبات قیم داخلی که هدف اصلی د افغانستان بانک را تشکیل می‌دهد، و با توجه به آسیب پذیرترین قشر جامعه، با راه اندازی سیاست پولی سالم و مؤثر عیار گردیده اند.

افزایش قیم طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ عنوان شده است. شایان ذکر است که بدلیل بعضی مشکلات سرحدی حجم واردات از پاکستان بگونه چشمگیر کاهش یافته است.

پول در دوران (CIC) و پایه پولی (RM) پس از رشد منفی ربع اول سال مالی ۱۳۹۵، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ رشد مثبت ۵ درصدی را تجربه نموده اند. ارزش پایه پولی (RM) که هدف عملیاتی د افغانستان بانک را تشکیل می دهد، در اخیر ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۲۲۳، ۱۵۱ میلیون افغانی می رسد، این در حالیست که پول در دوران منحیت هدف ضمنی د افغانستان بانک، طی زمان تحت بررسی به ۱۹۹.۲۵۷ میلیون افغانی ثبت شده است.

پول به مفهوم محدود (M1) در اخیر زمان تحت بررسی ۲۸۴، ۳۸۰ میلیون افغانی گزارش داده شده است که این رقم افزایش ۳.۷۱ درصدی (ربع به ربع) را نشان می دهد.

پول به مفهوم وسیع (M2) نیز روند مشابه داشته که افزایش ۳.۷۶ درصدی (ربع به ربع) را نشان داده و ارزش آن در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۰.۹، ۱۰۴ میلیون افغانی می رسد. در عین زمان، ذخایر خالص بین المللی د افغانستان بانک (NIR) طی زمان تحت بررسی افزایش ۴.۰۶ درصدی را به ثبت رسانده و ارزش آن طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۶، ۸۱۲.۲۶ میلیون دالر امریکایی گزارش شده است.

کسر حساب جاری در مقایسه با ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ کاهش یافته است که دلیل آن کاهش واردات اجناس و خدمات، افزایش مازاد در حساب انتقالی کنونی، افزایش پرداخت در حساب عواید که در نتیجه کاهش عواید سرمایه گذاری بینان آمده، عنوان شده است.

خلاص موضع

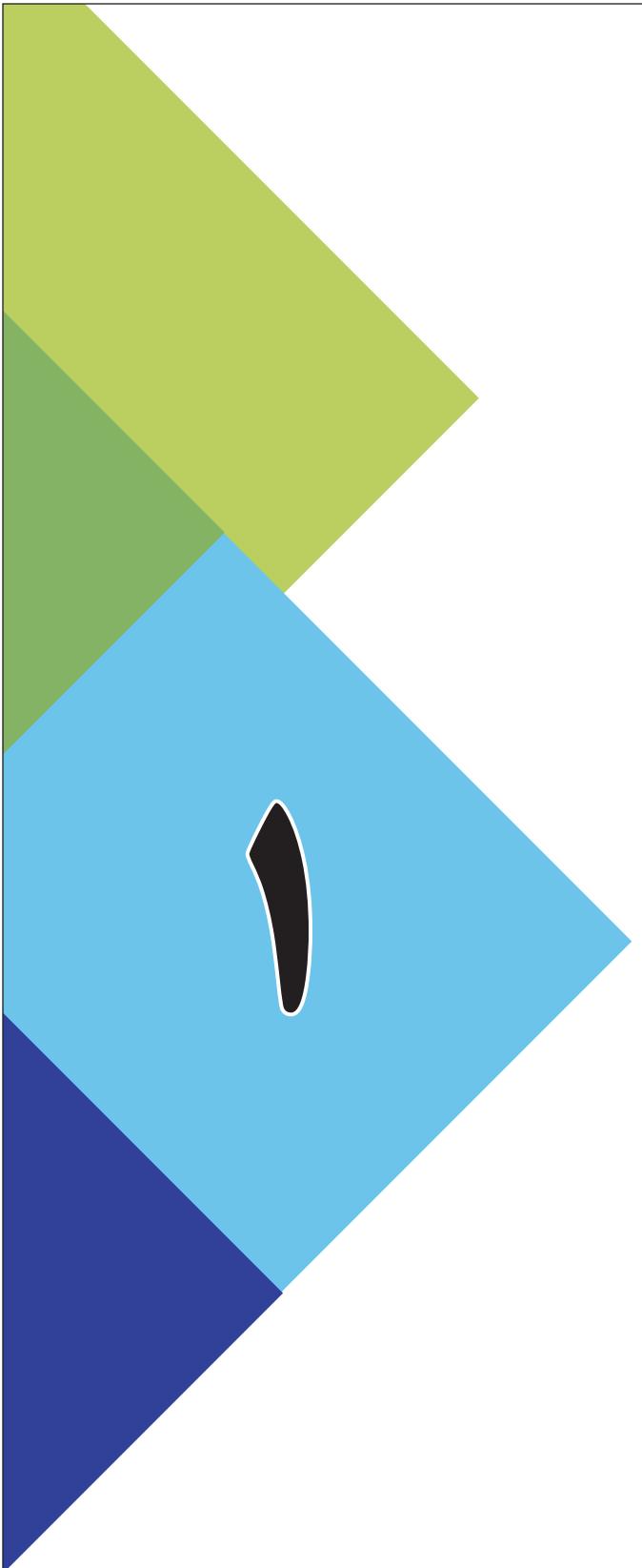
اقتصاد افغانستان با وجود چالش های موجود امنیتی و وضعیت ناگوار سیاسی و اقتصادی، طی شش ماه اول سال ۲۰۱۶ شاهد نشانه های بهبود بوده است. اصلاحات معقول مالیاتی، وضع محدودیت های بیشتر روی واردات توأم با عودت تعداد زیاد مهاجرین به کشور از جمله عواملی عنوان شده اند که اقتصاد افغانستان را به طرف رشد سوق داده است. سکتور زراعت نیز در کنار افزایش معتدل سرمایه گذاری های داخلی و خارجی توسعه یافته است. جمع آوری عواید داخلی نیز، طی شش ماه اول سال ۲۰۱۶ افزایش چشمگیر به ثبت رسانده است. به همین ترتیب افغانستان به سازمان تجارت جهانی راه یافته و در برنامه نظارت کارکنان که از طرف صندوق وجهی بین المللی راه اندازی شده بود، شایستگی نشان داده و روی برنامه سه سال آینده با صندوق بین المللی پول توافق صورت گرفته است.

روند رو به صعود تورم در افغانستان از اوسط سال ۲۰۱۵ آغاز شده است. طوریکه تورم عمومی طی این زمان به ۵.۹۶ درصد (سال به سال) افزایش یافته است. در عین زمان قیم کالاهای مصرفی در کشور بدلیل عوامل گوناگون افزایش یافته است. تورم شاخص قیم مصرفی افغانستان در نتیجه افزایش قیمت نفت در بازارهای جهانی افزایش یافته است. گفتنی است که قیمت نفت در مقایسه با ربع قبلی، در زمان تحت بررسی به اندازه ۴۷.۳ درصد افزایش داشته که این روند بگونه قابل ملاحظه، قیمت اجناس را متاثر ساخته است. ثانیاً، کمرنگ شدن تجارت میان افغانستان و پاکستان (محضوصاً در بخش واردات) یکی از عوامل دیگر

مالی بیلانس تادیات از جریانات خالص ورودی ۸۴.۴۷ میلیون دالر امریکایی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به جریانات خالص خروجی ۲۱۳.۷۰ میلیون دالر امریکایی مبدل گردیده است.

مجموع دارایی های مالی افغانستان که طلبات افغان ها را نیز در بر می گیرد در مقایسه با ۲۰.۳۹ میلیون دالر امریکایی ربع مشابه سال گذشته، طی ربع تحت بررسی به ۹۱.۰۸ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

صادرات و واردات بطور عمومی کاهش یافته که در این میان صادرات به اندازه ۴ درصد به ارزش ۱۱۶.۹۹ میلیون دالر امریکایی و واردات به اندازه ۲۰ درصد به ارزش ۱۴۰.۲۱۳ میلیون دالر امریکایی کاهش داشته است. دلیل کاهش واردات، کاهش تقاضای داخلی کالاهای خارجی که عمدتاً کالاهای سرمایوی می باشد، تولیدات صنعتی و تیل و روغنیات گفته شده است. به همین ترتیب، حساب سرمایه و بیلانس تادیات در مقایسه با ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ کاهش ۳۰ درصدی را نشان داده اند. حساب

وضعیت اقتصادی جهان

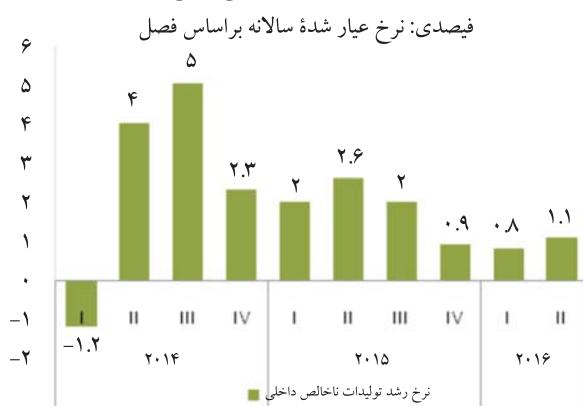

وضعیت اقتصادی جهان

شده است. این در حالیست که فروشات نهایی تولیدات داخلی به استثنای سرمایه گذاری ذخایر، افزایش ۲.۴ درصدی را طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ نشان داده است.

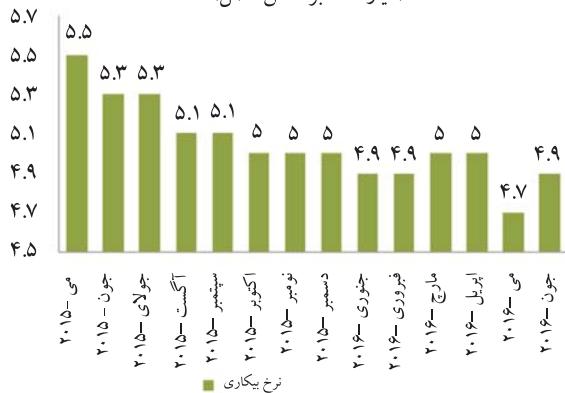
نرخ بیکاری ایالات متحده امریکا در ماه جون ۲۰۱۶ از ۴.۷ درصد ماه گذشته به ۴.۹ درصد افزایش یافته است. نرخ بیکاری ایالات متحده امریکا در مقایسه با ۵ درصد ثبت شده ماه اپریل، در ماه جون به اندازه ۰.۰۰۱ درصد کاهش را نشان دهد.

گراف ۱.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی ایالات متحده امریکا
تغییرات: فيضی تغییرات ربع به ربع

منبع: اداره تحلیلات اقتصادی و تجارت ایالات متحده امریکا

گراف ۲.۱: نرخ بیکاری ایالات متحده امریکا
(عيار شده براساس فصل)

منبع: اداره تحلیلات اقتصادی و تجارت ایالات متحده امریکا

براساس گزارش صندوق بین المللی پول، اقتصاد جهان قبل از ۲۳ جون سال ۲۰۱۶ در حال رشد بوده است. اکثر اقتصادهای انکشاپ یافته رشد گند اقتصادی را تجربه نموده اند، این در حالیست که روند رشد اقتصادی در بازار کشورهای روبه توسعه و در حال انکشاپ مختلط بوده است. بهبود اقتصادی در بازارهای مالی و مواد نفتی که از اوسط ماه فبروری سال ۲۰۱۶ آغاز و الی ۲۳ جون زمانیکه حدس زده می شد بریتانیا در اتحادیه اروپا بماند، ادامه داشته است.

به همین ترتیب، نتیجه ریفراندم بریتانیا بازارهای مالی را متأثر ساخته که سرانجام باعث کاهش قیم سهام در سراسر جهان شده است.

از دید اقتصاد کلان، بریکسیت به معنی افزایش قابل ملاحظه در امور اقتصادی، سیاسی و بی باوری های سازمانی بوده و به نظر می رسد این روند بالای عملکرد اقتصاد کلان مخصوصاً عملکرد اقتصاد کلان کشورهای اروپایی انکشاپ یافته تأثیر منفی وارد کند.

از سوی دیگر، براساس پیش بینی های صندوق بین المللی پول، تولیدات جهانی، طی سال ۲۰۱۶ به ۳.۱ درصد (سال به سال) افزایش پیش بینی شده است. در عین زمان، برای سال ۲۰۱۶ تولیدات ناخالص داخلی اقتصادهای انکشاپ یافته به اندازه ۱.۸ درصد افزایش و برای کشورهای اقتصاد روبه توسعه و در حال انکشاپ ۴.۱ درصد پیش بینی شده است.

۱. اقتصاد کشورهای انکشاپ یافته

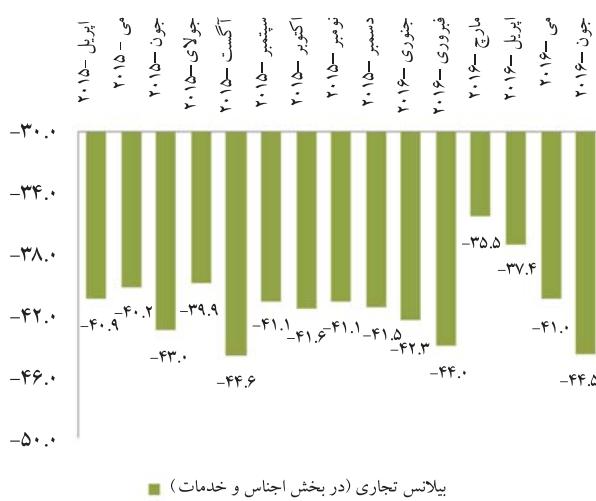
۱.۱ اقتصاد ایالات متحده امریکا

تولیدات ناخالص داخلی حقیقی ایالات متحده امریکا، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ از ۰.۸ درصد ربع مشابه سال گذشته به ۱.۱ درصد افزایش یافته است. دلیل اساسی رشد تولیدات ناخالص داخلی حقیقی این کشور افزایش مصارف مستهلكین گفته

هم، ارزش مجموعی صادرات این کشور طی ماه جون سال ۲۰۱۶ به ۱۸۳.۲ میلیارد دالر امریکایی رسیده، در حالیکه ارزش مجموعی واردات آن به ۲۲۷.۷ میلیارد دالر امریکایی می‌رسد که این رقم نمایانگر کسر ۴۴.۵ میلیارد دالری در بخش اجناس و خدمات می‌باشد. گفتنی است که در بخش اجناس کسر تجاری به ۶۶ میلیارد دالر امریکایی رسیده که این رقم در مقایسه به ۳۸ میلیارد دالر امریکایی ماه گذشته، طی ماه جون افزایش را نشان می‌دهد، اما در بخش خدمات بالغ بر ۲۱.۵ میلیارد دالر امریکایی مازاد تجاری رونما گردیده است که این رقم نسبت به ۳.۰ میلیارد دالر امریکایی زمان گذشته بلندتر می‌باشد.

گراف ۴.۱: تجارت بین المللی اجناس و خدمات ایالات متحده

امريكا (به ميليارد دالر اميريكي، عيار شده براساس ماه)

منبع: اداره تحلیلات اقتصادی وزارت تجارت ایالات متحده امریکا

۲.۱.۱ اقتصاد بریتانیا

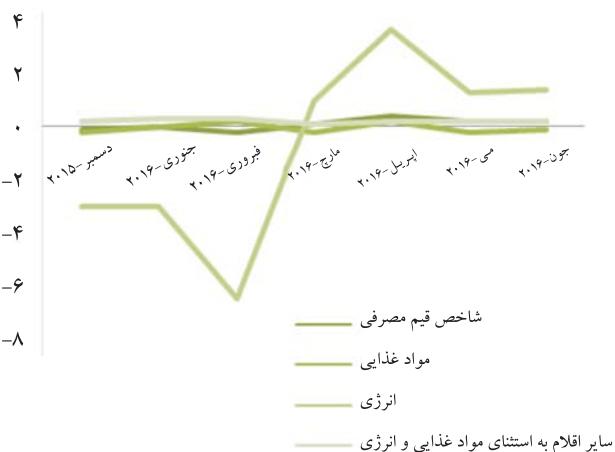
تولیدات ناخالص داخلی بریتانیا، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۶.۰ درصد افزایش پیش بینی شده بود، در حالیکه تولیدات ناخالص داخلی آن در زمان مشابه سال گذشته افزایش ۴.۰ درصدی را به همراه داشت. تولیدات این کشور، طی ربع دوم در دو بخش اساسی سکتور صنعتی افزایش داشته اند. این در

شاخص قیم مصرفی ایالات متحده امریکا (عيار شده براساس فصل) برای تمامی مناطق شهری، طی ماه جون سال ۲۰۱۶ افزایش ۰.۲ درصدی را نشان می‌دهد. شاخص مواد غذایی به اندازه ۰.۱ درصد کاهش یافته، در حالیکه شاخص انرژی به اندازه ۰.۳ درصد افزایش را نشان می‌دهد که علت آن عدمتای افزایش ۳.۳ درصدی شاخص پترول بوده است. شاخص تمام اقلام در دوازده ماه که در ماه جون به پایان می‌رسد به اندازه ۱ درصد افزایش داشته که این رقم با افزایش دوازده ماهه که در ماه می به پایان می‌رسید، مشابه بوده است. در عین زمان، شاخص قیم مصرفی برای تمامی مناطق شهری، طی ماه اپریل افزایش ۰.۰ درصدی عیار شده به اساس فصل را نشان داده است.

گراف ۳.۱: شاخص قیم مصرفی، مصرف کنندگان تمام شهرهای

ایالات متحده امریکا: فیصلی تغیرات ربع به ربع اوسط شهری عیار

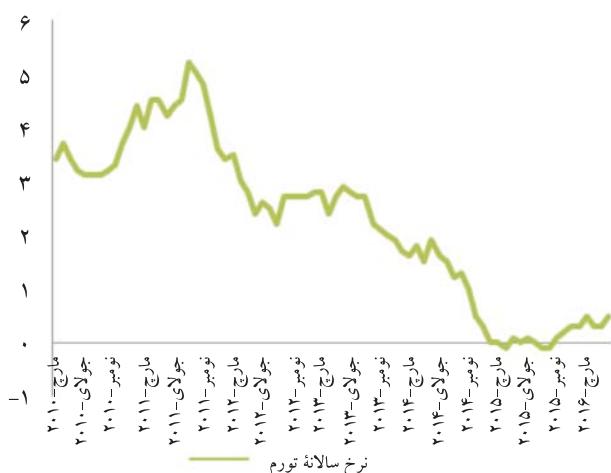
شده براساس فصل

منبع: اداره تحلیلات اقتصادی وزارت تجارت ایالات متحده امریکا

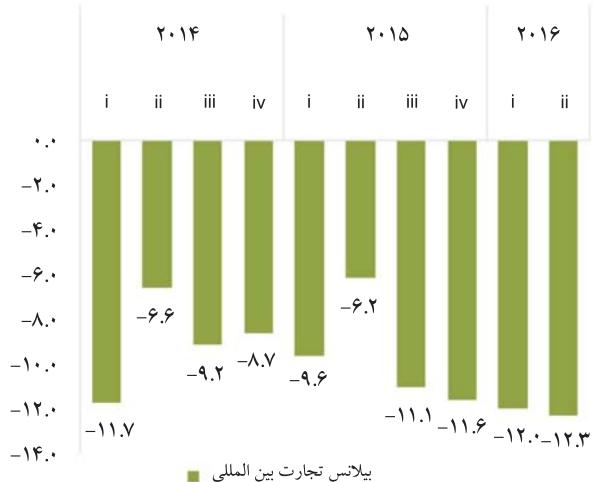
کسر تجاری بین المللی ماهوار (اجناس و خدمات) ایالات متحده امریکا از ۴۱ میلیارد دالر امریکایی ماه می در ماه جون به ۴۴.۵ میلیارد دالر امریکایی افزایش یافته است که این رقم افزایش ۸.۵ درصدی را نشان می‌دهد، این در حالیست که کسر تجاری در مقایسه با ۳۷.۴ میلیارد دالر امریکایی ماه اپریل در ماه جون افزایش ۹.۶ درصدی را نشان می‌دهد. از سوی

گراف ۶.۱: نرخ سالانه تورم در بریتانیا

منبع: اداره ملی احصائیه بریتانیا

کسر تجارت بین المللی بریتانیا طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۱۲.۳ میلیارد پوند رسیده است. کسر تجاری این کشور، طی ربع گذشته ۱۲ میلیارد پوند گفته شده که رقم فعلی به اندازه ۰.۳ میلیارد پوند افزایش را نشان می‌دهد. کسر تجارت بین المللی بریتانیا طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ در مقایسه با ربع مشابه سال گذشته به اندازه ۶.۱ میلیارد پوند (۹۸.۴ درصد) افزایش یافته است.

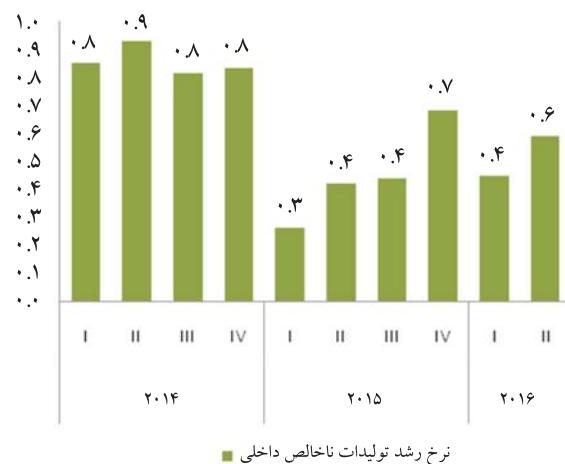
گراف ۷.۱: بیلانس تجارت بین المللی بریتانیا (اجناس و خدمات)
(به میلیارد پوند)

منبع: اداره ملی احصائیه بریتانیا

حالیست که خدمات در زمان تحت بررسی به اندازه ۰.۵ درصد و تولیدات به اندازه ۲.۱ درصد افزایش داشته است. برعکس، در بخش ساختمانی و زراعت بالترتیب کاهش ۰.۴ درصدی و ۱ درصدی رونما گردیده است.

گراف ۵.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی بریتانیا

(عيار شده براساس فصل)

منبع: اداره ملی احصائیه بریتانیا

نرخ بیکاری بریتانیا طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۴.۹ درصد ثبت شده، این در حالیست که نرخ آن طی ربع گذشته ۵.۱ درصد به ثبت رسیده است که این رقم کاهش ۰.۰۰۲ درصدی را نشان می‌دهد.

نرخ سالانه تورم در بریتانیا، در ماه جون سال ۲۰۱۶ به اندازه ۰.۵ درصد افزایش یافته است. این در حالیست که نرخ سالانه تورم طی زمان مشابه سال گذشته افزایش ۰.۳ درصدی را به همراه داشت. نرخ تورم طی ماه جون در مقایسه با ماه های گذشته سال روان بلندتر بوده، ولی نظر به زمانهای قبل نسبتاً در حالت پائین تر قرار دارد. عوامل عمده افزایش نرخ تورم در ماه جون افزایش قیم مواد نفتی، تکه های پرواز و افزایش قیم اجناس گوناگون تفریحی و فرهنگی و خدمات گفته شده اند. شایان ذکر است که افزایش نرخ تورم تا حدی بالاتر کاهش قیم فرنیچر و اثاثیه و خدمات آسایشی جبران شده است.

نرخ بیکاری آلمان، طی ماه جون ۴.۲ درصد ثبت شده که این رقم از ماه اپریل بدینسو بدون تغییر بوده است. نیروی کاری در این کشور در ماه جون ۴۲.۷۱ میلیون نفر گفته شده که از آن جمله ۴۰.۹۱ میلیون آن دارای شغل و ۱.۸ میلیون آن بیکار محسوب شده اند. مجموع نیروی کاری، طی ماه جنوری به ۴۲.۶۴ میلیون نفر رسیده که طی این مدت ۴۰.۷ میلیون شخص دارای شغل بوده، اما تعداد ۱.۸۵ میلیون آن نتوانسته اند شغل بدست آورند. از ماه جنوری بدینسو به تعداد ۰.۰۵ میلیون افراد بیکار شغل بدست آورده اند.

نرخ تورم در آلمان طی ماه جون به ۰.۳ درصد نرخ سالانه افزایش یافته است. این در حالیست که نرخ تورم در ماه گذشته ۰.۱ درصد گفته شده، در حالیکه در ماه اپریل نرخ آن به ۰.۰ به ثبت رسیده است. نرخ تورم مواد غذایی طی ماه جون ۰.۱ درصد، نرخ تورم انرژی (انرژی خانوارها و مواد نفتی عراده جان) ۶.۴ درصد و نرخ تورم خدمات ۱.۴ درصد ثبت شده است. طی ماه گذشته نرخ تورم مواد غذایی ۰.۰ درصد، نرخ تورم انرژی ۷.۹ درصد و نرخ تورم خدمات ۱.۲ درصد گزارش شده بود. طی ماه اپریل، دلیل کاهش تورم سراسری عمدتاً تغییر قیمت تولیدات روغن که ۱۶.۳ درصد ثبت شده بود، عنوان شده است.

ارزش صادرات کالاهای در آلمان طی ماه جون به ۱۰۶.۸ میلیارد یورو رسیده، در حالیکه ارزش واردات کالاهای به این کشور ۸۲ میلیارد یورو گزارش شده است که این ارقام نشان دهنده مازاد ۲۴.۸ میلیارد یورویی می باشد. ارزش صادرات اجنباس، طی ماه می به ۹۷.۲ میلیارد یورو و ارزش واردات اجنباس به ۷۶.۲ میلیارد یورو رسیده است که این ارقام نشان دهنده مازاد ۲۱ میلیارد یورویی می باشد. طی ماه اپریل، صادرات آلمان ۱۰۴.۳ میلیارد یورو و واردات آن ۷۸.۷ میلیارد یورو را احتوا کرده که مازاد ۲۵.۶ میلیارد یورویی را نشان می دهد.

۳.۱ اقتصاد آلمان

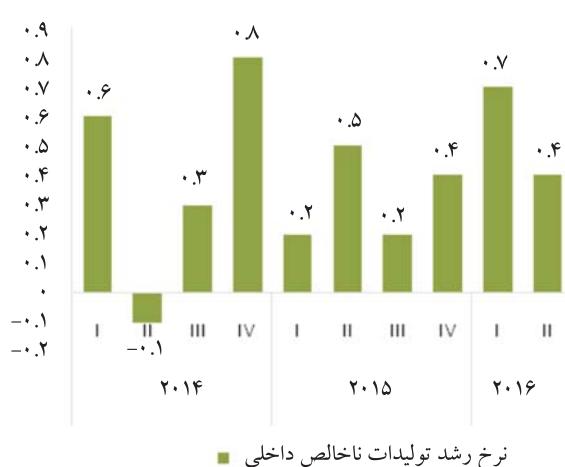
اقتصاد آلمان، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ به اندازه ۰.۴ درصد (نرخ عیار شده براساس قیمت، تقویم و فصل) رشد داشته است. نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی آلمان در ربع اول سال به ۰.۷ درصد ثبت شده بود. بیلانس تجارت بین المللی آلمان در زمان متذکره بگونه قابل ملاحظه به رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور ربط می گیرد. از لحاظ مقایسه سال به سال، رشد تولیدات ناخالص داخلی آلمان، طی ربع دوم به اندازه ۳.۱ درصد بلندتر بوده است که این رقم طی پنج سال بلندترین رشد را می نمایاند.

بطور مجموع، تقاضای داخلی در مقایسه به ربع اول بگونه اندک کاهش یافته که رشد اقتصادی را به اندازه ۰.۰۰۲ درصد کاهش داده است.

در عین زمان، در بخش موجودی کالاهای کاهش اندک رونما گردیده که بالای رشد تولیدات ناخالص داخلی تأثیر منفی (۰.۰۱- درصدی) را وارد نموده است.

گراف ۸.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی آلمان (ربع به ربع)

(عیار شده براساس فصل و تقویم)

منبع: دفتر احصائیوی فدرال (Destatis)

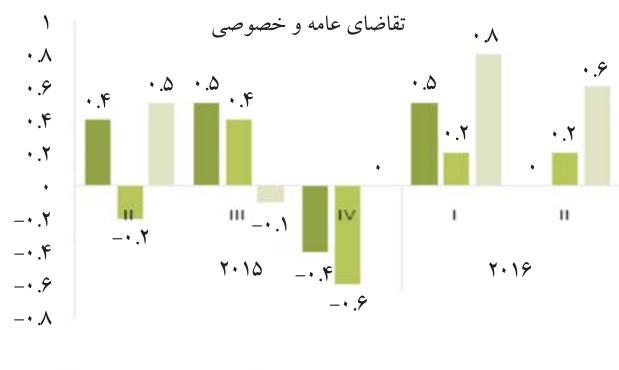
درصد گفته شده که این رقم در مقایسه با ماه گذشته افزایش ۰.۲ درصدی را نشان می‌دهد. قیم مصرفی، طی ماه می‌پس از افزایش ۱.۰ درصدی ماه اپریل به اندازه ۰.۴ درصد افزایش یافته است. دلیل عمدۀ افزایش در نرخ تورم ماه جون نسبت به ماه گذشته افزایش قیم محصولات پترولیم و قیم بعضی خدمات فصلی عنوان شده که تا حدی بوسیله کاهش قیم فصلی مواد غذایی تازه و تولیدات صنعتی جبران شده است.

الصادرات فرانسه طی ربع دوم سال روان کاهش اندک ۰.۳ درصدی را نشان داده است. نرخ نزولی صادرات این کشور همانند ربع قبلی بدون تغییر باقی مانده است. از سوی دیگر، طی ربع دوم در بخش واردات، کاهش چشمگیری ۱.۳ درصدی رونما گردیده است که مخصوصاً در بخش ترکیبات هایdroکاربن خام و تولیدات صنعتی محسوس بوده، این در حالیست که واردات، طی ربع گذشته افزایش ۰.۵ درصدی را نشان می‌دهد.

۵.۱.۱ اقتصاد جاپان

رشد اقتصادی جاپان در مقایسه با افزایش ۰.۵ درصدی ربع قبلی، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ بدون تغییر بوده است. تولیدات ناخالص داخلی جاپان طی ربع دوم سال گذشته رشد ۰.۵ درصدی را نشان داده است. به همین ترتیب، تقاضای داخلی در مقایسه با افزایش ۰.۴ درصدی ربع گذشته، طی ربع دوم افزایش ۰.۳ درصدی را نشان داده است.

گراف ۱۰.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی جاپان براساس

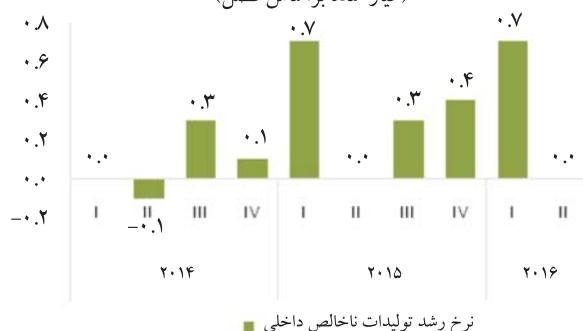
منبع: دفتر کابینه جاپان

۴.۱.۱ اقتصاد فرانسه

رشد اقتصادی فرانسه طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ بدون تغییر (۰.۰ درصد) باقیمانده، این در حالیست که تولیدات ناخالص داخلی این کشور نشان دهنده رشد ۰.۷ درصدی بوده است. مصارف خانوارها طی ربع دوم بگونه قابل ملاحظه از ۱.۲ درصد ربع اول به ۰.۰ درصد کاهش یافته است. رشد سرمایه ثابت ناخالص (GFCF) از ۱.۳ درصد ربع گذشته، طی ربع دوم به ۰.۲- درصد کاهش یافته است. تقاضای نهایی داخلی (به استثنای تغییرات در موجودی کالاها) پس از سهم ۰.۰۱ درصدی رشد تولیدات ناخالص داخلی ربع گذشته، طی ربع دوم ۰.۰۱ درصد رشد تولیدات ناخالص داخلی را تشکیل داده است. تغییرات موجودی کالاها پس از سهم ۰.۰۱ درصد رشد تولیدات ناخالص داخلی را در بر گرفته است.

گراف ۹.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی فرانسه (ربع به ربع)

(عيار شده براساس فصل)

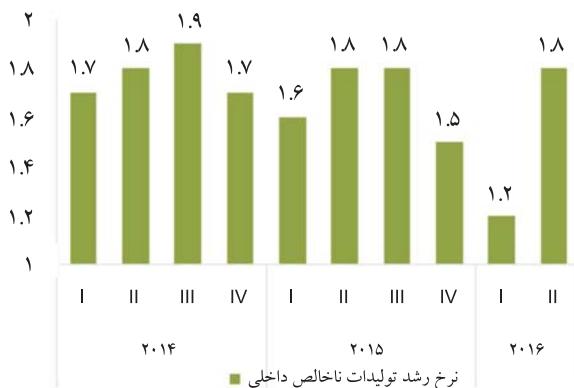
منبع: اداره ملی مطالعات احصائیوی و اقتصادی (Insee)

نرخ بیکاری در شهرهای عمده فرانسه و شعبات بیرون از کشور طی ربع دوم ۹.۹ درصد ثبت شده است، در حالیکه رقم آن در ربع گذشته ۱۰.۲ درصد گزارش شده بوده که طی این مدت کاهش ۰.۰۳ درصدی را نمایاند. نرخ بیکاری تنها در شهرهای عمده فرانسه، در زمان تحت بررسی ۹.۶ درصد گفته شده که این رقم در ربع گذشته ۹.۹ درصد به ثبت رسیده است.

شاخص قیم مصرفی فرانسه، طی ماه جون سال ۲۰۱۶ به اندازه ۰.۱

صنعتی عنوان شده است. انتظار می‌رود که تولیدات ناخالص داخلی چین طی ربع سوم کاهش یافته و پس از آن در نتیجه فعالیت‌های ساختمانی بعد از سیلان، در ربع چهارم بهبود یابد.

گراف ۱۱.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی چین (ربع به ربع)

منبع: دفتر احصائیه ملی چین

نرخ بیکاری در مناطق شهری چین در اخیر ماه جون سال ۲۰۱۶ به اندازه ۴.۰۵ درصد گفته شده که در مقایسه با ۴.۰۴ درصد اخیر ربع اول سال افزایش اندک را نشان می‌دهد. در نیمة اول سال ۲۰۱۶، چین ۷.۱۷ میلیون شغل جدید شهری را ایجاد نموده است.

شاخص قیم مصرفی چین طی ماه جون افزایش ۱.۹ درصدی (سال به سال) را نشان داده است. قیم مواد غذایی به اندازه ۴.۶ درصد افزایش داشته، در حالیکه قیم مواد غیر غذایی کاهش ۱.۲ درصدی را نشان می‌دهد. قیم مصرفی در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته، طی نیمة اول سال روان طور اوسط به ۲.۱ درصد افزایش یافته است.

صادرات چین در نیمة اول سال ۲۰۱۶ به ۹۸۵.۴۸ میلیارد دالر امریکایی رسیده و واردات آن به ۷۲۷.۱۹ میلیارد دالر امریکایی بالغ گردیده که این ارقام مازاد ۲۵۸.۲۹ میلیارد دالری (سال به سال) را نشان می‌دهد. باید متذکر شد که در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته طی زمان یاد شده صادرات

نرخ بیکاری عیار شده بر اساس فصل در جاپان در مقایسه با ۳.۲ درصد زمان گذشته، طی ماه جون به ۳.۱ درصد ثبت شده، این در حالیست که نرخ آن در ماه اپریل ۳.۲ درصد گفته شده بود. ارقام دست داشته نشان می‌دهد که وضعیت شغلی در جاپان رو به بهبود است. تعداد مجموعی افراد بیکار از ۲.۱۲ میلیون زمان گذشته، در زمان تحت بررسی به ۲.۰۸ میلیون رسیده است.

نرخ سالانه تورم در جاپان در ماه جون سال روان ۰.۴- درصد ثبت شده است. در ماه گذشته نرخ تورم ۰.۵- درصد گفته شده بود. نرخ تورم در ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۰.۴- درصد ثبت شده، در حالیکه نرخ آن از زمان گذشته الی ربع اول سال بدون تغییر بوده و به ۰.۰ درصد گزارش داده شده بود.

مجموع ارزش صادرات جاپان، در نیمة اول سال ۲۰۱۶ به ۳۴،۵۱۸.۶۱ میلیارد یعنی رسیده (نسبت به زمان مشابه سال گذشته کاهش ۸.۷ درصدی را نشان می‌دهد) این در حالیست که واردات آن، طی این زمان به ۳۲،۷۰۸.۹۸۲ میلیارد یعنی گزارش شده (نسبت به زمان مشابه سال گذشته کاهش ۱۷.۲ درصدی را نشان می‌دهد) که این ارقام به اندازه ۱۸۰۹.۶۳۴ میلیارد یعنی مازاد تجاری را نشان می‌دهد. براساس سنجدش ماهوار، ارزش مجموعی صادرات جاپان طی ماه جون ۶،۰۲۵.۸۱۶ میلیارد یعنی و ارزش مجموعی واردات آن ۵،۳۳۵.۱۴۵ میلیارد یعنی ثبت شده است که نشان دهنده ۶۹۰.۶۷۱ میلیارد یعنی مازاد تجاری می‌باشد.

۲. اقتصاد کشورهای رو به اکتشاف

۱.۲.۱ اقتصاد چین

رشد اقتصادی چین در مقایسه با ۱.۲ درصد ربع اول، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۱.۸ درصد افزایش یافته است که این رقم طی ربع تحت بررسی افزایش ۰.۰۰۶ درصدی را نشان می‌دهد. دلیل اساسی که در پی افزایش تولیدات ناخالص داخلی این کشور نهفته است، افزایش مصارف دولت و فعالیت های

ارزش صادرات هندوستان طی ربع دوم سال روان ۶۶.۵ میلیارد دالر امریکایی گفته شده و در عین زمان واردات آن ۸۳.۴ میلیارد دالر امریکایی گزارش شده که این ارقام نشان دهنده کسر تجاری (در بخش اجناس) ۱۶.۹ میلیارد دالر امریکایی می باشد. صادرات اجناس طی ربع دوم سال ۹۸.۴ میلیارد دالر امریکایی و واردات آن ۶۷.۸ میلیارد دالر امریکایی گذشتند. کسر تجاری (در بخش اجناس) ۳۰.۶ میلیارد دالری را نشان می دهد. طی ربع دوم سال روان، صادرات و واردات اجناس در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته کاهش یافته و در عین حال کسر تجاری (در بخش اجناس) نیز به اندازه ۱۱.۱ درصد کاهش یافته است.

۳.۲.۱ اقتصاد تُرکیه

رشد تولیدات ناخالص داخلی ترکیه در نیمه نخست سال ۱۶ پائین تراز ۴ درصد رشد سال ۱۵ بوده است. با وجود مصارف بلند داخلی، رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور در نتیجه تراکم موجودی کالاها ضعیف بوده است. رشد تولیدات ناخالص داخلی براساس نرخ محاسبوی سالانه، طی ربع اول به اندازه ۳.۳ درصد (ربع به ربع) ثبت شده است. نرخ بیکاری ترکیه در ماه می ۱۰.۲ درصد ثبت شده، این در حالیست که نرخ آن طی ماه گذشته ۹.۸ درصد گفته شده، در حالیکه طی ماه جنوری نرخ بیکاری ۱۰.۱ درصد گزارش شده است. طی ماه می، نرخ بیکاران جوان به ۱۹.۱ درصد رسیده و بیکاری های غیر زراعتی، طی این مدت به ۱۲.۲ درصد ثبت شده است.

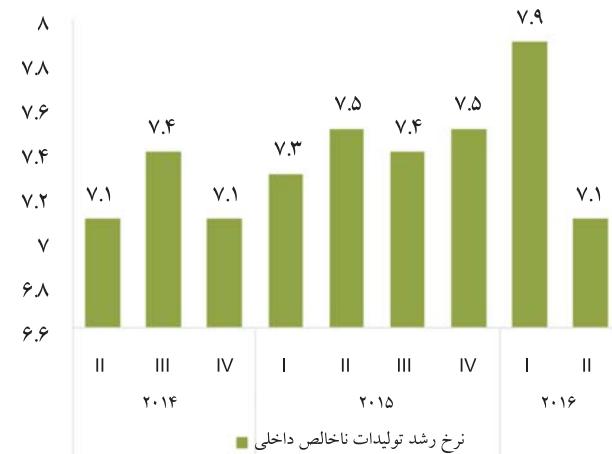
شاخص قیم مصرفی ترکیه، در ماه جون به اندازه ۰.۴۷ درصد (نرخ تغییرات ماهوار) افزایش یافته است. طی ماه می، نرخ شاخص قیم مصرفی ۰.۵۸ درصد گفته شده، در حالیکه نرخ آن در ماه اپریل ۰.۷۸ درصد گزارش شده است. بلندترین افزایش ماهوار، طی ماه جون در بخش مواد غذایی و مشروبات غیر الکولی مشاهده گردیده که افزایش ۱.۱۶

این کشور به اندازه ۷.۷ درصد و واردات آن به اندازه ۱۰.۲ درصد کاهش داشته اند.

۲.۲.۱ اقتصاد هندوستان

رشد تولیدات ناخالص داخلی هندوستان در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۷.۱ درصد تخمین شده است. طی ربع دوم، سکتور های زراعت، جنگلداری و ماهیگیری در مقایسه با رشد ۲.۶ درصدی ربع دوم سال گذشته به اندازه ۱.۸ درصد رشد داشته اند. سکتور صنعت در مقایسه با رشد ۷.۳ درصدی زمان مشابه سال گذشته، در زمان تحت بررسی به ۹.۱ درصد افزایش یافته است. سکتور ساختمانی در مقایسه با رشد ۵.۶ درصدی زمان مشابه سال گذشته به ۱.۵ درصد کاهش یافته و معادن و استخراج در مقایسه با رشد ۸.۵ درصدی ربع مشابه سال گذشته، طی زمان تحت بررسی شاهد رشد ۰.۴ درصدی بوده است.

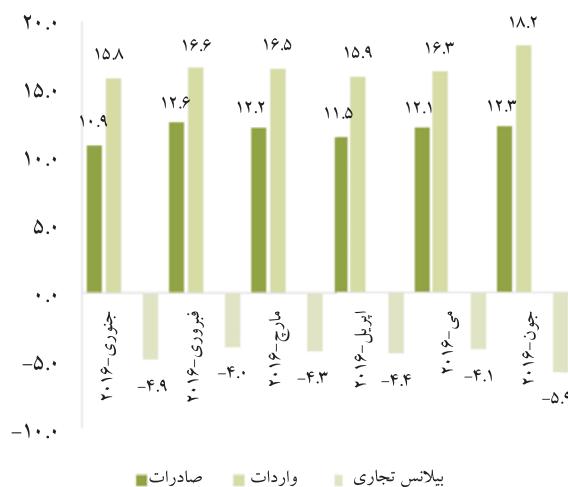
گراف ۱۲.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی هندوستان عیار شده براساس فصل (سال به سال)

منبع: وزارت احصائیه و تطبیق برنامه های هندوستان

نرخ سالانه تورم در هندوستان، در ماه جون به ۶.۱۳ درصد رسیده، در حالیکه نرخ آن در ماه گذشته ۶.۵۹ درصد گزارش شده بود. به همین ترتیب، نرخ تورم هندوستان در مقایسه با ۵.۷ درصد ربع گذشته، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۶.۲ درصد ثبت شده است.

گراف ۱۳.۱: صادرات، واردات و بیلاتس تجاری
ترکیه (عيار شده براساس تقویم و فصل)

منبع: دفتر احصائیوی ترکیه

درصدی را نشان می‌دهد، این در حالیست که پائین ترین کاهش ماهوار، طی این زمان در بخش البسه و پاپوش‌ها محسوس بوده که به اندازه ۱.۳۳ درصد کاهش یافته است. صادرات ترکیه (عيار شده براساس تقویم و فصل) طی ماه جون به ۱۲.۳ میلیارد دالر امریکایی به ثبت رسیده است که این رقم، طی ماه گذشته افزایش ۱.۲ درصدی را نشان می‌دهد، در عین زمان واردات این کشور نسبت به ماه گذشته به اندازه ۱۱.۹ درصد افزایش یافته است که رقم آن به ۱۸.۲ میلیارد دالر امریکایی می‌رسد. طی ماه جون، ترکیه به اندازه ۵.۹ میلیارد دالر امریکایی کسر تجاری را تجربه نموده است. به همین ترتیب، کسر تجاری این کشور، طی ماه می ۴.۱ درصد و در ماه اپریل به ۴.۴ درصد ثبت شده است.

چگونگی تغییرات در بازار پول و سرمایه

چگونگی تغییرات در بازار پول و سرمایه

نا شده اوراق بهادر در اخیر ربع تحت بررسی ۳۲.۲۶۱ میلیارد افغانی گزارش شده است.

۱. برقامه پولی

جهت تعیین مبلغ پایه پولی بمنظور حمایت از هدف اولیه د افغانستان بانک که حفظ قیم داخلی می باشد، این بانک نظریه مقداری پولی را مورد استفاده قرار می دهد. به همین ترتیب اهداف تعیین شده برای پایه پولی و پول در دوران مطابق رشد اقتصادی مورد انتظار و نرخ تورم متوجه طی زمان تحت بررسی می باشد.

طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ سقف رشد پایه پولی ۳ درصد و پول در دوران ۴ درصد گفته شده که این ارقام نسبت به ارقام گزارش شده ربع قبلی بلندتر تعیین شده اند. اهداف تعیین شده در مقایسه با رشد تعیین شده ربع دوم سال ۱۳۹۴ که نزدیک به یک درصد بود، افزایش اندک را نشان می دهد.

هرچند پول در دوران و پایه پولی در مقایسه با رشد حقیقی ربع قبلی و ربع مشابه سال گذشته رشد اندک را تجربه نموده اند، با آنهم طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ رشد آنها بسیار پائین تر از هدف تعیین شده می باشد که ارزش پول در دوران به ۱۹۹،۲۵۷ میلیون افغانی و ارزش پایه پولی به ۲۲۳،۱۵۱ میلیون افغانی می رسد.

همچنان د افغانستان بانک بمنظور مهار ساختن سیالیت بیش از حد و همچنان جلوگیری از نوسانات نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار خارجی سیاست پولی جدی را پیوسته راه اندازی نموده است.

گراف ۱.۲ و ۲.۲ سقف حقیقی پول در دوران و پایه پولی را طی ربع تحت بررسی نشان می دهد.

این فصل بولتن، در مورد برنامه پولی، حجم نقدینگی، ذخایر خالص بین المللی، نرخ مبادله ارز همچنان عملیات بازار آزاد و وضعیت نقدینگی ارقام و معلومات را ارائه می دارد.

پول در دوران (CIC) و پایه پولی (RM) پس از تجربه نمودن رشد منفی قابل ملاحظه، طی ربع اول سال مالی ۱۳۹۵ در زمان تحت بررسی رشد ۵ درصدی را تجربه نموده اند. پایه پولی (RM) که هدف عملیاتی د افغانستان بانک را تشکیل می دهد، در اخیر ربع اول سال بالغ به ۲۲۳،۱۵۱ میلیون افغانی شده و پول در دوران (CIC) که هدف ضمنی د افغانستان بانک می باشد، طی این زمان به ۱۹۹.۲۵۷ میلیون افغانی می رسد.

پول به مفهوم محدود (M1) در اخیر ربع تحت بررسی به ۲۸۴،۳۸۰ میلیون افغانی رسیده که این رقم رشد ۳.۷۱ درصدی (ربع به ربع) را به ثبت رسانده است. پول به مفهوم وسیع (M2) همچنان روند مشابه داشته است که ارزش آن در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۰۹،۱۰۴ میلیون افغانی می رسید که این رقم افزایش ۳.۷۶ درصدی (ربع به ربع) را می نمایاند. ذخایر خالص بین المللی د افغانستان بانک (NIR) طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ افزایش ۴.۰۶ درصدی را ثبت نموده است که ارزش آن به ۶،۸۱۲.۲۶ میلیون دالر امریکایی می رسد.

ارزش پول افغانی در برابر دالر امریکایی در مقایسه به ربع اول سال مالی ۱۳۹۵ در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۱.۲۱ درصد کاهش یافته است.

د افغانستان بانک طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ مبلغ ۴۶۲.۲۰ میلیون دالر امریکایی را بمنظور برآورده ساختن سیالیت بازار و مهار ساختن نوسانات بیش از حد نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار بفروش رسانده است. در عین زمان مجموع مبلغ تصفیه

نموده، این در حاليست که رشد آن در ربع مشابه سال گذشته ۴ درصد گفته شده که ارزش آن به ۷,۲۲۷ ميليون افغاني رسیده و اين رقم پائين تراز ربع فعلی می باشد.

عرضه پول به مفهوم وسیع (M2) از ۳۹۴,۲۹۰ ميليون افغاني ربع اول سال ۱۳۹۵ و ۳۸۱,۰۵۳ ميليون ربع مشابه سال گذشته، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۰۹,۱۰۴ ميليون افغاني افزایش یافته است که رقم زمان کنونی نسبت به ربع قبلی تفاوت ۱۴,۸۱۴ ميليونی و نسبت به ربع مشابه سال گذشته تفاوت ۲۸,۰۵۱ ميليونی را نشان می دهد. از لحاظ فیصلی رقم فعلی با ربع اول سال مالی افزایش ۳.۷۶ درصدی و با ربع مشابه سال گذشته افزایش ۷.۴ درصدی را نشان می دهد. آمار بدست آمده نشان می دهد که پول به مفهوم محدود (M1) بخش عمده (۹۳٪) پول به مفهوم وسیع (M2) را تشکیل می دهد.

شبه پول یا امانات میعادی بانک های تجاری که بخش دیگر از پول به مفهوم وسیع (M2) را تشکیل می دهد، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۴.۳۸ درصد (ربع به ربع) و ۲۶.۳ درصد (سال به سال) افزایش یافته است. شبه پول تنها ۷ درصد پول به مفهوم وسیع را طی زمان تحت بررسی تشکیل داده است، هرچند این رقم بزرگتر از ۶ درصد ربع مشابه سال مالی گذشته می باشد، ولی با آنهم تأثیرات آن بالای پول به مفهوم وسیع (M2) ناچیز شمرده می شود. تفاوت ربع به ربع امانات میعادی به افغانی، طی زمان تحت بررسی ۱۳۰ ميليون افغاني گفته شده و امانات میعادی به اسعار ۱,۰۷۹ ميليون افغاني می باشد. امانات میعادی به افغانی ۲ درصد پول به مفهوم وسیع (M2) را تشکیل می دهد. این در حاليست که امانات میعادی به اسعار در جریان ربع تحت بررسی ۴.۸ درصد پول به مفهوم وسیع (M2) گفته شده است.

امانات جاری منحیث سهم پول به مفهوم وسیع، طی ربع تحت بررسی به ۴۶ درصد (ربع به ربع) بدون تغییر باقی مانده، این در حاليست که مقایسه آن بر اساس سال به سال ۴۴ درصد

گراف ۱.۲: پول در دوران، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

گراف ۲.۲: پایه پولی، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵

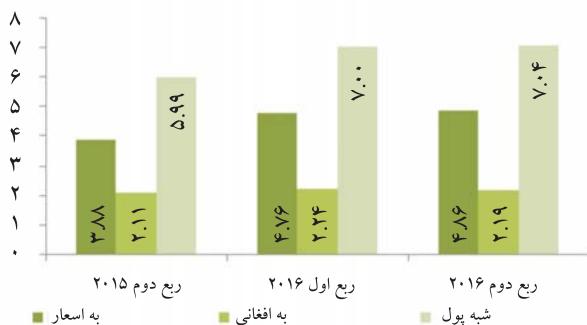

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۲. حجم نقدینگی

طوریکه در جدول ۱.۲ نشان داده شده، پول به مفهوم محدود (M1) در مقایسه به رشد ۶.۲ درصدی یا ۲۲,۰۵۸ ميليون افغانی ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۳.۷۱ درصد یا ۱۳,۶۰۵ ميليون افغانی رشد نموده است. اسعار خارج از نهادهای سپرده گذار یا پول در دوران که بخش عمده (۵۰٪) پول به مفهوم محدود (M1) را تشکیل می دهد، در مقایسه به ربع اول و رشد ۸.۳ درصدی ربع مشابه سال گذشته، طی ربع دوم به اندازه ۴.۷۴ درصد افزایش یافته است. تفاوت پول در دوران در ربع اول و ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۸,۷۱۶ ميليون افغانی رسیده، در حالیکه تفاوت آن در مقایسه با ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ بالغ بر ۴,۸۳۰ ميليون افغانی گزارش داده شده است. امانات جاری به بخش دیگر از پول به مفهوم محدود (M1) در مقایسه با ربع اول سال روان، در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ رشد ۲.۶۷ درصدی را تجربه

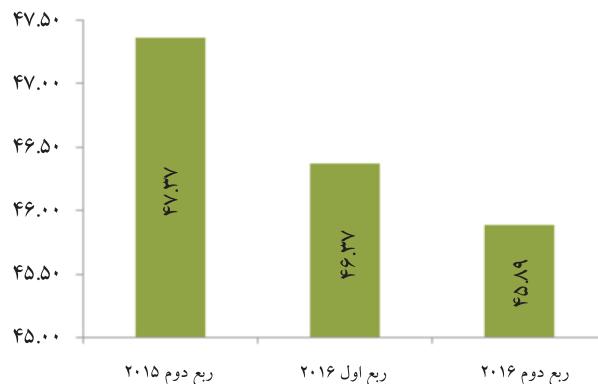
گراف ۴.۲: شبې پول منحيث سهم پول به مفهوم وسیع به فیصد

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

گزارش شده است. گراف های ۳.۲ و ۴.۲ مواردی را در رابطه به حجم پول و اجزای آن نشان می دهد.

گراف ۳.۲: امانات جاری منحيث سهم پول به مفهوم وسیع به فیصد

منبع: آمریت عمومی سیاست پول د افغانستان بانک

گراف ۱.۲: حجم نقدینگی طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ (۲۰۱۶ مارچ ۲۰) الی ۲۰ جون (۲۰۱۶)

تفاوت	فیصدی تفبیرات	ربيع دوم سال ۱۳۹۵	تفاوت			فیصدی تفبیرات	ربيع اول سال ۱۳۹۵	ربيع دوم سال ۱۳۹۶	ربيع اول سال ۱۳۹۶	به میلیون افغانی
			فیصدی	مبلغ	فیصدی					
31,389	5.72 %	580,358	73,350	14.5%	548,969	507,009	1- دارایی های خالص خارجی			
31,189	5.37 %	612,311	77,515	14.5%	581,123	534,797	(الف) دارایی های خارجی			
34,494	7.22 %	512,160	64,006	14.3%	477,665	448,154	ذخایر ارزی د افغانستان بانک			
0	0.00 %	51,513	4,004	8.4 %	51,513	47,509	طلاء			
34,494	8.09 %	460,647	60,002	15.0%	426,152	400,645	ساپر دارایی ها			
- 3,306	- 3.20 %	100,152	13,509	15.6%	103,457	86,643	ساپر دارایی های خارجی			
- 200	- 0.62 %	31,953	4,165	15.0%	32,153	27,788	(ب) بدھی های خارجی			
- 16,462	10.66 %	- 170,947	- 45,009	35.7%	- 154,485	- 125,938	۲- دارایی های خالص داخلی			
- 32,261	133.88 %	- 56,357	- 22,688	67.4%	- 24,097	- 33,670	(الف) کریدت خالص داخلی			
- 33,584	46.23 %	- 106,225	- 31,191	41.6%	- 72,640	- 75,033	کریدت خالص برای سکتور عامه غیر مالی			
- 33,602	46.20 %	- 106,336	- 31,430	42.0%	- 72,735	- 74,906	کریدت دولت مرکزی			
13,536	22.13 %	74,700	14,331	23.7%	61,164	60,369	کریدت دولت مرکزی			
47,138	35.20 %	181,036	45,761	33.8%	133,898	135,275	بدھی های دولت مرکزی			
0	0.00 %	0,000	0	0.0 %	0,000	0,000	کریدت خالص برای دولت مرکزی و محلی			
17	18.40 %	112	239	- 187.6 %	94	- 127	کریدت خالص برای شرکت های غیر مالی عامه			
1,276	2.55 %	51,250.50	8,192	19.0%	49,975	43,058	کریدت برای سکتور خصوصی			
47	- 3.32 %	- 1,383.33	311	- 18.3 %	- 1,431	- 1,694	کریدت خالص برای سایر شرکت ها			
- 3,643	- 2.56 %	138,931	27,118	24.3%	142,574	111,812	(ب) حسابات سرمایه			
12,156	99.76 %	24,342	4,797	24.5%	12,185	19,544	(ج) سایر اقلام			
14,814	3.76 %	409,104	28,051	7.4 %	394,290	381,053	۳- پول به مفهوم وسیع (M2)			
13,605	3.71 %	380,284	22,058	6.2 %	366,679	358,226	پول به مفهوم محدود (M1)			
8,716	4.74 %	192,565	14,830	8.3 %	183,848	177,734	پول در دوران (اسعار خارج از سیستم سپرده گذاری)			
4,889	2.67 %	187,720	7,227	4.0 %	182,831	180,492	امانات جاری			
1,209	4.38 %	28,820	5,993	26.3 %	27,611	22,827	سایر امانات (شبې پول)			
130	1.47 %	8,957	923	11.5 %	8,827	8,035	امانات به افغانی			
1,079	5.75 %	19,863	5,071	34.3 %	18,784	14,792	امانات به اسعار			
31,389	5.72 %	580,358	73,350	14.5 %	548,969	507,009	اوراق سرمایوی به استثنای سهام			

اول سال مالي ۱۳۹۵، طي ريع دوم سال روان افزاييش اندک

۱.۲۱ درصدی را تجربه نموده است، اين در حالیست که در مقایسه با ربع مشابه سال گذشته (سال مالي ۱۳۹۴) به اندازه ۱۳.۹۵ درصد ارزش خود را از دست داده است. نرخ مبادله افغانی در برابر دالر امریکایی، در جريان ربع تحت بررسی ۶۸.۲۵ روند صعودی با حداقل نرخ مبادله في دالر امریکایی ۶۹.۵۴ افغانی و حداکثر نرخ مبادله في دالر امریکایی ۶۹.۵۴ افغانی گزارش شده است. از آنجائیکه حد اوسيط نرخ مبادله افغانی در برابر دالر امریکایی ۶۸.۷۱ افغانی گفته شده، قيمت های حداکثر و حداقل آن تفاوت کوچک را نشان می دهد.

شایان ذکر است که طي ريع دوم سال مالي ۱۳۹۵، يك دالر امریکایی در بدل ۶۹.۱۹ افغانی معامله می گردید.

اوسيط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی طي ريع دوم سال مالي ۱۳۹۵ در گراف ذيل نشان داده شده است.

گراف ۵.۱: اوسيط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی طي ريع دوم سال مالي ۱۳۹۵ (۲۰۱۶ مارچ ۲۰) الى (۲۰ جون ۲۰۱۶)

منبع: بخش سروي پولي آمريت عمومي سياست پولي د افغانستان بانک

۵. عمليات بازار آزاد و وضعیت نقدینگی

۱.۵.۲ لیلام اوذ

د افغانستان بانک طي ريع دوم سال مالي ۱۳۹۵ بطور مجموعی

۲. ذخایر خالص بین المللی

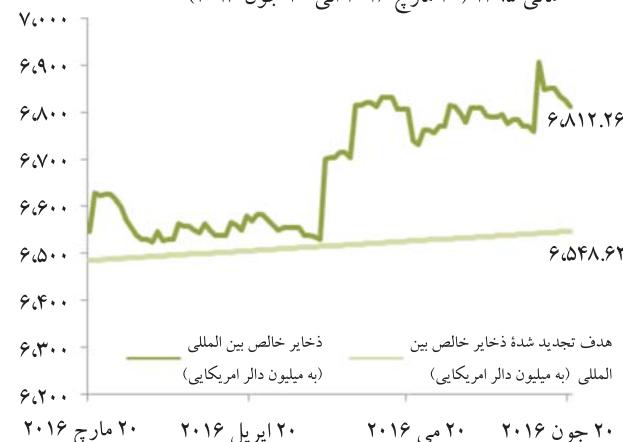
ذخایر خالص بین المللی د افغانستان بانک در مقایسه با ربع مشابه سال گذشته، در اخير ربع دوم سال مالي ۱۳۹۵ به اندازه ۴۰.۶ درصد يا ۲۶۵.۸۸ مiliون دالر امریکایی افزایيش یافته است. هدف تعیین شده ذخایر خالص بین المللی برای ريع دوم سال مالي ۱۳۹۵ مبلغ ۶،۵۷۸.۷۱ مiliون دالر امریکایی تعیین شده، بعداً هدف به ۶،۵۴۸.۶۲ مiliون دالر امریکایی تجدید شده بود، در حالیکه رقم حقيقي آن ۶،۸۱۲.۷۱ مiliون دالر امریکایی ثبت شده که اين رقم بسيار بلندتر از مبلغ تعیین شده می باشد.

با در نظر داشت نرخ مبادله ارز در بازار طي اخير ربع جاري، ارزش ذخایر خالص بین المللی به ۴۷۱.۳۴۰.۲۷ مiliارد افغانی می رسد که اين رقم ۱۱۵.۲۱ درصد پول به مفهوم وسیع را تشکیل میدهد.

گراف ۵.۲: روند ذخایر خالص بین المللی حقيقي را طي ربع دوم سال مالي بيان می دارد.

گراف ۵.۲: ذخایر خالص بین المللی، طي ريع دوم سال

مالی ۱۳۹۵ (۲۰۱۶ مارچ ۲۰) الى (۲۰ جون ۲۰۱۶)

منبع: بخش سروي پولي آمريت عمومي سياست پولي د افغانستان بانک

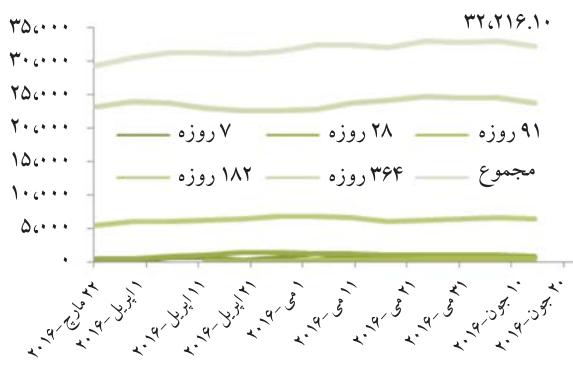
۳. بازار مبادله ارز

ارزش پول افغانی در برابر دالر امریکایی در مقایسه با اخير ربع

گردیده است.

گراف ۷.۲ تفکیک مجموع مبلغ تصفیه نا شده اوراق سرمايوی با موعدهای مختلف را طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ نشان می دهد.

گراف ۷.۲: سهم اوراق سرمايوی تصفیه نا شده در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ميليون افغاني

منبع: مدیریت عمومی عملیات بازار د افغانستان بانک

۳.۵.۲ ذخایر اجباری و اضافی

بانک های تجاری مکلف اند که ۸ درصد مجموع سپرده های خویش را در د افغانستان بانک منحیث ذخایر اجباری نگهداری کنند که در این زمینه د افغانستان بانک در آخرین تصمیم خویش از ۲۸ ماه جون سال ۲۰۱۵ بدینسو پرداخت تکتانه روی ذخایر اجباری را لغو قرار داده است.

د افغانستان بانک بمنظور فراهم آوری سهولت های بیشتر به بانک های تجاری جهت مدیریت بهتر نقدینگی و ایجاد فرصت های مناسب برای سرمایه گذاری ذخایر بیش از حد اوراق سرمايوی آنان تسهیلات سرمایه گذاری شبانه را در سال ۱۳۸۵ (۲۰۰۶-۲۰۰۷) معرفی نموده است. این در حاليست که د افغانستان بانک توزیع تسهیلات سرمایه گذاری شبانه را بمنظور ارزیابی مؤثریت آن منحیث یکی از ابزار سیاست پولی برای زمان کوتاه توقف داده بود که پس از ارزیابی ارایه

۴۶۴.۲ مiliون دالر امریکایی را لیلام نموده و مجموع تقاضا در این زمان ۶۵۳.۴۵ مiliون دالر امریکایی بوده است. بطور اوسط ۴۸.۵ داوطلب در هر لیلام اشتراک داشته و در این میان ۳۳.۰۳ تن برنده اعلان شده که به هر کدام آن طور اوسط ۱۲.۸۹ مiliون دالر امریکایی به لیلام رسیده است. این در حالیست که مبلغ اعطای شده در زمان مشابه سال مالی ۱۳۹۴ بالغ بر ۶۸۱.۹۰ مiliون دالر امریکایی بوده و مجموع تقاضا در آن زمان ۹۶۰.۲۵ مiliون دالر امریکایی را احتوا می کرد. باید گفت که طی سال گذشته بطور اوسط ۳۶ داوطلب در هر لیلام اشتراک داشته و به تعداد ۲۹ داوطلب طور اوسط مبلغ ۲۸.۴۱ مiliون دالر امریکایی اعطای گردیده است.

۲.۵.۲ لیلام اوراق سرمايوی

مجموع مبلغ تصفیه نا شده اوراق سرمايوی در اخیر ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۳۲.۲۶۱ مiliارد افغاني رسیده که در مقایسه به ۳۲.۱۲ مiliارد افغانی اخیر ربع اول سال مالی ۱۳۹۵ افزایش ۴۵ درصدی را نشان می دهد.

به همین ترتیب در زمان تحت بررسی مبلغ تصفیه نا شده اوراق سرمايوی ۷ روزه ۵۵۰ مiliون افغانی، اوراق سرمايوی ۲۸ روزه ۹۳۰ مiliون گفته شده، این در حالیست که مبلغ تصفیه نا شده اوراق سرمايوی اخیراً نشر شده به ۵۴۰ مiliون افغانی گزارش شده است. در عین زمان، مبلغ تصفیه نا شده اوراق سرمايوی ۱۸۲ روزه ۶.۵۰۵ مiliارد افغانی و اوراق سرمايوی ۳۶۴ روزه ۲۳.۷۳۶ مiliارد افغانی به ثبت رسیده است.

در عین حال اوسط نرخ تکتانه اوراق سرمايوی در اخیر زمان گزارش دهی برای اوراق سرمايوی ۷ روزه ۱.۸ درصد، برای اوراق سرمايوی ۲۸ روزه ۳.۵۳ درصد، برای اوراق سرمايوی ۹۱ روزه ۴.۳۳ درصد، برای اوراق سرمايوی ۱۸۲ روزه ۵.۱۵ درصد و برای اوراق سرمايوی ۳۶۴ روزه ۶.۶۶ درصد تعیین

استفاده از اين سهولت می توانند از د افغانستان بانک براساس
شbaneه قرضه بدست آورند. نرخ تکتاهه که بالای بانک ها هزینه
می گردد ۳.۵ درصد ييشر از آخرین نرخ ليام اوراق ۲۸ روزه
می باشد. قبل ذکر است که اين نوع قرضه گيری تنها با اوراق
سرمايوی تصفيه نا شده تضمین می گردد. دليل که در پی نرخ
تکتاهه بلند نهفته است، تشویق بانک های تجارتی به روند
قرضه دهی بین البانکی می باشد.

خدمات تسهيلات سرمایه گذاري شbaneه منحيث ابزار سياست
پولی مؤثر، آنرا مجددآ آغاز نمود. طی ربع دوم سال مالي
۱۳۹۵ پرداخت تکتاهه تسهيلات مذکور به ۹.۵۹۵ ميليون افغاني
رسيده است.

**تسهيلات قروض شbaneه: اينگونه تسهيلات در صورت
نيازمندي بانک های تجاري به پول نقد در كوتاه مدت مورد
استفاده قرار می گيرد. در صوريکه بانک های تجارتی در
زمينه وضعیت نقدینگی خویش به مشکل مواجه می شوند با**

رون و دورنمای تورم

روند و دورنمای تورم

یافته که این امر بالای قیم کالاهای مصرفی در کشور نیز تأثیر گذاشته است. تورم شاخص قیم مصرفی در افغانستان در نتیجه افزایش قیمت جهانی نفت، افزایش یافته است. در مقایسه با ربع قبلی، قیمت نفت به اندازه ۴۷.۳ درصد افزایش یافته که این امر باعث افزایش قابل ملاحظه قیمت اجناس شده است. در این میان، کاهش حجم تجارت میان افغانستان و پاکستان (خصوصاً طرف وارداتی)، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵، یکی از عوامل دیگر افزایش قیم مصرفی در افغانستان عنوان شده است. باید متذکر شد که بدلیل بعضی مشکلات سرحدی، حجم واردات از پاکستان بگونه چشمگیر کاهش یافته است. در میان سایر اقلام وارداتی، کاهش قابل ملاحظه واردات سمنت، آرد، البسه و ادویه مشاهده گردیده که این امر منتج به افزایش قیمت این اقلام در کوتاه مدت شده است. همچنان تورم شاخص قیم مصرفی در افغانستان، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ بدلیل عودت مهاجرین از پاکستان به کشور افزایش یافته است. طوریکه این عودت کنندگان مسکن گزینی خویش را در شهرها نسبت به دهات ترجیح داده اند، روی این ملحوظ تقاضا برای مواد غذایی، مسکن، اثاثیه و خدمات عامه افزایش یافته که در نتیجه قیم این اجناس بلند رفته است.

تورم در مقایسه به سنجش سال به سال، براساس سنجش ربع به ربع نیز افزایش یافته، اما روند آن بطی بوده است. در تحلیل کوتاه مدت، شاخص قیم مصرفی عمومی از ۰.۸ درصد ثبت شده ربع اول، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ طور اندک به ۰.۹ درصد افزایش یافته است.

به تعقیب تغییرات قیم در کابل، نرخ تورم سراسری بگونه قابل ملاحظه افزایش ۰.۰۹۷ درصدی را نشان داده است که رقم

فعالیت‌های اقتصادی جهان، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ ضعیف بوده است. باید گفت که این روند در چارچوب اثرات بریکسیت (BREXIT) بالای اقتصاد جهان بگونه بسیار دقیق مورد تحلیل و ارزیابی قرار می‌گیرد. خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا اقتصاد جهان را بالاخص در ابعاد تجاری و سرمایه گذاری تحت تأثیر قرار داده است. بریکسیت (BREXIT) هر چند بالای اقتصاد و سیاست بریتانیا تأثیرات زیادی را بجا مانده، اما پائین تر از آنچه بود که پیش بینی شده بود.

طی ربع دوم سال ۲۰۱۶، قیمت جهانی اجناس بدلیل اثرات قابل ملاحظه افزایش اخیر قیمت نفت، بلند رفته است. قیمت نفت در مقایسه با ربع گذشته، طی ربع تحت بررسی به اندازه ۴۷.۳ درصد افزایش یافته است. دلیل افزایش قیمت نفت تقاضای بلند آن و کاهش فعلی طرف تولیدی آن عنوان شده است. در عین حال، قیمت محصولات زراعی توأم با افزایش قیمت مواد غذایی و مواد خام زراعی افزایش قابل چشمگیری را در زمان تحت بررسی نشان داده است.^۱

در منطقه جنوب آسیا، هندوستان بلندترین نرخ تورم را دارا بوده است که در مقایسه با نرخ ۵.۵ درصدی ربع قبل، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۶.۱ درصد افزایش یافته است. از سوی دیگر، نرخ تورم در چین از ۲.۳ درصد به ۱.۹ درصد کاهش یافته است.^۲

۱. قیم کالاهای مصرفی در افغانستان

رونده صعودی تورم در افغانستان از اوسط سال ۲۰۱۵ آغاز و الی ربع دوم سال ۲۰۱۶ پا بر جا مانده است. با این حال، باید گفت که تورم عمومی به ۵.۹۶ درصد (سال به سال) افزایش

۱- گزارشات ماهوار صندوق بین المللی پول در خصوص شاخص قیم اجناس (جنوری الی جون سال ۲۰۱۶)
۲- احصایی سازمان مهکاریهای اقتصادی و توسعی

با در نظرداشت سنجش تورم هسته، نرخ تورم براساس میتود اوسط یابی آن از ۰.۵ درصد به ۶.۴ درصد افزایش یافته است. افزون بر این، شاخص قیم مصرفی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیات و شحم و ترانسپورت، از ۱.۹- درصد به ۵.۸ درصد افزایش یافته است.

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

کنونی آن به ۶.۴ درصد (سال به سال) رسیده است. در عین حال، تورم عمومی کابل از ۰.۰ درصد (ربع به ربع) به ۱.۳ درصد افزایش یافته است.

۱.۱.۳ تغییرات در شاخص قیم مصرفی عمومی ملی

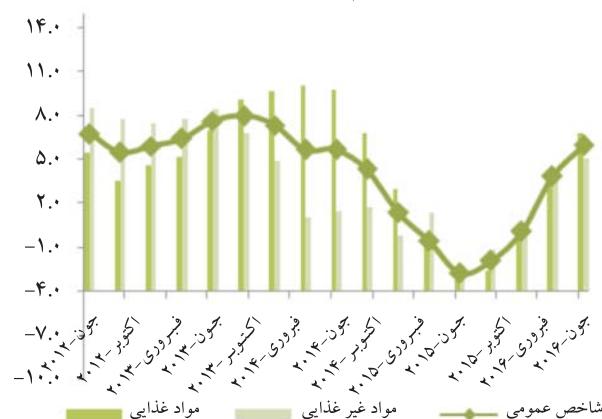
۱.۱.۳.۱ تغییرات سالانه

تورم شاخص قیم مصرفی عمومی، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ افزایش یافته است. تورم که براساس سال به سال سنجش گردیده برای ۲۲ ماه در حال افزایش بوده که از ۳.۷۹ درصد به ۵.۹۶ درصد رسیده است. این رقم، طی ربع تحت بررسی افزایش ۰.۰۲۱۷ درصدی را نشان می دهد.

طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵، مواد غذایی و غیر غذایی شاخص قیم مصرفی نرخ بلند تورمی را نشان داده اند. بدلیل افزایش قیمت نان خشک و حبوبات، گوشت، شیر، پنیر و تخم مرغ، روغنیات و شحمیات و سبزیجات، نرخ تورم مواد غذایی از ۳.۳- درصد ثبت شده ماه قبلی، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۶.۸ درصد افزایش یافته است.

در بخش مواد غیر غذایی، تورم از ۲.۲- درصد به ۵.۰ درصد افزایش یافته که دلیل آن عمدتاً افزایش قیم البسه، خانه سازی، برق، آب و گاز، فرنیچر و اثاثیه خانه و ترانسپورت گفته شده است.

گراف ۱.۳: شاخص قیم مصرفی عمومی ملی (سال به سال)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/آمریت عمومی سیاست پولی، محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۱.۳: تقییک شاخص قیم مصرفی عمومی ملی

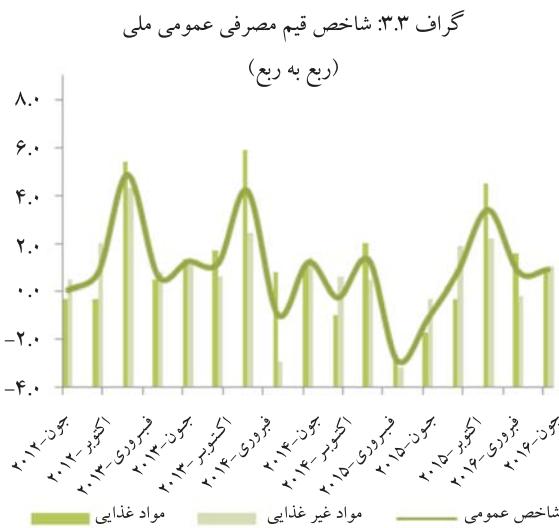
(تغییرات درصدی سال به سال)

(ماجر ۱۰۰=۲۰۱۱)

وزن										شاخص کلی
سال مالی ۱۳۹۵			سال مالی ۱۳۹۴			سال مالی ۱۳۹۳				شاخص کلی
ریج دوم	ریج اول	ریج جهان	ریج دوم	ریج اول	ریج جهان	ریج سوم	ریج دوم	ریج اول	ریج سوم	
5.96	3.8	0.1	-1.9	-2.8	-0.6	1.3	4.2	5.6	5.6	100.0
6.8	4.0	-0.3	-2.6	-3.3	-0.6	2.9	6.8	9.7	10.0	52.0
7.6	5.0	0.5	-2.3	-3.4	2.1	8.0	11.0	11.4	9.5	17.7
6.7	3.2	0.8	-1.5	-0.2	2.4	3.4	3.7	3.4	2.6	7.2
3.1	2.4	1.3	1.5	1.0	1.4	3.4	2.1	6.1	6.5	4.8
3.9	-1.9	-6.6	-6.5	-7.2	-6.2	-1.7	0.9	1.7	1.8	4.0
4.9	3.6	0.5	2.0	7.9	6.6	11.5	9.2	9.9	8.5	4.8
4.2	1.9	-6.3	-12.4	-15.9	-11.7	-9.6	7.1	24.3	30.3	7.9
19.9	11.1	6.0	0.4	0.5	-1.1	-1.0	-0.2	-1.6	2.5	2.9
16.9	13.3	6.6	0.3	-1.0	1.0	5.9	12.0	9.4	10.5	0.9
7.3	7.9	5.3	4.6	3.1	1.3	2.1	4.0	3.7	7.4	1.8
5.0	3.7	0.5	-1.2	-2.2	-0.5	-0.5	1.4	1.4	1.1	48.0
12.8	21.8	22.4	25.0	12.8	7.2	6.7	0.6	3.0	8.4	0.4
9.1	9.9	8.6	6.6	2.0	2.9	4.2	6.9	8.1	8.3	7.0
1.6	-2.7	-6.6	-7.4	-7.0	-4.6	-9.7	-8.8	-9.1	-8.5	20.7
8.9	9.7	5.7	3.3	2.1	4.9	8.4	10.3	10.4	8.5	7.0
8.7	9.4	9.4	6.9	7.4	7.7	8.5	10.3	9.0	8.8	3.3
3.0	2.0	-3.4	-7.8	-10.0	-6.9	11.3	19.5	20.1	16.6	4.7
1.5	-0.1	-1.3	-2.2	-3.3	-4.7	-3.4	-2.0	-1.4	-1.5	1.1
9.2	-7.6	-5.1	-3.7	-2.7	2.0	2.8	4.0	5.0	1.9	0.7
5.2	6.5	6.3	5.2	3.8	1.2	7.0	7.1	5.4	6.5	0.1
-3.6	0.7	-0.3	-0.8	4.2	2.2	3.2	4.6	2.4	2.6	1.0
7.4	9.1	9.5	10.6	7.2	7.3	7.6	8.2	10.2	7.6	1.8
6.4	5.1	2.2	0.5	0.5	0.9	4.3	5.6	6.3	6.4	تورم اصلی (TM %30)
5.8	3.8	-1.0	-1.2	-1.9	-0.4	-0.8	1.7	3.6	4.3	تورم اصلی (تورم عمومی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیات و شحمیات و تباکو)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه / آمریت عمومی سیاست پولی، محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

بود که کاهش نرخ تورم مواد غذایی را جبران نماید. در این کتگوری قیمت خانه سازی، برق، آب و گاز از کاهش ۱.۷- درصدی ربکلی، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۱.۵ درصد افزایش یافته است. در عین حال، در جریان زمان تحت بررسی قیمت ترانسپورت در مقایسه با کاهش ۳.۶- درصدی ثبت شده ربکلی، طی این زمان به ۰.۸ درصد افزایش داشته است.

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۲.۱.۱.۳ تغییرات ربکوار شاخص قیم مصرفی ملی

تورم عمومی براساس ربکلی، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ افزایش اندک را نشان داده است. تورم سراسری از ۰.۸ درصد زمان قبلی، طی ربع دوم به ۰.۹ درصد افزایش یافته است. دلیل این افزایش، بلند رفتن نرخ تورم مواد غیر غذایی گفته شده، این در حالیست که در کتگوری مواد غذایی کاهش بعمل آمده است.

با در نظرداشت ارقام واصله از دفتر مرکزی احصائیه، تورم مواد غذایی از ۱.۶ درصد به ۰.۹ درصد کاهش یافته است. این کاهش توأم با کاهش قیمت گوشت، شیر، پنیر و تخم مرغ و سبزیجات بوده است. باید گفت که بلندترین کاهش در این کتگوری در بخش سبزیجات مشاهده گردیده که در مقایسه با افزایش ۵.۸ درصدی ربکلی، طی زمان تحت بررسی به ۵.۵ درصد کاهش یافته است. دومین بزرگترین کاهش در این کتگوری در بخش قیمت شیر، پنیر و تخم مرغ گزارش شده که از ۰.۹ درصد به ۱.۴ درصد کاهش یافته است.

طی ربع دوم سال ۲۰۱۶، تورم در بخش مواد غیر غذایی باعث افزایش چشمگیر شاخص قیم مصرفی عمومی شده که نرخ تورم از ۰.۲ درصد ثبت شده ربکلی به ۱.۰ درصد افزایش یافته است. نرخ تورم در بخش مواد غیر غذایی بلندتر از آنچه

جدول ۲.۳: تغییرات شاخص قیم مصرفی عمومی ملی

(تغییرات درصدی ربع به ربع)

مارچ ۱۴۰۱ = ۲۰۱۱

سال مالی ۱۳۹۵				سال مالی ۱۳۹۴				سال مالی ۱۳۹۳				شاخص عمومی
ربع اول	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع اول	ربع دوم	ربع سوم	ربع چهارم	ربع اول	ربع دوم	ربع سوم	ربع اول	
0.9	0.8	3.4	0.8	-1.1	-2.9	1.3	-0.2	1.2	-1.0			مواد غذایی و مشروبات
0.9	1.6	4.5	0.3-	-1.7	-2.6	2.0	-1.0	1.0	0.8			نان خشک و حبوبات
1.0	-0.7	3.2	4.0	-1.4	-5.0	0.4	2.7	4.1	0.6			گوشت
1.4	1.7	2.7	0.8	-1.9	-0.7	0.3	2.1	0.7	0.3			شیر، پنیر و تخم مرغ
-1.4	0.9	2.4	1.2	-2.1	-0.1	2.5	0.8	-1.8	1.9			روغنیات و شحمیات
4.6	0.7-	-0.5	0.6	-1.3	-5.4	-0.5	-0.1	-0.2	-0.9			میوه تازه و میوه خشک
5.9	4.9	1.5	-7.1	4.6	1.8	3.1	-1.7	3.4	6.5			سبزیجات
-5.5	5.8	17.4	-11.2	-7.6	-2.7	9.7	-14.7	-3.0	-0.3			بوره و شیرینی
6.7	2.4	6.3	3.3	-1.2	-2.3	0.7	3.3	-2.8	-2.1			چاشنی ها
3.9	4.7	5.7	1.7	0.7	-1.5	-0.5	0.3	2.7	3.3			مشروبات غیر الکولی
0.6	2.1	1.0	3.4	1.1	-0.3	0.3	1.9	-0.6	0.5			مواد غیر غذایی
1.0	-0.2	2.2	1.9	-0.3	-3.2	0.5	0.6	1.4	-2.9			تباكو
-0.4	-0.2	5.4	7.8	7.5	0.3	7.6	-2.8	2.2	-0.2			البسه
0.3	1.1	3.2	4.3	1.1	-0.1	1.3	-0.2	1.9	1.2			خانه سازی
1.5	-1.7	1.9	0.0	-2.8	-5.7	1.1	-0.1	-0.3	-10.3			اثانیه و فرنیچر خانه
1.0	2.3	3.0	2.4	1.7	-1.5	0.7	1.1	4.6	1.8			صحت
1.1	3.4	1.9	2.0	1.8	3.4	-0.4	2.5	2.0	4.2			ترانسپورت
0.8	-3.6	1.1	4.9	-0.2	-8.7	-3.5	2.4	3.2	9.1			ارتباطات
1.7	-0.3	0.3	-0.3	0.1	-1.4	-0.7	-1.3	-1.3	-0.1			تعلیم و تربیه
15.6	-1.7	-2.6	-1.3	-2.2	1.0	-1.2	-0.2	2.4	1.8			سرگرمی و فرهنگ
0.2	0.1	1.9	2.9	1.5	-0.2	0.8	1.6	-1.0	5.5			رستورانت ها و هتل ها
-2.1	1.0	-1.0	-1.6	2.3	0.0	-1.5	3.3	0.4	0.9			متفرقه
1.0	0.6	2.2	3.3	2.6	1.0	3.3	0.1	2.8	1.2			

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/آمریت عمومی سیاست پولی، محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۱.۳ تغییرات شاخص قیم مصرفی کابل

۱.۲.۱.۳ تغییرات سالانه

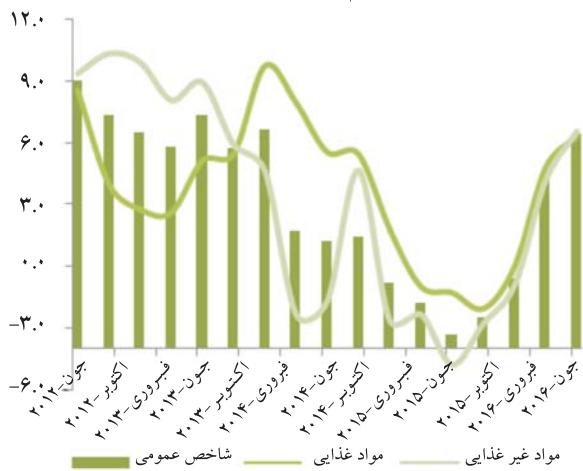
مواد غذایی از ۱.۳- درصد به ۶.۳ درصد و نرخ مواد غیر غذایی از نرخ دفلاسیونی ۴.۸ درصدی به نرخ تورمی ۶.۵ درصدی افزایش یافته است.

اثرات انفلاسیونی مواد غذایی از افزایش قیمت اقلام چون نان خشک و حبوبات که از ۲.۹- درصد به ۰.۲ درصد، گوشت که از ۱.۱ درصد به ۱۲.۱ درصد، روغنیات و شحمیات از ۷.۷- درصد به ۴.۷ درصد و ماهی و میوه خشک از ۸.۳ درصد به ۹.۱ درصد و سبزیجات از ۱.۲ درصد به ۳.۲ درصد افزایش

طی ربع دوم سال ۲۰۱۶، تغییرات سالانه شاخص قیم مصرفی کابل نیز روند صعودی داشته است. تورم عمومی براساس این شاخص در مقایسه با ۳.۳ درصد ثبت شده ربع مشابه سال گذشته، طی زمان تحت بررسی به ۶.۴ درصد افزایش یافته است. شاخص قیم مصرفی اعم از مواد غذایی و غیر غذایی نرخ بلند تورم را نشان داده اند. طی ربع تحت بررسی تورم

آن مطابق این سنجش از ۱.۲ درصد به ۸.۵ درصد افزایش یافته است. در عین حال، تورم براساس شاخص قیم مصرفی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیات و شحمیات و ترانسپورت از نرخ دفلاسیونی ۲.۳ درصدی به نرخ انفلاسیون ۸.۵ درصدی افزایش یافته است.

گراف ۴.۳: شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (سال به سال)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست

بولی د افغانستان بانک

یافته اند، نشأت گرفته است. از سوی هم، قیمت شیر، پنیر و تخم مرغ در مقایسه با ۶.۱ درصد گزارش شده ربع دوم سال مالی گذشته، طی ربع تحت بررسی به ۴.۴ درصد کاهش یافته است.

در بخش مواد غیر غذایی، قیم البسه، خانه سازی، برق، آب و گاز، فرنیچر و اثاثیه خانه و ترانسپورت کاهش یافته اند. قیمت البسه به اندازه ۱۶.۷ درصد افزایش یافته که نسبت به ۰.۸ درصد افزایش ثبت شده ربع مشابه سال گذشته بلندتر می‌باشد. قیمت خانه سازی، برق، آب و گاز از ۸.۸-۱.۷ درصد به ۳.۹ درصد افزایش یافته است. قیمت فرنیچر و اثاثیه خانه از ۱۵.۴ درصد افزایش داشته است. به همین ترتیب، قیمت ترانسپورت که افزایش قیمت نفت بالای آن تأثیر گذار بوده از ۱۵.۴-۹.۲ درصد افزایش داشته است.

براساس تحلیل، تغییرات قیمت شاخص قیم مصرفی کابل نیز روند صعودی را طی یک سال نشان داده است. یکی از روش‌های معمول و اساسی محاسبه سنجش تورم هسته همانا Trimmed Mean روش بوده که در حال حاضر به منفی ۳۰ درصد شاخص محاسبه می‌گردد، این در حالیست که نرخ

جدول ۳: تفکیک شاخص قیم مصرفی عمومی کابل

(تغییرات درصدی سال به سال)

مارچ ۲۰۱۱ = ۱۰۰

شاخص کلی												وزن
۱۳۹۵			۱۳۹۴			۱۳۹۳						
ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع چهارم	ربع سوم	ربع دوم	ربع اول	ربع اول		
6.4	4.4	-0.6	-2.5	-3.3	-1.8	-1.1	1.2	1.2	1.8	100.0	مواد غذایی و مشروبات	شاخص کلی
6.3	4.8	0.0	-2.1	-1.3	-1.0	1.8	5.4	5.5	7.9	52.0	نان خشک و حبوبات	مواد غذایی و مشروبات
-0.2	1.1	-0.7	-3.2	-2.9	-1.9	3.0	6.6	4.8	7.7	17.7	گوشت	نان خشک و حبوبات
12.1	8.7	4.3	0.7	1.1	0.5	2.6	3.8	-1.4	-1.4	7.2	شیر، پنیر و تخم مرغ	گوشت
4.4	8.1	7.1	8.5	6.1	2.7	5.9	8.7	9.9	6.1	4.8	روغنیات و شحمیات	شیر، پنیر و تخم مرغ
-4.7	-3.1	-5.5	-7.5	-7.7	-12.6	-5.5	-5.1	-3.1	-0.9	4.0	میوه تازه و میوه خشک	روغنیات و شحمیات
9.1	9.7	3.1	3.0	8.3	5.1	12.9	7.4	8.8	6.5	4.8	سبزیجات	میوه تازه و میوه خشک
3.2	-3.0	-1.5	-12.6	-10.2	-2.3	-5.6	8.9	15.8	24.7	7.9	بوره و شیرینی	سبزیجات
39.3	26.9	13.9	2.6	1.4	-2.8	-5.1	-3.5	-6.9	-0.5	2.9	چاشنی ها	بوره و شیرینی
35.1	30.0	19.8	9.3	3.6	1.4	7.2	9.2	7.0	8.3	0.9	مسروبات غیر الکولی	چاشنی ها
13.6	11.6	9.5	5.3	3.0	-0.8	3.2	2.6	2.1	7.8	1.8	مواد غیر غذایی	مسروبات غیر الکولی
6.5	4.2	-0.9	-2.8	-4.8	-2.3	-3.1	-1.6	-1.7	-2.4	48.0	تبلاکو	مواد غیر غذایی
17.1	20.8	20.1	22.6	9.1	12.9	15.5	11.5	13.3	11.2	0.4	لبسه	تبلاکو
16.7	17.8	13.8	9.8	0.8	5.6	10.3	11.3	11.5	7.8	7.0	خانه سازی	لبسه
1.7	-4.7	-9.6	-10.0	-8.8	-5.5	-13.4	-13.1	-13.2	-12.2	20.7	اثاثیه و فرنیچر خانه	خانه سازی
15.4	19.8	14.0	8.5	3.9	7.2	12.5	13.2	13.4	6.2	7.0	صحت	اثاثیه و فرنیچر خانه
0.9	1.7	0.3	0.2	3.5	4.1	4.1	8.7	7.3	7.8	3.3	ترانسپورت	صحت
9.2	8.2	-3.4	-7.4	-15.4	-14.7	19.4	32.1	33.2	33.3	4.7	ارتباطات	ترانسپورت
0.0	0.3	-0.2	-1.6	-3.6	-5.7	-5.0	-4.0	-2.2	-0.8	1.1	تبلیغات	ارتباطات
11.4	-9.7	-7.3	-5.8	-3.8	1.6	2.1	1.9	2.8	-0.1	0.7	تدریس و تربیه	تبلیغات
8.1	11.7	9.8	6.8	5.6	1.8	18.3	19.1	14.6	14.0	0.1	سرگرمی و فرهنگ	تدریس و تربیه
-7.4	2.2	0.0	-0.6	5.5	1.7	3.1	5.2	2.3	1.5	1.0	هوتل ها و رستورانت ها	سرگرمی و فرهنگ
12.5	19.1	17.9	17.8	8.3	4.5	5.0	3.8	7.9	4.3	1.8	متفرقه	هوتل ها و رستورانت ها
8.5	8.4	4.7	1.9	1.2	0.7	4.4	6.2	5.7	5.3	(TM %28)	تورم اصلی (تورم عمومی)	متفرقه
به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیات و شحمیات و تبلکو)												تورم اصلی (تورم عمومی)
8.5	5.4	-0.1	-1.7	-2.3	-1.0	-3.1	-3.8	-1.3	-1.3			به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیات و شحمیات و تبلکو)

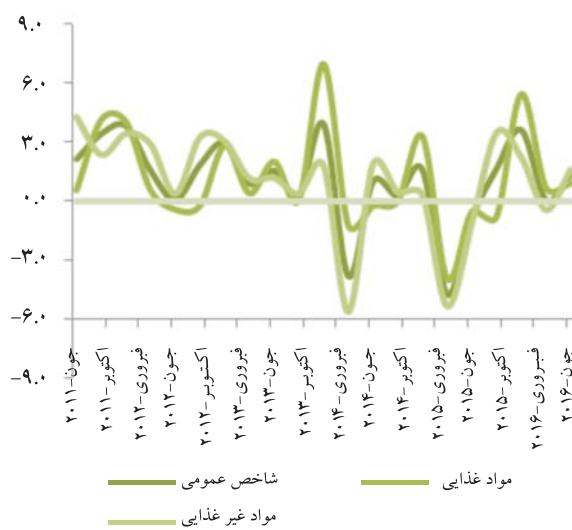
منبع: دفتر مرکزی احصائیه / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

*سال مالی افغانستان از سال ۱۳۹۱ بدینسو تغییر یافته است که از ماه دسمبر آغاز و در ماه جنوری هر سال میلادی ختم می گردد، بنابراین سال مالی

افغانستان شامل ۳ ربع می شود*

آمده است. قیمت خانه سازی، برق، آب و گاز در مقایسه با کاهش ۱.۹ درصدی ثبت شده ربع قبلی، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۳.۱ درصد افزایش یافته است. به همین ترتیب، قیمت ترانسپورت، طی این زمان از -۲.۴ درصد به ۰.۵ درصد افزایش داشته است.

گراف ۵.۳: شاخص قیم مصرفی عمومی کابل (ربع به ربع)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۲.۲.۱.۳ تغییرات ربکوار شاخص قیم مصرفی کابل

شاخص قیم مصرفی کابل که طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ براساس سنجش ربع به ربکوار شد را نشان داده، دلیل آن افزایش تورم در بخش مواد غذایی و غیر غذایی گفته شده است. تورم عمومی، در زمان تحت بررسی از صفر به ۱.۳ درصد افزایش یافته است.

تورم مواد غذایی طی ربع دوم سال در مقایسه با ۰.۷ درصد گزارش شده ربع قبلی به ۰.۹ درصد افزایش یافته است. دلیل این افزایش بلند رفتن قیمت نان خشک و حبوبات که از -۵.۸ درصد به ۰.۳ درصد و روغنیات و شحمیات که از -۷.۷ درصد به ۲.۲ درصد افزایش یافته، عنوان شده است. در این بخش، قیم بعضی از اقلام روند نزولی داشته است. بزرگترین کاهش در این کنگوری در بخش میوه تازه و میوه خشک که از ۸.۹ درصد به ۷.۷ درصد و سبزیجات که از ۵.۹ درصد به ۶.۰ درصد کاهش یافته، گزارش شده است. نرخ تورم در بخش مواد غیر غذایی از ۰.۴ درصد به ۱.۶ درصد افزایش یافته است. اثرات انفلاسیونی در بخش مواد غیر غذایی از افزایش قیمت خانه سازی، برق، آب و گاز و ترانسپورت بینان

جدول ۴: تغییرات شاخص قیم مصرفی عمومی کابل

(تغییرات درصدی ریب به ریب)

مارچ ۲۰۰۱ = ۱۰۰

۱۳۹۵			۱۳۹۴			۱۳۹۳					
ریب دوم	ریب اول	ریب چهارم	ریب سوم	ریب دوم	ریب اول	ریب چهارم	ریب سوم	ریب دوم	ریب اول	ریب	
1.3	0.0	3.6	1.4	- 0.6	- 4.7	1.6	0.3	1.0	- 3.8	شاخص کلی	
0.9	0.7	5.5	- 0.8	- 0.5	- 3.9	3.3	0.0	- 0.2	- 1.2	مواد غذایی و مشروبات	
- 0.3	- 5.8	1.4	4.8	1.0	- 7.4	- 1.1	5.1	2.0	- 2.8	نان خشک و حبوبات	
1.2	1.5	4.9	3.9	- 1.9	- 2.6	1.3	4.4	- 2.5	- 0.5	گوشت	
- 1.8	- 0.1	1.6	4.7	1.7	- 1.1	3.0	2.5	- 1.5	2.0	شیر، پنیر و تخم مرغ	
2.2	- 7.7	1.5	- 0.5	3.9	- 9.9	- 0.6	- 0.8	- 1.6	- 2.6	روغنیات و شحمیات	
7.7	8.9	2.4	- 9.2	8.3	2.3	2.3	- 4.5	5.1	9.9	میوه تازه و میوه خشک	
-6.0	5.9	19.8	- 13.4	- 11.7	- 3.4	18.2	- 11.0	- 3.9	- 6.6	سبزیجات	
8.1	8.1	11.1	7.3	- 1.5	- 3.0	0.0	6.0	- 5.6	- 5.2	بوره و شیرینی	
7.2	5.8	10.8	7.4	3.2	- 2.4	1.1	1.8	0.9	3.1	چاشنی ها	
3.0	- 0.1	5.5	4.6	1.2	- 2.0	1.5	2.3	- 2.6	2.0	مشروبات غیر الکولی	
1.6	- 0.4	2.3	3.0	- 0.7	- 5.3	0.3	0.5	1.9	- 5.6	مواد غیر غذایی	
0.7	0.2	2.8	12.9	3.8	- 0.4	5.0	0.5	7.4	1.9	تبلاکو	
- 0.4	1.2	6.4	8.8	0.5	- 2.2	2.6	- 0.1	5.2	2.2	البسه	
3.1	- 1.9	1.0	- 0.5	- 3.4	- 6.9	0.6	- 0.1	0.1	- 14.0	خانه سازی	
0.9	1.6	6.4	5.8	4.8	- 3.3	1.3	1.3	8.2	1.4	اثاثیه و فرنیچر خانه	
- 0.6	3.1	- 2.0	0.4	0.2	1.7	- 2.0	3.7	0.8	1.6	صحت	
0.5	- 2.4	0.0	11.4	- 0.4	- 12.9	- 4.1	1.7	0.5	21.9	ترانسپورت	
- 0.2	- 0.3	0.4	0.1	0.1	- 0.8	- 1.0	- 1.9	- 2.1	- 0.1	ارتباطات	
19.2	- 2.0	- 2.8	- 1.9	- 3.3	0.5	- 1.1	0.1	2.0	1.0	تعلیم و تربیه	
0.1	- 0.2	3.2	4.8	3.4	- 1.9	0.5	3.6	- 0.3	14.0	سرگرمی و فرهنگ	
- 5.2	2.2	- 1.3	- 3.1	4.6	0.0	- 2.0	2.9	0.8	1.5	هوتل ها و رستورانت ها	
1.0	0.9	3.4	6.8	7.0	- 0.1	3.3	- 1.9	3.2	0.4	متفرقه	

منبع: دفتر مرکزی احصائيه/ محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

* سال مالی افغانستان از سال ۱۳۹۱ بدینسو تغییر یافته است که از ماه دسمبر آغاز و در ماه جنوری هر سال میلادی ختم می گردد، بنابراین سال

مالی افغانستان شامل ۳ ریب می شود*

فشارهای طرف تقاضا را افزایش داده که خود باعث بلند بردن نرخ تورم در ربع آینده می‌شود.

۱.۲.۳ خطرات

با وجود که بانک مرکزی افزایش اندک را در نرخ تورم پیش بینی می‌کند، ولی هنوز هم بعضی خطرات در پیشگویی نرخ تورم برای ماههای بعدی وجود دارد. مشکلات امنیتی از جمله خطر اساسی در بلند بردن نرخ تورم طی دو ربع آینده بحساب می‌رود. اگر وضعیت امنیتی کشور نا مطلوب (یا بدتر شود) بازار بگونه‌شده شدید به ناکفایی عرضه (و خیم تراز آن به کاهش در تقاضا) موافقه خواهد شد که این امر می‌تواند ضربات (Shocks) قابل ملاحظه را به تورم وارد کند. به همین ترتیب، براساس گزارش‌ها، نشانه‌های کاهش تولیدات مواد نفتی از سازمان کشورهای صادر کننده مواد نفتی وجود دارد، این در حالیست که پیش بینی شده است تقاضای جهانی افزایش یابد. بنابراین، اگر قیمت نفت به سطح جهان در حال افزایش باشد، اثرات آن از عوامل عمده روی نرخ تورم در افغانستان بحساب می‌رود.

۲. چشم انداز تورم در کوتاه مدت

پیش بینی‌های انفلاتیونی افغانستان برای دو ربع بعدی احتمالاً مطلوب به نظر می‌رسد. روی این ملحوظ، ما افزایش یا کاهش قابل ملاحظه را در نرخ تورم، طی شش ماه آینده پیش بینی نمی‌کنیم. هر چند، به نظر می‌رسد که نرخ تورم الى اخیر سال به گونه‌اندک افزایش داشته باشد. به همین ترتیب، بعضی موارد وجود دارد که بیانگر توقعات انفلاتیونی می‌باشد.

یکی از دلایل اساسی تورم بلند، طی شش ماه آینده سال ۲۰۱۶ مشکلات سرحدی با پاکستان (اکثراً در بخش تجارت) گفته شده است. در صورتیکه این مشکلات تجاری ادامه پیدا کند، شاهد اثرات انفلاتیونی بیشتر روی قیم داخلی خواهیم بود. این بدین معنی است که بازار به برآورده ساختن تقاضا در کوتاه مدت قادر نخواهد بود.

در عین حال، از شروع ربع دوم بدینسو، بیشتر از ۲۰۰،۰۰۰ تن از پاکستان به کشور عودت نموده اند و این روند احتمالاً الى اخیر سال ادامه خواهد داشت. از آنجاییکه این عودت کنندگان به احتمال قوی مسکن گزینی خویش را در شهرها نسبت به قریه جات خویش ترجیح خواهند داد، این روند

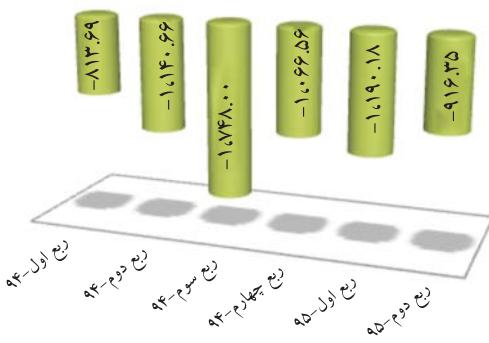
چگونگی تغییرات در سکتور خارجی

چگونگی تغییرات در سکتور خارجی

می شود که کسر حساب عواید ذریعه پرداخت فایده توزیع شده به سرمایه گذاران خارجی صورت گرفته باشد. در عین زمان، مازاد حساب جاری انتقالات در مقایسه با سال مالی ۱۳۹۴، طی زمان تحت بررسی به اندازه ۱۷ درصد افزایش یافته است. سهم وجوه ارسالی (مبلغ ارسالی دستمزد کارگران بیرون از کشور) به مازاد انتقالات جاری مبلغ قابل توجه را تشکیل داده که به ۱۵۰ درصد افزایش یافته است. به همین ترتیب، کمک های بین الدول نیز بگونه مثبت در مازاد حساب انتقالات، افزایش ۱۵ درصدی را تشکیل داده است.

گراف ۲.۴: بیلانس تادیات حساب جاری
(به میلیون دالر امریکایی)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه / محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۱.۴ حساب سرمایه

حساب سرمایه بیلانس تادیات در مقایسه با ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ کاهش ۳۰ درصدی را نشان داده است. (جهت وضاحت بیشتر به جدول ۱.۴ و گراف ۲.۴ مراجعه شود)

جریانات خالص ورودی در حساب سرمایه از ۳۳۶ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع مشابه سال گذشته، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۳۴.۵۱ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

این فصل بولتن، تغییرات عمده سکتور خارجی را در اقتصاد افغانستان، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ ارائه داشته و آنرا با ربع مشابه سال گذشته مقایسه می کند.

۱. بیلانس تادیات

۱.۱.۴ بیلانس حساب جاری

ارقام دست داشته نشان می دهد که کسر حساب جاری در مقایسه با ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ کاهش یافته است. (جهت وضاحت بیشتر به گراف ۱.۴ مراجعه شود)

باید گفت که دلیل کاهش حساب جاری به کاهش واردات اجناس و خدمات، افزایش مازاد در انتقالات حساب جاری، افزایش پرداخت ها در حساب عواید که بالا اثر کاهش عواید سرمایه گذاری بینان آمده، ربط داشته است. مجموع صادرات طی زمان تحت بررسی به ۴ درصد یا ۱۱۶.۹۹ میلیون دالر امریکایی و مجموع واردات به ۲۰ درصد یا ۱،۴۰۲.۱۳ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است. دلیل کاهش واردات، افت تقاضای داخلی برای اجناس خارجی مخصوصاً کالاهای سرمایی، تولیدات صنعتی و نفت و روغنیات گفته شده است. در عین حال، کسر حساب خدمات نیز از ۲۰۲.۳۰ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع مشابه سال گذشته، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۱۴۸.۶۲ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است. دلیل اساسی کاهش کسر حساب خدمات می تواند به کاهش پرداخت های خدمات ترانسپورتی ربط داشته باشد که به اندازه ۲۴ درصد کاهش یافته و رقم آن از ۲۵۵.۲۹ میلیون دالر امریکایی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع گزارش دهی به ۱۹۳.۸۶ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

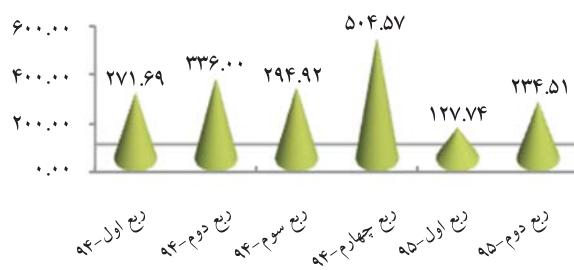
حساب عواید بیلانس تادیات، در زمان تحت بررسی کسر ۲۲۹.۹۷ میلیون دالر امریکایی را به ثبت رسانده است. معلوم

گذاری داخلی در مقایسه با ۳۶.۵۵ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع مشابه سال گذشته، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۳۹.۱۵ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته که این رقم افزایش ۷ درصدی را می‌نمایاند.

به همین ترتیب، مجموع بدھی‌های مالی در مقایسه با -۱۲.۹۸ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع مشابه سال گذشته، طی ربع تحت بررسی به ۴۴۶.۴۴ میلیون دالر امریکایی ثبت شده است. جریانات مالی ضعیف ناشی از چالش‌های امنیتی، دلیل عمدۀ افزایش مجموع بدھی‌ها عنوان شده است.

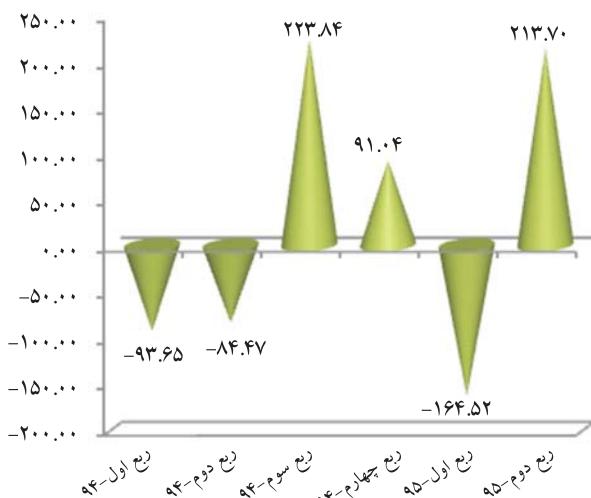
دلیل عمدۀ کاهش در جریانات خالص ورودی، کاهش ۱۰۹.۲۸ میلیون دالری در انتقالات خالص سرمایه که توسط دولت، تصدی‌ها و خانواده‌ها دریافت گردیده اند، عنوان شده است.

گراف ۲.۴: حساب سرمایه

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/ محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

گراف ۳.۴: حساب مالی

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/ محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۳.۱.۴ حساب مالی

حساب مالی بیلانس تادیات از ۸۴.۴۷ میلیون دالر امریکایی جریانات ورودی خالص (Inflow) ثبت شده ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۱۳.۷۰ میلیون دالر امریکایی جریان خالص بیرونی (Outflow) مبدل گردیده است. (جهت وضاحت بیشتر به جدول ۱.۴ و گراف ۳.۴ مراجعه شود). تحلیل بیشتر از وضعیت، بیانگر آنست که مجموع دارایی‌های مالی- طلبات از جانب افغان‌ها در مقایسه با ۲۰.۳۹ میلیون دالر امریکایی ربع مشابه سال گذشته، در زمان تحت بررسی به ۹۱.۰۸ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

در عین حال، جزئیات بیشتر دارایی‌های مالی خارجی بیانگر آنست که سرمایه گذاری مستقیم خارجی در مقایسه با ۳۳.۱۸ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۴، طی زمان تحت بررسی به ۲۱.۵۴ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته که این رقم کاهش ۳۵ درصدی را نشان می‌دهد. پورتفولیوی سرمایه

۴.۱.۴ مال التجاره

بر اساس مقایسه ربع به ربع، ارقام دست داشته نشان می‌دهد که بیلانس تجاری افغانستان در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به تعقیب کاهش چشمگیر واردات تولیدات صنعتی و کالاهای سرمایوی، بهبود یافته است. (جهت وضاحت بیشتر به جدول ۴.۴ و گراف ۵.۴ مراجعه شود)!

می باشند. طبق احصائیه تجارت اموال، پاکستان، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ بزرگترین بخش صادرات افغانستان را جذب نموده است. در حالیکه سهم صادرات کشور به پاکستان از ۴۷.۲۶ درصد زمان گذشته به ۶۱.۳۳ درصد افزایش یافته است.

از لحاظ ارزش، صادرات کشور به پاکستان به ۲۷ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۵۴.۹۲ میلیون دالر امریکایی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۶۹.۷۶ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

هندوستان در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ دومین بزرگترین طرف صادراتی افغانستان شناخته شده است. سهم صادرات کشور به هندوستان از ۱۳.۵۱ درصد ثبت شده ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۱۷.۱۶ درصد افزایش یافته است. از لحاظ ارزش، صادرات کشور به هندوستان طی ربع تحت بررسی از ۱۵.۷۰ میلیون دالر امریکایی ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۴ به ۱۹.۵۲ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است که این رقم افزایش ۲۴ درصدی را می نمایاند.

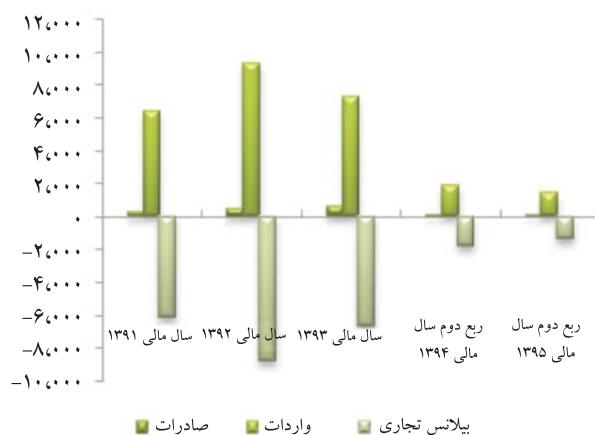
به همین ترتیب کشورهای مستقل مشترک المنافع سومین بزرگترین سهم صادراتی افغانستان را بخود اختصاص داده اند. سهم صادرات افغانستان به این کشورها از ۱۲ درصد ثبت شده ربع مشابه سال گذشته، در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۴ درصد کاهش یافته است.

از لحاظ ارزش، مجموع صادرات افغانستان به کشورهای مستقل مشترک المنافع طور قابل ملاحظه به اندازه ۶۸ درصد کاهش یافته که ارزش آن در مقایسه به ۱۳.۷۲ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۴.۳۴ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

مجموع صادرات اجنبی از ۱۱۶.۲۲ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۱۱۳.۷۵ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است. باید تذکر داد که کاهش صادرات نباتات طبی و فرش و قالین دلیل کاهش در صادرات کالاها به حساب می آید.

از سوی هم، مجموع واردات اجنبی از ۱،۹۱۵.۸۴ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۱،۴۶۴ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است که این رقم کاهش ۲۴ درصدی را نشان می دهد. سرانجام، کسر تجاری از ۱،۷۹۹.۶۲ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع مشابه سال گذشته، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۱،۳۵۰.۷۴ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته که کاهش ۲۵ درصدی را می نمایاند.

گراف ۴.۴: عملکرد و بیلانس تجاری

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

۲. طرف تجارت

طرف عمدۀ صادرات افغانستان کشورهای چون پاکستان، ایران، هندوستان، چین و کشورهای مستقل مشترک المنافع

مالی ۱۳۹۵، طی زمان تحت بررسی به ۴۳۴.۶۹ میلیون دالر امریکایی کاهش داشته است که این رقم کاهش ۸ درصدی را نشان می‌دهد.

ایران دومین بزرگترین طرف وارداتی برای افغانستان در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به حساب رفته است. مجموع واردات از ایران از ۴۵۳.۷۳ میلیون دالر امریکایی با سهم ۲۳.۶۸ درصدی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی به ۲۸۳.۸۶ میلیون دالر امریکایی با سهم ۱۹.۳۸ درصدی کاهش یافته است که این رقم کاهش ۳۷ درصدی را نشان می‌دهد.

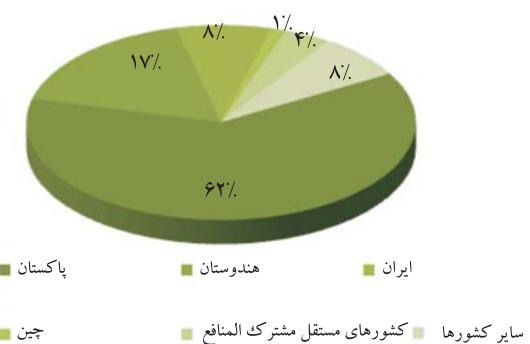
چین سومین بزرگترین کشور وارداتی افغانستان در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به حساب رفته است. مجموع واردات از چین از ۲۵۳.۹۵ میلیون دالر امریکایی با سهم ۱۳.۲۶ درصد، در زمان تحت بررسی به ۲۳۳.۱۸ میلیون دالر امریکایی با سهم ۱۵.۹۲ درصد کاهش یافته است که این رقم کاهش ۸ درصدی را به ثبت رسانده است.

کشورهای مستقل مشترک المنافع چهارمین بزرگترین منبع وارداتی برای افغانستان طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ شناخته شده‌اند. مجموع واردات از کشورهای مستقل مشترک المنافع به اندازه ۳۸ درصد کاهش یافته است که ارزش آن از ۳۳۳.۶۵ میلیون دالر امریکایی با سهم ۱۷.۴۲ درصدی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ در زمان گزارش دهی به ۲۰۶.۲۳ میلیون دالر امریکایی با سهم ۱۴ درصدی کاهش یافته است.

طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵، چین، هندوستان و ایالات متحده امریکا به ترتیب پنجمین، ششمین و هفتمین بزرگترین کشورهای وارداتی برای افغانستان به حساب رفته اند که هر کدام به نوبه خود سهم ۲.۷۶ درصدی، ۲.۱۱ درصدی و ۱.۴۴ درصدی را در مجموع واردات کشور به ثبت رسانده اند.

گراف ۵.۴: طرف صادرات (سهم درصدی)

طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵

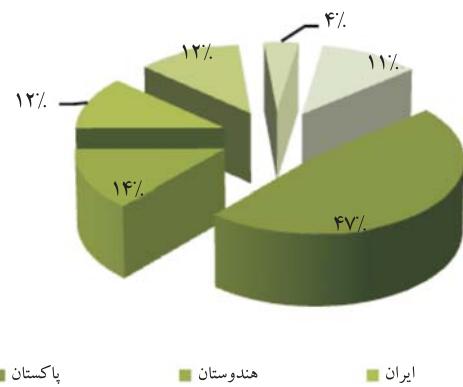

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست

پولی د افغانستان بانک

گراف ۶.۴: طرف صادرات (سهم درصدی)

طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست

پولی د افغانستان بانک

پاکستان عده‌های ترین کشور وارداتی برای افغانستان در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به حساب رفته است. در مجموع واردات، سهم واردات کشور از پاکستان از ۲۴.۶۱ درصد ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ در ربع تحت بررسی به ۲۹.۳۶۸ به ۴۷۱.۴۲ از لحاظ ارزش، مجموع واردات از پاکستان نیز از ۴۷۱.۴۲ میلیون دالر امریکایی ربع مشابه سال گذشته در ربع اول سال

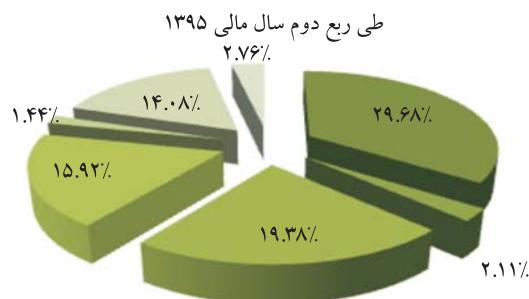
ارزش، واردات این کالاهای به گونه قابل ملاحظه به اندازه ۳۳ درصد، از ۹۵۶.۲۴ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع مشابه سال گذشته، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۶۳۶.۸۱ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

دومین بزرگترین سهم را کالاهای مصرفی در سبد واردات، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به خود اختصاص داده، سهم آن در زمان گزارش دهی از ۱۹.۹ درصد به ۲۷.۸ درصد افزایش داشته است. از لحاظ ارزش، واردات این کالاهای نیز به اندازه ۷ درصد، از ۳۸۱.۲۱ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۰۷ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

نفت و روغنیات (پترول) سومین بزرگترین حصة سبد واردات افغانستان را در ربع تحت بررسی تشکیل داده است. طی ربع دوم سال روان، واردات این اجزای سبد وارداتی طور اندک به اندازه ۰.۹ درصد کاهش یافته است. از لحاظ ارزش، واردات این موارد در مجموع واردات به اندازه ۱۹ درصد کاهش یافته است که ارزش آن از ۳۴۰.۱۵ میلیون دالر امریکایی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۷۴.۴۷ میلیون دالر امریکایی کاهش داشته است.

تولیدات صنعتی، طی ربع گزارش دهی کمترین سهم را در سبد واردات افغانستان به خود اختصاص داده است، این در حالیست که سهم آن در مجموع واردات از ۱۲.۴ درصد ثبت شده ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۱۰ درصد کاهش یافته است.

گراف ۷.۴: طرف واردات (سهم درصدی)

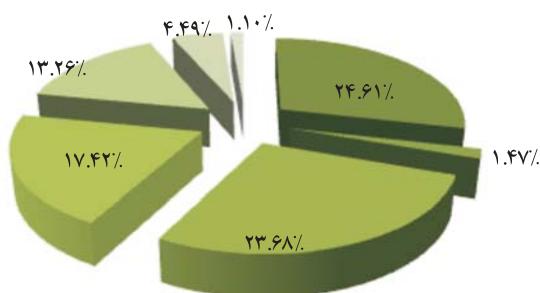

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست

بولی د افغانستان بانک

گراف ۸.۴: طرف واردات (سهم درصدی)

طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست

بولی د افغانستان بانک

۳. ترکیب تجارت

۱.۳.۴ ترکیب واردات

ترکیب واردات، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ حاکی از آنست که:

- کالاهای سرمایوی بزرگترین سهم (۴۳.۵ درصدی) را در سبد واردات به ثبت رسانده است، ولی از لحاظ

افغانستان به ثبت رسانده است که سهم آن از ۳۳ درصد ثبت شده ربیع مشابه سال مالی ۱۳۹۴، طی ربیع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۰ درصد افزایش یافته است.

عواید ناشی از صادرات مواد غذایی (روغن، نباتات، میوه تازه و میوه خشک) به اندازه ۱۹ درصد از ۳۸.۵۰ میلیون دالر امریکایی، طی ربیع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۵.۶۶ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

دومین بزرگترین سهم را در سبد صادرات افغانستان، نباتات طبی به خود اختصاص داده است هرچند سهم آن از ۳۹.۹ درصد ثبت شده ربیع مشابه سال گذشته، طی ربیع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۵.۵ درصد کاهش یافته است. این در حالیست که از لحاظ ارزش، صادرات نباتات طبی، طی ربیع تحت بررسی طور قابل ملاحظه به اندازه ۳۷ درصد کاهش داشته است که ارزش آن از ۴۶.۳۶ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربیع دوم سال مالی ۱۳۹۴، طی ربیع دوم سال مالی ۱۳۹۵، به ۲۸.۹۸ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

قالین و فرش که طی دهه اخیر از جمله اقلام عمده صادراتی افغانستان به حساب می‌روند، سومین بزرگترین سهم را در سبد صادرات کشور به ثبت رسانده است. این در حالیست که سهم آن، طی ربیع تحت بررسی بدون تغییر بوده است.

عواید ناشی از صادرات قالین و فرش از ۲۳.۱۳ میلیون دالر امریکایی ربیع مشابه سال گذشته، طی ربیع تحت بررسی به ۲۲.۷۷ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته که این رقم کاهش ۲ درصدی را نشان می‌دهد.

چرم و پشم کمترین سهم را در سبد صادرات افغانستان به ثبت رسانده است که از ۷ درصد، طی ربیع دوم سال مالی ۱۳۹۵، به ۱۴.۴ درصد افزایش یافته است.

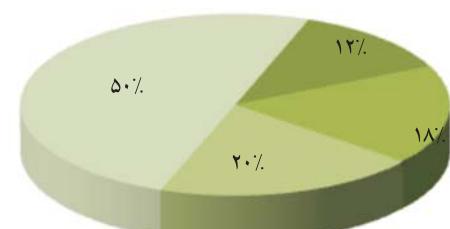
عواید ناشی از صادرات چرم و پشم از ۸.۲۳ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربیع مشابه سال گذشته، طی ربیع دوم سال مالی ۱۳۹۵ دو برابر شده که به ۱۶.۳۹ میلیون دالر امریکایی

از لحاظ ارزش، واردات این محصولات به اندازه ۳۹ درصد کاهش قابل ملاحظه را نشان می‌دهد که ارزش آن از ۲۳۸.۲۴ میلیون دالر امریکایی ربیع دوم سال مالی ۱۳۹۴، در ربیع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۱۴۶.۱۶ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

(جهت وضاحت بیشتر به جدول ۴.۴-۳.۴ و گراف ۱۰.۴-۹.۴ مراجعه شود).

گراف ۹.۴: ترکیب واردات (سهم درصدی)

طی ربیع دوم سال مالی ۱۳۹۴

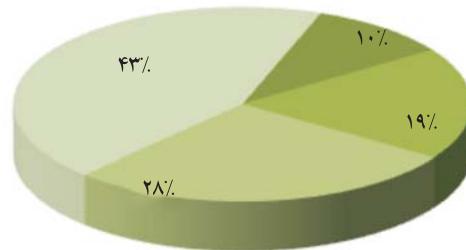

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست

پولی د افغانستان بانک

گراف ۱۰.۴: ترکیب واردات (سهم درصدی)

طی ربیع دوم سال مالی ۱۳۹۵

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست

پولی د افغانستان بانک

۲.۳.۴ ترکیب صادرات

الصادرات مواد غذایی بزرگترین سهم را در سبد صادرات

برداشت خاص (SDR) تعیین شده از جانب صندوق بین المللی پول (IMF) نسبت داده شده است.

طی این مدت، بازپرداخت اصل قرضه افغانستان به انجمن انکشاف بین المللی (بانک جهانی)، بانک انکشاف آسیایی، صندوق بین المللی پول و بلغاریا صورت گرفته، در حالیکه هزینه خدمات به بانک جهانی و بانک انکشاف آسیایی پرداخت شده است.

در عین زمان بانک جهانی منحیث بزرگترین قرضه دهنده چندین جانبه افغانستان در ربع تحت بررسی بخشی از اصل قرضه و هزینه خدمات را بخشنام نموده است.

علاوه بر این، مجموع بدھی قرضه دهنده گان خارج از اعضای پاریس کلب که شامل (صندوق وجهی سعودی برای انکشاف، بلغاریا، کویت فند و ایران) می‌شود، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۳۳۸.۴۱ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

مجموع قرضه قابل پرداخت به پاریس کلب در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۹۰۸.۴۱ میلیون دالر امریکایی رسیده (۳۷ درصد مجموع بدھی خارجی فعلی) که باید به فدراسیون روسیه پرداخته شود.

قابل یاد آوریست که بدھی پاریس کلب نسبت به ربع مشابه سال گذشته، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۲ درصد کاهش یافته است.

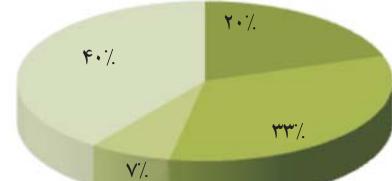
از سوی هم قروض چندین جانبه افغانستان به اندازه ۷ درصد کاهش یافته که ارزش آن از ۱,۲۶۴.۹۸ میلیون دالر امریکایی در ربع تحت بررسی به ۱,۱۷۱.۳۰ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است که این رقم در مجموع قرضه خارجی

افزایش یافته است.

گراف ۱۱.۴ و ۱۲.۴ ترکیب صادرات کشور را طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ و ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ نشان می‌دهد.

گراف ۱۱.۴: ترکیب صادرات (سهم درصدی)

طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴

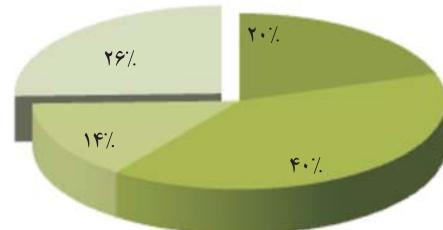
نباتات طبی و سایر نباتات
مواد غذایی
قالین و فرش
جرم و پشم

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست

پولی د افغانستان بانک

گراف ۱۲.۴: ترکیب صادرات (سهم درصدی)

طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵

قالین و فرش
مواد غذایی
نباتات طبی و سایر نباتات
جرم و پشم

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست

پولی د افغانستان بانک

۴ بدھی خارجی

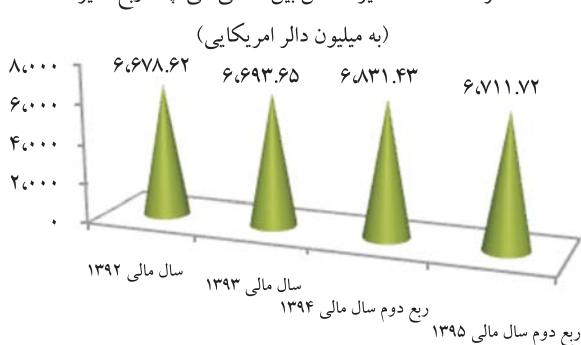
طوریکه در جدول ۵.۴ و گراف ۱۳.۴ نشان داده شده، بدھی خارجی افغانستان تقریباً به اندازه ۶ درصد افزایش یافته است که ارزش آن طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ از ۲,۲۸۱.۳۰ میلیون دالر امریکایی ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۴ به ۲,۴۱۷.۹۴ میلیون دالر امریکایی رسید که این رقم افزایش ۱۳۶.۶۴ میلیون دالر امریکایی می‌نمایاند. دلیل افزایش بدھی خارجی به عوامل دراز مدت چون پرداخت قرضه‌های تجارت خارجی، افزایش امانت‌ذخایر خالص بین المللی (NIR) و حقوق

میلیون دالر امریکایی رسیده است. این بدین معنی است که ذخایر دارایی‌ها نسبت به ذخایر بدھی‌ها بیشتر است. دلیل افزایش ذخایر بدھی‌ها عمدتاً به افزایش سپرده‌های اسعاری بانک‌های تجاری ربط می‌گیرد که از ۴۱۴.۳۵ میلیون دالر آمریکایی ربع مشابه سال گذشته، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۴۹۴.۲۲ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

استفاده از منابع طبیعی، از ۱۰۰ میلیون دالر امریکایی ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۴، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۷۵.۵۸ میلیون دالر امریکایی کاهش داشته که این رقم تقریباً کاهش در صدی را نشان می‌دهد.

ذخایر بدھی سپرده‌های اسعاری افراد غیر ساکن در زمان
تحت بررسی، تقریباً بی دون تغییر باقی مانده است.

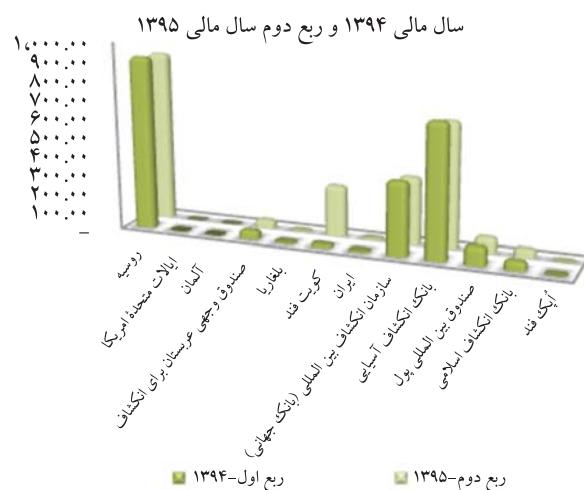
در حال حاضر، ذخایر خالص بین المللی بطور اوسط ۱۴ ماه وارداتی را تحت پوشش قرار می دهد، این در حالیست کشورهای که ۶ ماه پوشش وارداتی دارند از وضعیت ذخایر مناسب برخود دارند.

منع: دفتر احصائیه مړ کې / محاسبه کار مندان د افغانستان بانک

کشور کاہش ۴۴.۳ میلیون دالری را نشان می دهد.

گراف ۱۳.۴: مقایسه بدھی خارجی طی ربع دوم

مبنی: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

٥. ذخایر خالص بین المللی

براساس آخرین آمار دست داشته، ذخایر خالص بین المللی در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ طور اندک به اندازه ۲ درصد کاهش یافته که ارزش آن از ۶,۸۳۱.۴۳ میلیون دالر امریکایی ربع مشابه سال مالی گذشته، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۶,۷۱۱.۷۲ میلیون دالر امریکایی رسیده است. (جهت وضاحت بیشتر به جدول ۷.۴ و گراف ۱۴.۴ مراجعه شود) کاهش ذخایر خالص بین المللی عمدتاً به کاهش دارایی های ذخیره بر می گردد که به اندازه ۱ درصد کاهش نموده و ارزش آن در ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵ از ۷,۳۴۵.۹۶ میلیون دالر امریکایی به ۷,۲۸۱.۶۵ میلیون دالر امریکایی می رسد.

به همین ترتیب ذخایر بدھی نیز کاھش ۱۱ درصدی را نشان می‌دهد که ارزش آن در زمان تحت بررسی از ۵۱۴.۵۳ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ به ۵۶۹.۹۳

جدول ۱.۴: بیلانس نادیات افغانستان (به میلیون دالر امریکایی)

اقدام/اسال	ربع اول ۱۳۹۴	ربع دوم ۱۳۹۴	ربع اول ۱۳۹۵	ربع دوم ۱۳۹۵	ربع چهارم ۱۳۹۴	ربع سوم ۱۳۹۴	ربع دوم ۱۳۹۵	ربع اول ۱۳۹۵
حساب جاری	- 916.35	- 1190.18	- 1066.56	- 1748.00	- 1140.66	- 813.69	-	-
کریدت	1108.66	793.04	812.58	990.80	1054.27	1244.51		
دیت	- 2025.01	- 1983.22	- 1879.14	- 2738.80	- 2194.93	- 2058.20		
حساب اجتناس	- 1285.14	- 1482.22	- 1288.93	- 2042.63	- 1625.15	- 1500.51		
کریدت	116.99	133.92	166.24	162.90	121.96	128.89		
دب	- 1402.13	- 1616.14	- 1455.17	- 2205.53	- 1747.10	- 1629.41		
حساب خدمات	- 148.62	- 184.31	- 224.01	- 200.80	- 202.30	- 102.30		
کریدت	147.93	131.54	133.31	279.20	190.39	264.48		
دبیت	- 296.55	- 315.85	- 357.33	- 480.00	- 392.69	- 366.78		
حساب عواید	- 229.97	- 6.82	21.72	37.34	48.19	72.71		
کریدت	37.74	14.08	47.40	63.58	68.88	107.12		
دب	- 267.71	- 20.89	- 25.68	- 26.24	- 20.69	- 34.41		
انتقالات جاری	747.38	483.17	424.66	458.09	638.59	716.42		
کریدت	806.01	513.51	465.63	485.12	673.04	744.02		
دب	- 58.63	- 30.34	- 40.96	- 27.03	- 34.45	- 27.60		
حساب سرمایه و حساب مالی	448.21	- 36.77	595.60	518.76	251.52	178.04		
حساب سرمایه	234.51	127.74	504.57	294.92	336.00	271.69		
کریدت	237.36	130.65	504.97	305.29	349.52	279.25		
دب	- 2.85	- 2.91	- 0.41	- 10.38	- 13.52	- 7.56		
انتقالات جاری	237.36	130.65	504.57	304.25	346.64	278.32		
کریدت	237.36	130.65	504.97	305.24	349.19	279.24		
دب	0.00	0.00	- 0.41	- 0.99	- 2.55	- 0.93		
حساب مالی	213.70	- 164.52	91.04	223.84	- 84.47	- 93.65		
سرمایه گذاری مستقیم	21.54	17.74	40.20	77.98	33.18	17.80		
پورنوگرافی سرمایه گذاری	- 39.15	- 18.47	- 14.31	- 15.83	- 36.55	- 14.82		
دارایی ها	- 39.15	- 18.47	- 14.31	- 15.83	- 36.55	- 14.82		
بدھی ها	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
سایر سرمایه گذاریها	537.52	- 63.70	- 0.37	- 80.79	- 33.37	43.74		
دارایی ها	91.08	- 87.19	- 0.38	- 97.22	- 20.39	53.87		
بدھی ها	446.44	23.49	0.01	16.44	- 12.98	- 10.13		
ذخایر دارایی ها	- 306.21	- 100.09	65.52	242.48	- 47.73	- 140.36		
خطاها و اشتباختات حاصل در بیلانس	- 468.14	- 1226.95	- 470.95	- 1229.24	- 889.13	- 635.65		

منبع: دفتر احصائیه مرکزی / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

جدول ۲.۴: تجارت اموال (به میلیون دالر امریکایی)

سال	سال ۱۳۹۱	سال ۱۳۹۲	سال ۱۳۹۳	سال مالی ۱۳۹۴	سال دوم سال مالی ۱۳۹۵	مجموع	سهم در صادری	سهم در مالی	سال مالی ۱۳۹۵
واردات									
تولیدات صنعتی	100 %	1,464.49	100 %	1,915.84	100 %	7,294.63	100 %	9,339.60	100 %
تل و رونویسی	10.0 %	146.16	12.4 %	238.24	11.8 %	863.19	13.6 %	1,272.14	15.1 %
کالاهای مصرفی	18.7 %	274.47	17.8 %	340.15	15.8 %	1155.94	23.2 %	2,167.37	16.9 %
کالاهای سرمایه و سایر	27.8 %	407.05	19.9 %	381.21	32.2 %	2345.86	20.8 %	1,942.85	19.6 %
اجتناس	43.5 %	636.81	49.9 %	956.24	40.2 %	2,930	42.4 %	3,957.24	48.5 %
واردات	100 %	113.75	100 %	116.22	100 %	620.88	100.0 %	499.81	100 %
قالبین و فرش	20.0 %	22.72	19.9 %	23.13	14.0 %	87.0	17.1 %	85.49	3 %
مواد غذایی	40.1 %	45.66	33.1 %	38.50	43.8 %	272.13	35.2 %	175.92	40 %
چرم و پشم	14.4 %	16.39	7.1 %	8.23	7.9 %	49.35	11.9 %	59.54	10 %
نباتات طبی و سایر نباتات	25.5 %	28.98	39.9 %	46.36	34.2 %	212.36	35.8 %	178.86	47 %
بیلانس تجاری	- 1,350.74	- 1,799.62	-	- 6,673.75	-	- 8,839.79	-	- 6,158.04	-
بیلانس تجاری منحیث									
سهم تولیدات ناخالص									
داخلی									

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

جدول ۳.۴: طرف تجارت خارجي طي ربع دوم سال مالي ۱۳۹۵ (به مليون دالر امريکائي)

نام کشور	صادرات	سهم درصدی	واردات	سهم درصدی	بیلانس تجاري
پاکستان	69.76	29.68%	434.69	61.33 %	- 364.93
هندوستان	19.52	2.11%	30.91	17.16 %	- 11.39
ايران	8.80	19.38 %	283.86	7.74 %	- 275.06
آلمان	0.93	0.26 %	3.86	0.82 %	- 2.93
چين	1.40	15.92 %	233.18	1.23 %	- 231.78
بریتانیا		0.11%	1.54	0.00 %	- 1.54
عربستان سعودی	0.69	0.00%		0.61 %	0.69
ایالات متحدة امریکا		1.44%	21.06	0.00 %	- 21.06
کشورهای مستقل مشترک المنافع	4.34	14.08 %	206.23	3.82 %	- 201.89
چاپان		2.76%	40.44	0.00 %	- 40.44
سایر کشورها	8.31	14.25 %	208.72	7.31 %	- 200.41
مجموع	113.75	100 %	1,464.49	100 %	(1,350.74)

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

جدول ۴.۴: طرف تجارت خارجي طي ربع دوم سال مالي ۱۳۹۴ (به مليون دالر امريکائي)

نام کشور	صادرات	سهم درصدی	واردات	سهم درصدی	بیلانس تجاري
پاکستان	54.92	24.61 %	471.42	47.26 %	- 416.50
هندوستان	15.70	1.47 %	28.20	13.51 %	- 12.50
ايران	13.64	23.68 %	453.73	11.74 %	- 440.09
آلمان	0.35	0.48 %	9.28	0.30%	- 8.93
کشورهای مستقل مشترک المنافع	13.72	17.42 %	333.65	11.81 %	- 319.93
چين	4.52	13.26 %	253.95	3.89 %	- 249.43
عربستان سعودی	0.13	0.00 %		0.11 %	0.13
چاپان		4.49 %	85.95	0.00 %	- 85.95
بریتانیا		0.07 %	1.34	0.00 %	- 1.34
ایالات متحدة امریکا		1.10 %	21.17	0.00 %	- 21.17
سایر کشورها	13.24	13.42%	257.15	11.39 %	- 243.91
مجموع	116.22	100.00 %	1915.84	100.00 %	-1799.62

جدول ۵.۴: بدھی خارجی طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ (به میلیون دالر امریکایی)

مجموع فیصدی	به میلیون دالر امریکایی	
100.00	2,417.94	مجموع بدھی های خارجی
51.56	1,246.65	دو جانبی
37.57	908.41	پاریس کلب
37.57	908.41	فردراسیون روسیہ
0.00	-	ایالا متحدة امریکا
0.00	-	آلمان
13.99	338.24	اعضاي خارج از پاریس کلب
48.44	1,171.30	چندین جانبی
14.93	360.95	از جمله: انجمن اکشاف بین المللی (بانک جهانی)
27.74	670.78	بانک اکشاف آسیایی
3.65	88.33	صنادوق بین المللی بول
2.04	49.44	بانک اکشاف اسلامی
0.07	1.80	اپک فند

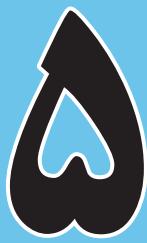
منبع: واحد مدیریت دارایی بدھی وزارت مالیه افغانستان

جدول ۶.۴: ذخایر خالص بین المللی طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۴ (به میلیون دالر امریکایی)

تغییرات فیصدی ۱۳۹۵	ربيع دوم فیصدی ۱۳۹۴	تغییرات فیصدی ۱۳۹۴	ربيع دوم فیصدی ۱۳۹۴	تغییرات فیصدی ۱۳۹۳	سال مالی ۱۳۹۳	تغییرات فیصدی ۱۳۹۲	سال مالی ۱۳۹۲	تغییرات ربع گذشته
-1.75	6,711.72	2.06	6,831.43	0.22	6,693.65	23.22	6,678.62	ذخایر خالص بین المللی (به میلیون دالر امریکایی)
-0.88	7,281.65	1.35	7,345.96	0.90	7,247.76	22.71	7,183.33	ذخایر دارایی
10.77	569.93	-7.14	514.53	9.79	554.12	10.91	504.71	ذخایر بدھی
19.28	494.22	-6.64	414.35	20.71	443.80	4.00	367.65	امانات اسعاری بانک‌های تجاری
-0.03	0.14	0.00	0.14	0.02-	0.14	-89.57	0.14	امانات اسعاری غیر ساکنین
-24.46	75.58	-9.20	100.05	19.53-	110.18	17.53	136.92	استفاده منابع تمویلی
	59.67		46.01		11.92		9.23	ذخایر ناخالص اسعاری (در ماههای وارداتی)
	14		11		11		8.58	ذخایر خالص بین المللی (در ماههای وارداتی)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه و محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

تغییرات در سکتور مالیاتی

تغییرات در سکتور مالیاتی

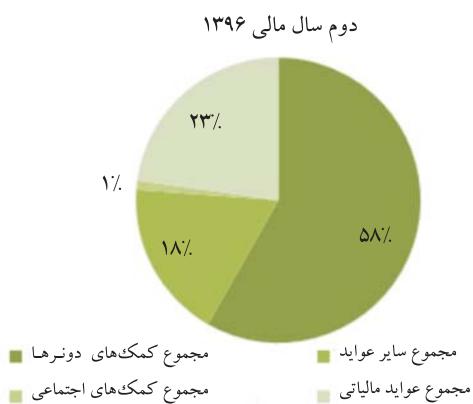
بوده که پس از علاوه نمودن کمک‌های کشورهای کمک رسان نشان دهنده مازاد بودجوي بوده که ارزش آن به ۲۹.۱۷ میلیارد افغانی می‌رسد.

۳. جمع آوری عواید

عواید داخلی جمع شده در ربع دوم سال ۲۰۱۶، افزایش قابل ملاحظه ۶۹ درصدی را نشان می‌دهد که مجموع عواید جمع آوری شده، طی ربع تحت بررسی در مقایسه به ۲۸.۲۵ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۵ به ۴۷.۷۵ میلیارد افغانی افزایش یافته است. در عین زمان، طی شش ماه اول سال ۲۰۱۶، مجموع عواید داخلی جمع شده از ۴۸.۷۸ میلیارد افغانی زمان مشابه سال گذشته به ۶۶.۵۸ میلیارد افغانی افزایش یافته است که این رقم افزایش ۳۶ درصدی را نشان می‌دهد.

باید متنذکر شد که دلیل این روند مثبت در ربع دوم سال، روی دست گرفتن اصلاحات در سیستم جمع آوری عواید، گمرکات و مدیریت عواید بوده است.

گراف ۱: ترکیب مجموع عواید طی ربع

منبع: وزارت مالیه / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

طی ربع دوم سال ۲۰۱۶، در مجموع عملکرد سکتور عامه مخصوصاً در بخش جمع آوری عواید از سوی دولت مطلوب بوده است.

به همین ترتیب، مصارف عمومی افغانستان، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ بدلیل ناامنی‌ها نامتوازن بوده که این امر باعث تضعیف سرمایه گذاری خصوصی شده، اجرای بودجه را کندتر ساخته و منجر به فرار سرمایه از کشور شده است. علاوه بر این، یکی از دلایل اساسی عوامل فوق پروسه طولانی تدارکات و تأخیر گزارش دهی از سوی نهادهای دولتی و تجاری گفته شده است. این فکتورها باعث بلند بردن مصارف عملیاتی شده که دولت را در عرصه بدبست آوردن ثبات مالی با چالش‌های جدی رو به رو ساخته است.

۱. نرخ اجرای بودجه

طی نیمة اول سال ۲۰۱۶، نرخ اجرای بودجه اختصاصی از سوی دولت روند مشابه را در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته نشان می‌دهد. نرخ اجرای بودجه عادی (عملیاتی) در مقایسه با ۳۳ درصد زمان مشابه سال ۲۰۱۵ به اندازه ۳۶ درصد گزارش شده است که این رقم افزایش ۳ درصدی را نشان می‌دهد. به همین ترتیب نرخ اجرای بودجه انکشافی در مقایسه با ۲۰ درصد نرخ اجرای آن در اخیر ربع مشابه سال قبل به ۱۷ درصد کاهش گزارش شده است.

کاهش نرخ اجرای بودجه اصلی به چندین عوامل نسبت داده شده است که مهم ترین آن تأخیر در تصویب بودجه و بدتر شدن وضعیت امنیتی در ولایات و کاهش کمک‌های کشورهای کمک رسان می‌باشد.

۲. کسر بودجه

بودجه عمومی کشور قبل از کمک کشورهای کمک رسان، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ با کسر ۳۶.۸۱ میلیارد افغانی مواجه

گراف ۴.۵: ترکیب عواید مالیاتی

منبع: وزارت مالیه/ محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د
افغانستان بانک

۲.۳.۵ عواید غیر مالیاتی

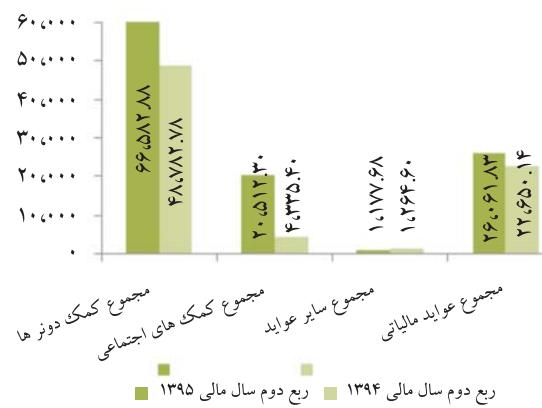
قسمت بزرگ عواید داخلی را عواید غیر مالیاتی تشکیل می دهد که در زمان تحت بررسی افزایش قابل ملاحظه ۱۶.۰۹ میلیارد افغانی را به ثبت رسانده است و ارزش آن در مقایسه با ۴.۳۴ میلیارد افغانی ربع مشابه سال گذشته، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۲۰.۵۱ میلیارد افغانی می رسد. دلیل این افزایش چشمگیر اجرآت خوب فیس اداری، فروش اجناس و خدمات و حق الامتیاز گفته شده است.
از سوی دیگر صنعت استخراجی، عواید متفرقه و عواید جایدادهای سرمایوی که بخش عمده عواید غیر مالیاتی را تشکیل می دهند، در زمان تحت بررسی نسبت به ربع دوم سال ۲۰۱۵ عملکرد ضعیف را نشان داده است.

در عین زمان، کمکهای اجتماعی که تنها ۲ درصد عواید داخلی را می سازد، در زمان تحت بررسی کاهش ۷ درصدی را نشان می دهد. مجموع عواید جمع آوری شده در این بخش ۱.۱۸ میلیارد افغانی گفته شده که نسبت به ۱.۲۸ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۵ کاهش را می نمایاند.

۴. کمکهای مالی کشور های دونر

دولت افغانستان از دونرها مخاطب چون صندوق های وجهی و کمیته های بین المللی کمکهای مالی را بمنظور تمویل برنامه های متنوع در هر دو بخش یعنی مصارف عملیاتی و انکشاپی بدست می آورد. مجموع این کمک ها

گراف ۲.۵: مقایسه عواید عمومی، طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵

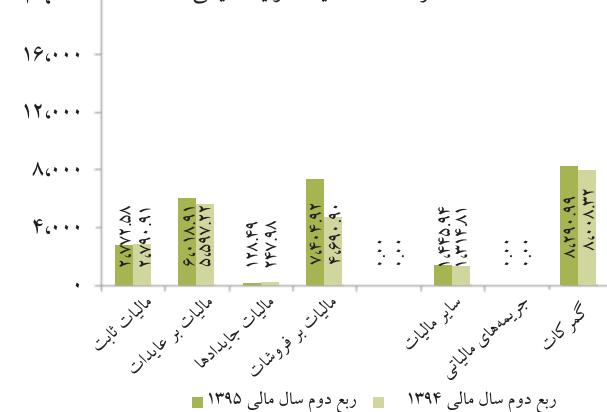

منبع: وزارت مالیه/ محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د
افغانستان بانک

۱.۳.۵ عواید مالیاتی

مجموع عواید مالیاتی کشور در ربع تحت بررسی افزایش داشته است، براساس مبلغ جمع آوری شده، مجموع عواید مالیاتی از ۱۴.۶۴ میلیارد افغانی، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۱۷.۷۷ میلیارد افغانی افزایش یافته است که این رقم افزایش ۲۱ درصدی یا ۳.۱۳ میلیارد افغانی را نشان می دهد.
به همین ترتیب، مجموع مالیات جمع آوری شده گمرکات، طی ربع تحت بررسی ۴ درصد افزایش را نشان می دهد که ارزش آن از ۸.۰۱ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۵ به ۸.۲۹ میلیارد افغانی می رسد.

گراف ۳.۵: مقایسه عواید مالیاتی

منبع: وزارت مالیه/ محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د
افغانستان بانک

طی سال ۲۰۱۶ در مقایسه سال ۲۰۱۵ افزایش داشته است.

مجموع کمک‌های انکشافی و عملیاتی در ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۶۶.۵۸ میلیارد افغانی می‌رسد که این رقم نسبت به ۴۸.۷۸ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۵ افزایش ۳۶ درصدی را نشان می‌دهد. به همین ترتیب، کمک‌های حصول شده تحت برنامه صندوق وجهی برای بازسازی افغانستان طی سال ۲۰۱۶ به ۲۲.۶ میلیارد افغانی ثبت شده است که این رقم افزایش ۸۲ درصدی را نسبت به زمان مشابه سال ۲۰۱۵ نشان می‌دهد. برخلاف کمک‌های حصول شده از صندوق وجهی نظم و قانون برای افغانستان در مقایسه با ۷.۲۱ میلیارد افغانی ربع مشابه سال گذشته، طی ربع تحت بررسی به ۶.۵۶ میلیارد افغانی کاهش یافته که این رقم کاهش ۹ درصدی را نشان می‌دهد.

قابل یاد آوریست که عواید داخلی کشور ۴۲ درصد مجموع بودجه اصلی کشور را تشکیل داده و ۵۸ درصد آن از طریق کمک‌های خارجی، صورت می‌گیرد.

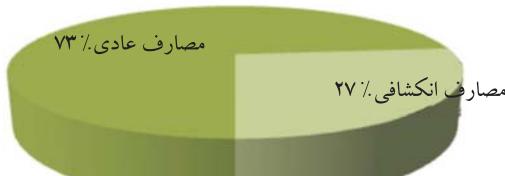
گراف ۵.۵: منابع تمویلی بودجه ملی طی ربع دوم سال مالی ۱۳۹۵

**منع: وزارت مالیه / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د
افغانستان مانک**

گ اف ۷.۵: ت کیں مصاوف عمومی دوست، طبع دوست

سال ۱۳۹۵

منبع: وزارت مالیه / محاسبہ کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی د
فغانستان بانک

چگونگی عملکرد نظام بانکی

چگونگی عملکرد نظام بانکی

افغانی می‌رسد. افزایش مجموع دارایی‌های مالی، طی ربع گذشته به منافع که در جریان ربع مذکور صورت گرفته است، ربط می‌گیرد.

نسبت کفایت سرمایه (Capital Adequacy Ratio) نظام بانکی در زمان تحت بررسی به ۲۰.۶۴ درصد ثبت شده است. اکثر بانک‌ها از حد تعیین شده، در موقف بالاتر قرار دارند، اما یک بانک نزدیک به حد تعیین شده واقع شده و در این میان یک بانک دیگر به جهت منفی قرار گرفته است.

فاایدۀ سکتور بانکی در مقایسه به ۲.۹۹ میلیارد افغانی فایدۀ خالص ربع قبلی، طی ربع دوم سال ۲۰۱۶ به ۳۸۴ میلیون افغانی کاهش ثبت شده که دلیل آن کاهش ۲.۴۸ درصدی سالانه برگشت بر دارایی (ROA) که طی ماه مارچ ۴.۴۳ درصد گزارش شده بود و کاهش ۲۴.۷۰ درصدی سالانه برگشت بر صاحبان سهم (ROE) که طی ماه مارچ ۴۴.۵۳ درصد بود، گفته شده است. دلیل اساسی کاهش فایدۀ سکتور بانکی از داده‌های دولتی نسبت داده شده، در حالیکه در ربع قبلی شاهد نافعیت چشمگیری در بخش ارزش گذاری مجدد جایدادهای سرمایوی بوده است.

با این همه، بانک‌های دولتی، بانک‌های خصوصی و فروع بانک‌های خارجی طی ربع تحت بررسی باز هم سود آور بوده اند.

۱. دارایی‌های نظام بانکی

دارایی‌های نظام بانکی در برابر کاهش ۰.۵۵ درصدی ماه مارچ سال ۲۰۱۶ در ربع تحت بررسی به اندازه ۲.۵۱ درصد افزایش یافته است. جهت وضاحت بیشتر به گراف ۱.۶ مراجعه شود.

از تفکیک مجموع دارایی‌ها بر می‌آید که عمدۀ ترین افزایش

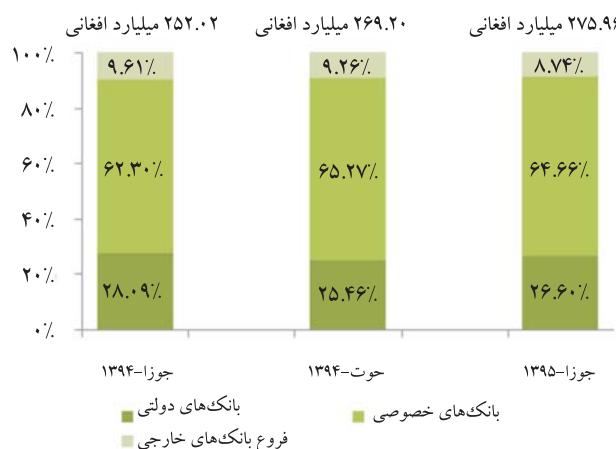
دارایی نظام بانکی در ربع اول سال ۲۰۱۶ در مقایسه با کاهش ۲.۵۱ درصدی ربع قبلی یا اخیر مارچ سال ۲۰۱۶ به اندازه ۶.۷۶ میلیارد افغانی افزایش یافته است. افزایش دارایی نظام بانکی در ربع تحت بررسی عمدتاً به اثر افزایش سپرده‌ها در این نظام بمیان آمده است.

پورتفولیوی قرضه ناخالص نظام بانکی در مقایسه به کاهش ۰.۶۴ درصدی ماه مارچ سال ۲۰۱۶ به اندازه ۲.۹۷ درصد یا ۱.۳۴ میلیارد افغانی افزایش یافته است. دلیل عمدۀ افزایش پورتفولیوی قرضه ناخالص طی این ربع، توزیع قروض جدید و استفاده بیشتر مشتریان از قروض اضافه برداشت عنوان شده است.

امانات منحیث منبع اساسی تمویل سکتور بانکی که ۹۶.۰۱ درصد مجموع بدھی‌های این سکتور را تشکیل می‌دهد در زمان تحت بررسی ارزش آن به ۲۳۸.۲۳ میلیارد افغانی می‌رسد. افزایش سپرده‌ها در مقایسه با کاهش ۲.۴۷ درصدی ربع قبلی (ماه مارچ) در زمان تحت بررسی تقریباً ۳۰.۶ درصد گفته شده است. دلیل افزایش مجموع سپرده‌های (به افغانی) نظام بانکی به افزایش امانات جاری نسبت داده شده است. سپرده‌ها بیشترأً به دالر امریکایی صورت گرفته که ۶۶.۱۸ درصد را تشکیل داده، این در حالیست که سپرده‌های افغانی ۲۸.۸۹ درصد مجموع سپرده‌ها را تشکیل می‌دهد. امانات به افغانی در مقایسه با کاهش ۹.۲۷ درصدی ماه مارچ سال ۲۰۱۶، طی زمان تحت بررسی به ۱۴.۸۸ درصد افزایش یافته است، این در حالیست که امانات به دالر امریکایی در مقایسه با کاهش ۰.۳۸ درصدی ماه مارچ سال ۲۰۱۶، به ۱.۶۶ کاهش یافته است.

سرمایه سکتور بانکی در زمان تحت بررسی به اندازه ۰.۵۲ درصد افزایش یافته است که ارزش آن به ۲۷.۷۸ میلیارد

گراف ۱.۶: سهم سکتور بانکی (مجموع دارایی‌ها) میان بانک‌ها

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

در پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک مشاهده گردیده است که ارزش آن به ۹.۹۷ میلیارد افغانی (۹.۵۰ درصد) می‌رسد و به تعقیب آن سرمایه گذاری به اندازه ۲.۶۷ میلیون افغانی (۱۳.۴۵ درصد) و قرضه ناخالص به اندازه ۱.۳۴ میلیارد افغانی (۲.۹۷ درصد) افزایش داشته‌اند. این در حالیست که در ربع تحت بررسی طلبات بین‌البانکی به اندازه ۶.۹۷ میلیارد افغانی (۸.۴۴ درصد) و دارایی‌های ناملموس به اندازه ۴۰ میلیون (۶.۹۵ درصد) کاهش یافته‌اند.

مهم ترین اجزای مجموع پورتفولیوی دارایی‌ها را پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک ۴۱.۶۴ درصد، طلبات بین‌البانکی ۲۷.۴۸ درصد، قروض خالص ۱۵.۰۲ درصد و دارایی‌های ثابت ۲.۵۴ درصد تشکیل می‌دهد.

جدول ۱.۶: ترکیب دارایی‌ها و بدھی‌ها

دارایی‌ها	به میلیون افغانی	جوزا ۱۳۹۵ جون ۲۰۱۶	حوت ۱۳۹۴ مارچ ۲۰۱۶	رشد ربع به ربع	فیصدی مجموع دارایی / بدھی‌ها
پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک	۱۰۴,۹۴۶	۴۱.۶۴	۱۱۴,۹۱۳	9.50	
طلبات بین‌البانکی	۸۲,۸۱۷	۲۷.۴۸	۷۵,۸۲۷	-8.44	
سرمایه گذاری‌ها	۱۹,۸۱۸	8.15	۲۲,۴۸۳	13.45	
قرضه (خالص)	۴۰,۴۸۶	۱۵.۰۲	۴۱,۴۴۳	2.36	
دارایی‌های ثابت	۵۷۵	0.19	۵۳۵	-6.95	
سایر دارایی‌ها	۶,۸۹۷	2.54	۷,۰۲۲	1.81	
مجموع	۱۳,۶۶۶	4.98	۱۳,۷۴۴	0.57	
	269,205	2.51	275,۹۶۷	2.51	
بدھی‌ها					
امانات	231,156	95.99	238,228	3.06	
قرضه گیری	3,694	1.51	3,745	1.38	
سایر بدھی‌ها	6,672	2.50	6,211	-6.91	
مجموع	241,566	248,184	241,566	2.74	
سرمایه مالی					

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

اند. در اخیر ماه جون سال ۲۰۱۶ (ماه جوزا ۱۳۹۵) مجموع پوشش ذخایر تدارکاتی نظام بانکی در مقایسه با ۱۰.۲۷ درصد ثبت شده اخیر ماه مارچ سال ۲۰۱۶ در ربع تحت بررسی ۱۰.۸۰ درصد مجموع قروض ناخالص گفته شده است.

۲.۱.۶ ذخایر جبران خسارة قروض

بنابر ارزیابی سطح خطرات اعتباری، بانک‌ها باید به ابزار مهار سازی در چارچوب کاهش خطرات خویش به کاهش خطرات اعتباری توجه جدی داشته باشند. بانک‌ها بمنظور کاهش خطرات اعتباری خویش به ایجاد ذخایر عمومی (روی دارایی‌های معیاری) و ذخایر تدارکاتی مشخص (روی دارایی‌های غیر معیاری) مکلف پنداشته می‌شوند.

در اخیر ماه جون سال ۲۰۱۶ (ماه جوزا سال ۱۳۹۵) مجموع پوشش ذخایر تدارکاتی نظام بانکی ۱۰.۸۰ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل می‌داد، در حالیکه این رقم در اخیر ماه مارچ سال ۲۰۱۶ به ۱۰.۲۷ درصد ثبت شده است.

۳.۱.۶ توزیع قرضه

د افغانستان بانک بمنظور گسترش سطح پورتفولیوی قروض و تنوع در این روند جهت کاهش دامنه خطرات احتمالی و در ضمن بر علاوه دسترسی به عواید، جهت استفاده بیشتر از منابع مالی جدید، چگونگی توزیع قروض در سکتور بانک‌های تجاری را به ۳۰ سکتور دیگر درجه بندی نموده است.

از تحلیل سکتوری قروض چنین بر می‌آید که بزرگترین بخش پورتفولیوی قرضه در زمان تحت بررسی را "سایر قروض تجاری" بخود اختصاص داده است که نسبت به ۹۲.۸۳ درصد ماه مارچ سال ۲۰۱۶ به ۹۲.۸۱ درصد کاهش یافته که عمدتاً در بخش پترولیم و روغنیات با سهم ۱۰.۶۶ درصد، ساختمانی و تعمیرات با سهم ۸.۷۹ درصد، سایر خدمات ۸.۴۹ درصد، تجارت پرچون ۷.۹۳ درصد و مواد غذایی ۷.۶۷ درصد اختصاص یافته است.

باید یاد آور شد که افزایش چشمگیر در بخش تجارت پرچون

۱.۱.۶ قروض ناخالص

مجموع قروض ناخالص از ربع گذشته بدینسو افزایش ۱.۳۴ میلیارد افغانی یا ۲.۹۷ درصدی را به ثبت رسانده است. افزایش در پورتفولیوی قروض ناخالص عمدتاً به قروض جدید و Overdraft (Loans) بر می‌گردد. افزایش در پورتفولیوی قروض ناخالص در نه بانک مشاهده گردیده، در حالیکه پنج نهاد بانکی در پورتفولیوی قرضه خویش کاهش را تجربه نموده اند. شایان ذکر است که یک بانک (کابلبانک جدید) در پروسه قرضه دهی اشتراک نورزیده است.

گراف ۲.۶: سهم پورتفولیوی قروض ناخالص میان بانک‌ها

منبع: آمریت عمومی ناظرات امور مالی د افغانستان بانک

به همین ترتیب، پورتفولیوی قروض ناخالص در بانک‌های خصوصی و بانک‌های دولتی، طی ربع تحت بررسی افزایش یافته، در حالیکه فروع بانک‌های خارجی شاهد کاهش در این بخش بوده اند. بانک‌های خصوصی ۹۲.۴۸ درصد سهم را در مجموع پورتفولیوی قروض بخود اختصاص داده و به اندازه ۲.۶۸ درصد یا ۱.۱۲ میلیارد افغانی، بانک‌های دولتی با سهم ۶.۳۳ درصد افزایش ۸.۴۲ درصدی یا ۲۲۸ میلیون افغانی و فروع بانک‌های خارجی با سهم ۱.۱۹ درصدی کاهش ۱.۲۴ درصدی یا ۷ میلیون افغانی را در ربع تحت بررسی نشان داده

می شود تا خطرات بالقوه مربوط در سکتورهای کلیدی را که بلندترین نسبت قرضه های صعب الحصول را دارند، همواره تحت نظرت داشته باشند. کابل با داشتن ۷۷.۰۸ درصد سهم قرضه، مقام اول و ولايات هرات و بلخ به ترتیب در رده دوم و سوم و ولايات بادغیس و کندھار در ردیف چهارم و پنجم قرار دارند. نسبت قروض اجراء شده در سایر ولايات ناچیز شمرده می شود. توزیع قروض از لحاظ سکتوری، جغرافیایی و نهادی، بگونه مناسب صورت نگرفته، اما انتظار می رود که اعطای قرضه به مرور زمان بهبود یابد. توقع می رود که تمام بانک ها در قسمت اعطای قروض سهم فعال داشته و با عرضه خدمات ارزنده نقش خود را منحیث و ساطت گر مالی بخوبی انجام دهند.

و سایر سکتورهای خدماتی در اصل مبلغ و فیصدی مجموع قروض ناخالص رونما گردیده، در حالیکه فروشات عمده، صحت و حفظ الصحه در میان سکتورهای بوده که کاهش را تجربه نموده اند. قروض که به شرکت های کوچک قرضه دهی اختصاص داده شده اند به ۲۱۴ میلیون افغانی افزایش یافته که در حال حاضر مبلغ ۳.۶۸ میلیارد افغانی توسط یک بانک فراهم گردیده است. این در حالیست که قروض تشبیثات کوچک و متوسط (SME) کاهش ۹۰ میلیون افغانی را به ثبت رسانده که در حال حاضر مبلغ ۲۰۷ میلیارد افغانی توسط چهار نهاد بانکی فراهم گردیده است. تمرکز قروض بالای چند سکتور اقتصادی، بانک ها را حین بروز بحران در این سکتورها به خطر اعتباری مواجه خواهد ساخت. بناءً توصیه

جدول ۲۶: توزیع قروض با تفکیک سکتورهای مختلف

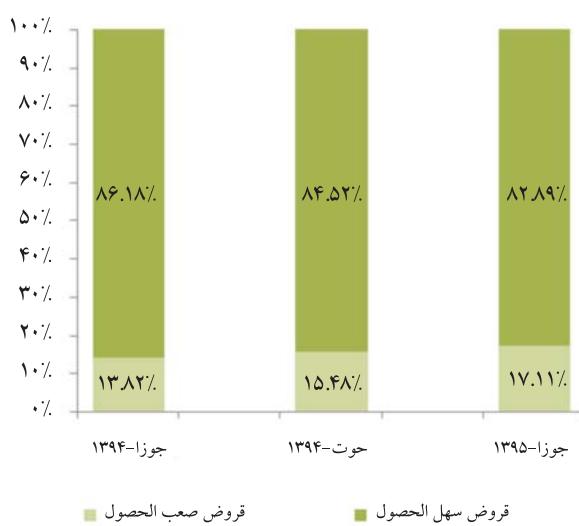
۱۳۹۵ جزو (۲۰۱۶ جون)	قوس ۱۳۹۴ (دسمبر ۲۰۱۵)	قوس ۱۳۹۳ (دسمبر ۲۰۱۴)	قوس ۱۳۹۲ (دسمبر ۲۰۱۳)	قوس ۱۳۹۱ (دسمبر ۲۰۱۲)	حوت ۱۳۹۰ (مارچ ۲۰۱۲)	حوت ۱۳۸۹ (مارچ ۲۰۱۱)	حوت ۱۳۸۸ (مارچ ۲۰۱۰)
1.76 %	1.90 %	1.80 %	2.02%	2.29	2.85	25.98	19.92
			-	-	-	-	-
			0.07%	0.11	0.72	0.02	-
			9.36 %	11.88	13.32	2.72	1.22
			29.81%	28.3	27.84	34.16	32.29
			3.70 %	2.35	0.94	1.23	1.04
			22.11%	15.94	11.95	6.72	4.84
			0.05 %	0.07	0.3	0.03	2.47
0.30 %	0.33%	0.27 %					
0.04 %	0.03%	0 %					
4.05 %	4.42%	2 %					
4.00 %	4.24%	4%					
1.79 %	1.96%	3%					
0.65 %	0.52%	2.59 %					
0.51 %	0.22%	0.35 %					
8.79 %	7.54%	12.52 %					
3.20 %	3.80%	4.79 %					
1.47 %	1.46%	1.20 %					
6.07 %	5.70%	2.92 %					
5.15 %	5.31%	4.87 %					
3.59 %	2.66%	4.18 %					
1.20 %	1.16%	0.71 %					
0.03 %	0.04%	0.04 %					
8.49 %	7.56%	1.41 %					
4.16 %	9.89%	4.93 %					
0.35 %	0.25%	0.12 %					
10.66 %	9.80%	8.74 %					
0.26 %	1.42%	0.24 %					
1.83 %	1.58%	1.40 %					
2.22 %	2.73%	1.87 %					
7.67 %	8.24%	4.52 %					
4.23 %	3.47%	5.72 %					
7.93 %	3.28%	3.92 %					
0.93 %	1.17%	2.41 %					
0.00 %	0.09%	0.61 %					
0.44 %	1.48%	0.08 %					
2.80 %	2.44%	1.81 %					
0.00 %	0.00%	0.00 %					
2.49 %	2.35%	2.34 %	2.38%	2.66	2.06	0.75	0.88
0.36 %	0.30%	0.26 %	0.24%	0.74	0.82	1.01	1.33
2.58 %	2.68%	7.14 %	10.84 %	14.46	15.65	8.95	7.3
0.00 %	0.00%	6.68 %	9.41%	10.71	12.65	10	3.69

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

افغانستان بانک با نهادهای مالی دارای عملکرد ضعیف قرضه دوشادوش کار کرده و پلان های را در قبال تقویت کیفیت دارایی آنها طرح و عملی می نماید. این وضعیت نیازمند روی دست گرفتن امور نظارتی و اقدامات سریع اصلاحی بوده تا مدیریت خطرات را تقویت بخشیده و از اثرات منفی روی نافعیت و کفایت سرمایه بانک های با کیفیت اعتباری ضعیف جلوگیری نماید.

توزیع گسترده قروض صعب الحصول نشان می دهد که بخش عظیم این قروض از قروض تجاری که اکثرًا مربوط تجارت، خدمات و سکتور تولیدی می باشد، نشأت می گیرد. باید گفت که افزایش توزیع این قروض در سکتور صنعت، تجارت و خدمات رونما گردیده، در حالیکه توزیع قروض در سکتور خدمات شهری و زراعت، طی ربع تحت بررسی کاهش یافته است.

گراف ۳.۶ کیفیت پورتفولیوی قرضه

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

۲. صنف بندی قروض

۱.۲.۶ قروض صعب الحصول

بانک ها بمنظور کاهش قابل ملاحظه سطح قروض صعب الحصول به ۱۷.۱۱ درصد مجموع قروض ناخالص یا ۳۳.۲۷ درصد سرمایه مقرر ای که وضعیت مطلوب را نشان نمی دهد، باید اقدامات لازم مدیریت خطرات را مد نظر داشته باشند. در عین زمان، امکان آن می رود که روند خطر اعتباری افزایش یابد. بادر نظرداشت این روند نتیجه گیری می شود که کیفیت مدیریت خطرات در بانک ها با عملکرد اعتباری نامرغوب در حالت ضعیف قرار دارد. بانک ها مکلف اند تا درخواست های قرضه گیرندگان را به دقت ارزیابی کرده تا با قوانین قابل الاجرا، مقررات، نشریه های متحده الممال، پالیسی های داخلی و طرز العمل ها مطابقت داشته و وضعیت مالی آنها را از نزدیک مورد مطالعه قرار دهنده و اطمینان حاصل کنند که گسترش اعتباری به ثبات نظام مالی تهدیدی را مواجه نسازد.

تا پایان ماه جون سال ۲۰۱۶ سطح قروض صعب الحصول به اندازه ۱۰.۸ میلیارد افغانی افزایش یافته و ارزش آن به ۷.۹۵ میلیارد افغانی یا ۱۷.۱۱ درصد مجموع قروض ناخالص و ۳۳.۲۷ درصد سرمایه مقرر ای نظام بانکی می رسد که این رقم در ربع قبلی ۶.۸۶ میلیارد افغانی یا ۱۵.۲۲ درصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکی گزارش شده بود. دلیل این کاهش عمدها به کیفیت ضعیف قرضه ربط می گیرد. باید یاد آور شد که بیشتر از ۷۳ درصد مجموع قروض صعب الحصول مربوط به سه بانک خصوصی شده که سهم آن در هر سه بانک ۶۳.۴۱ درصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکی را تشکیل می دهد.

قابل یاد آوریست که آمریت عمومی نظارت امور مالی د

کتگوری قروض نیازمند امور نظارتی دقیق بوده تا منجر به ازدیاد قروض معکوساً صنف بندی شده (غیر معیاری، مشکوک) و خسارات محتمل آینده نشود.

٤.٢.٦ قروض در کتگوری خساره^۳

قروض در کتگوری خساره بالغ بر ۱۹۵ میلیون افغانی می‌گردد که ۴۰.۴۲ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل داده و افزایش ۱۲۳ میلیون افغانی را از ربع قبلی بدینسو نشان می‌دهد که این افزایش به پنج بانک ربط می‌گیرد. بانک‌ها مکلف اند بمنظور جبران خسارات ناشی از قروض در این کتگوری حین حذف آن از بیلاس شیت، دارای سرمایه کافی باشند.

٥.٢.٦ طلبات بین البانکی

طلبات بین البانکی دومین سهم دارایی نظام بانکی را در میان سایر کتگوری‌های دارایی بخود اختصاص داده که در حال حاضر ۲۷.۴۸ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل داده و ارزش آن به ۷۵.۸۳ میلیارد افغانی می‌رسد که این رقم کاهش ۶.۹۹ میلیارد افغانی یا ۸.۴۴ درصدی را از ربع قبلی (ماه مارچ ۲۰۱۶) بدینسو نشان می‌دهد. علت افزایش در این کتگوری دارایی‌ها، عمدتاً به ده بانک تعلق می‌گیرد و نشان می‌دهد که نظام بانکی قسمتی از وجوده جمع آوری شده خویش را بمنظور کاهش سطع خطرات دارایی‌ها و تقویت وضعیت نقدینگی در حساب‌های مربوطه در د افغانستان بانک انتقال داده اند، هرچند بانک‌ها از لحاظ نسبت سیالیت وسیع در وضعیت بلندتر از حد معینه قرار دارند. سرانجام، در صورت بهبود وضعیت امنیتی و سیاسی کشور، نظام بانکی می‌تواند این دارایی‌ها را به دارایی‌های با عواید بلندتر مبدل سازد. بانک‌ها باید تنها خطرات شخصی خویش را بگونه مناسب مد نظر گیرند، بلکه خطرات که مواجه کشور یا کشورهای که

٤.٢.٦ قروض معکوساً صنف بندی شده

قروض معکوساً صنف بندی شده (غیر معیاری و مشکوک) طی ربع گذشته ۵۷۷ میلیون افغانی افزایش داشته و ارزش آن به ۱۰۰.۳ میلیارد افغانی رسیده است که ۲۱.۵۹ درصد مجموع قروض ناخالص یا ۴۱.۹۳ درصد سرمایه مقرراتی را تشکیل می‌دهد. در آوردن قروض معکوساً صنف بندی شده به یک حالت قابل قبول، مستلزم طرح برنامه‌های نظارتی و اقدامات اصلاحی می‌باشد. افزون بر آن، برای ایجاد اداره خوب در بانک‌های دارای کیفیت اعتباری پائین توجه بیشتر صورت گرفته که در پی آن به مؤثثیت اداره افزوده، تدقیق داخلى بیشتر تقویت شده که در نتیجه از دامنه خطرات که متوجه این نهادها می‌باشد، جلوگیری می‌شود. مدیریت بانک‌ها حسب مقررات احتیاطی، بمنظور رسیدگی به مشکلات و نقاط ضعف که باعث عملکرد اعتباری ضعیف شده اقدامات لازم را روی دست گیرند.

از آنجاییکه خطر سیستماتیک و رکود اقتصادی خود باعث تضعیف و کاهش کیفیت دارایی مهم بانک بخصوص قروض شده اند. با این حال، مدیریت بانک‌ها باید میکانیزم‌های را در اختیار داشته باشند تا همچو خطرات را پیش بینی و از اثرات ناگوار این خطرات بالقوه جلوگیری نموده و طبق مقررات احتیاطی تدابیر پیشگیرانه را اتخاذ نمایند.

٣.٢.٦ قروض در کتگوری تحت نظر

قروض در کتگوری تحت نظر به ۳.۱۶ میلیارد افغانی ثبت شده که ۶۸.۰ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل داده و از ربع قبلی (ماه مارچ ۲۰۱۶) بدینسو به اندازه ۱۰.۵۱ درصد کاهش یافته است. دلیل این کاهش اساساً به سه بانک خصوصی تجاری در نظام بانکی نسبت داده شده است. این

^۳) دارایی‌های که پرداخت اصل مبلغ و تکالیه آنها در مدت ۵۴۰ روز با بیشتر از آن صورت نگرفته باشد، نظر به متحددالمال محاسبه شماره ۰۳/۹۲/۱۶ مذکور در کتگوری خساره قرار می‌گیرند.

میلیارد افغانی را از اخیر ربع قبلی (ماه مارچ سال ۲۰۱۶) بدینسو نشان می‌دهد.

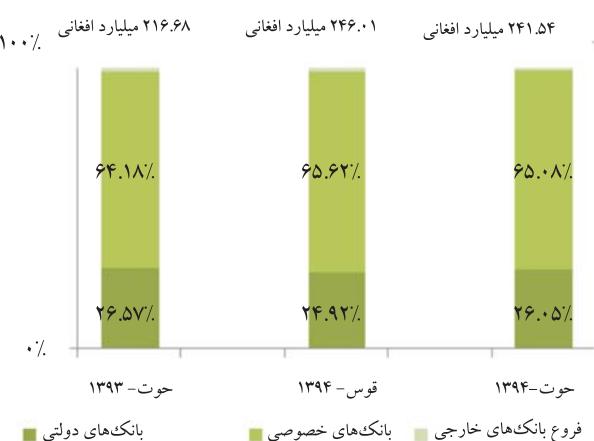
در عین زمان، نظام بانکی کشور کاملاً در مطابقت با مقررات ذخایر اجباری عمل نموده و وجوده مالی را محاطانه و با دقت به سایر انواع دارایی‌ها صنف بنده می‌کند.

۳. بدھی‌ها

مجموع بدھی‌های نظام بانکی به اندازه ۶.۶۲ میلیارد افغانی یا ۲۷۴ درصد افزایش یافته که ارزش آن در مقایسه با میلیارد افغانی ربع قبلی (ماه مارچ ۲۰۱۶) در زمان تحت بررسی به ۲۴۸.۱۸ میلیارد افغانی می‌رسد. تمام اجزای مجموع بدھی‌ها به استثنای سایر بدھی‌ها و حسابات معلق، طی ربع اخیر افزایش را نشان داده اند.

سپرده‌های نظام بانکی با سهم ۹۵.۹۹ درصدی بزرگترین بخش بدھی‌ها را تشکیل داده و سایر بدھی‌ها و قروض به نوبه خود در جایگاه دوم و سوم قرار دارند. برای معلومات بیشتر به جدول ۵.۶ مراجعه شود!

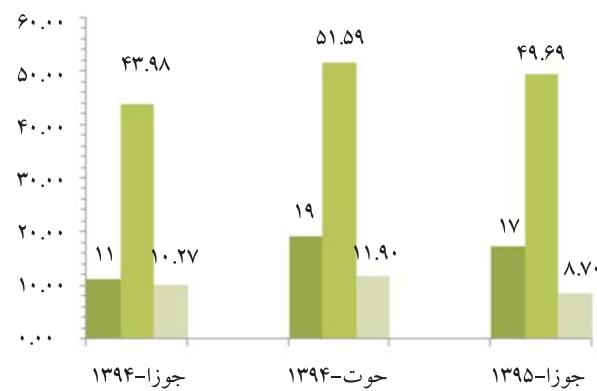
گراف ۵.۶: کاهش ۴.۴۶ میلیارد افغانی یا ۱۸۱ درصدی بدھی‌ها

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

آنها وجوده خویش را سرمایه گذاری نموده اند، مورد ارزیابی قرار دهنده. جهت وضاحت بیشتر به گراف ۴.۶ مراجعه شود!

گراف ۴.۶: سهم طبلات بین البانکی میان بانک‌ها

فروع بانک‌های خارجی ■ بانک‌های خصوصی ■ بانک‌های دولتی ■

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

۶.۲.۶ سرمایه گذاری

پورتفولیوی سرمایه گذاری نظام بانکی شامل اوراق قرضه، اوراق بهادرار دولتی و سرمایه گذرای در شرکت‌های وابسته می‌شود. سرمایه گذاری‌های نظام بانکی، طی ربع قبلی به اندازه ۱۳.۴۵ درصد یا ۲.۶۶ میلیارد افغانی افزایش داشته که ارزش آن به ۲۲.۴۸ میلیارد افغانی یا ۸.۱۵ درصد مجموع دارایی‌ها می‌رسد. این افزایش در پنج بانک صورت گرفته است. شایان ذکر است که بخش عمده سرمایه گذاری این سکتور در خارج کشور صورت گفته است. پورتفولیوی سرمایه گذاری به شش بانک تجاری و سه فرع بانک خارجی نسبت داده می‌شود.

۳. پول نقد در خزانه و طبلات بالای د افغانستان بانک

پول نقد در خزانه و طبلات بالای د افغانستان بانک بزرگترین کتگوری را در هر دو بخش یعنی اصل مبلغ و فیصدی (۴۱.۶۴ درصد) مجموع دارایی‌ها را تشکیل داده که افزایش ۹.۹۷

۱.۳۶ امانات

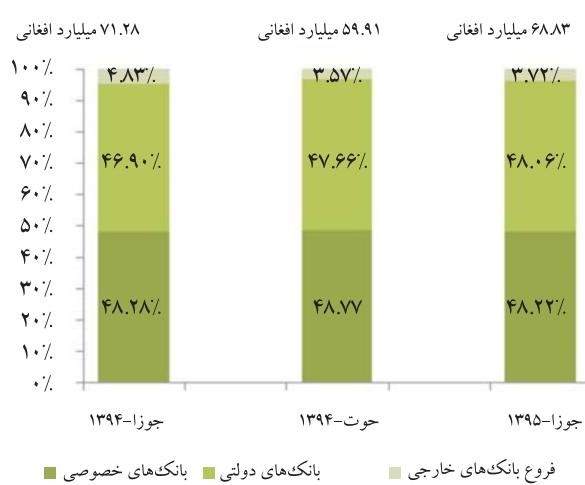
از لحاظ انواع سپرده‌ها، امانات جاری ۷۴.۴۷ درصد مجموع سپرده‌ها را تشکیل داده که به اندازه ۲۰۷ درصد افزایش یافته است، پس انداز با ۱۹.۲۶ درصد مجموع سپرده‌ها در رده دوم قرار داشته که افزایش ۴.۲۲ درصدی را می‌نمایاند، این در حالیست که امانات میعادی ۶.۲۷ درصد مجموع پورتفولیوی سپرده‌ها را تشکیل داده که رقم آن از ماه مارچ ۲۰۱۶ بدینسو به اندازه ۱۲.۱۶ درصد افزایش یافته است.

گراف ۶.۶: ترکیب امانات اسعاری

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

گراف ۷.۶: امانات به افغانی

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

امانات که منبع اساسی تمویل نظام بانکی را تشکیل می‌دهد در ربع تحت بررسی به ۲۳۸.۲۳ میلیارد افغانی رسیده که این رقم در مقایسه با کاهش ۲.۴۷ درصدی ماه مارچ سال ۲۰۱۶ به ۳۰.۶ درصد یا ۷.۰۷ میلیارد افغانی افزایش یافته است. دلیل افزایش در سپرده‌های نظام بانکی به افزایش امانات جاری که در بخش افغانی صورت گرفته، ربط می‌گیرد. تحلیل از وضعیت اسعار نشان می‌دهد که سپرده‌های افغانی در مقایسه با کاهش ۹.۲۷ درصدی ماه مارچ ۲۰۱۶ در زمان تحت بررسی به ۱۴.۸۸ درصد افزایش یافته که ۲۸.۸۹ درصد مجموع سپرده‌ها را تشکیل می‌دهد، این در حالیست که سپرده‌های دالری در مقایسه ۰.۳۸ درصد کاهش ماه مارچ ۲۰۱۶ به اندازه ۱.۶۶ درصد کاهش یافته که ۶۶.۱۸ درصد مجموع سپرده‌های نظام بانکی را در بر می‌گیرد.

بانک‌های خصوصی در زمان گزارش دهی ۱۵۴.۴۵ میلیارد افغانی را در حساب امانات جذب نموده که این رقم در مقایسه با ۳.۷۴ درصد کاهش ربع قبلی افزایش ۲.۲۶ درصدی را نشان می‌دهد و ۶۴.۸۳ درصد سپرده‌های نظام بانکی را تشکیل می‌دهد.

سهم بانک‌های دولتی در مجموع سپرده‌های نظام بانکی به ۶۴.۵۶ میلیارد افغانی ثبت شده که در مقایسه با افزایش ۲.۹۱ درصدی ماه مارچ ۲۰۱۶، افزایش ۷.۱۸ درصدی را نشان می‌دهد و این رقم از ربع قبلی بدینسو ۲۷.۱۰ درصد سپرده‌های نظام بانکی را احتوا می‌کند.

سهم فروع بانک‌های خارجی، طی ربع تحت بررسی ۱۹.۲۲ میلیارد افغانی گفته شده که در مقایسه کاهش ۷.۸۱ درصدی ماه مارچ ۲۰۱۶ کاهش ۳.۳۴ درصدی را می‌نمایاند و ۸.۰۷ درصد مجموع امانات نظام بانکی را تشکیل می‌دهد.

۲.۳.۶ روند قرضه گیری

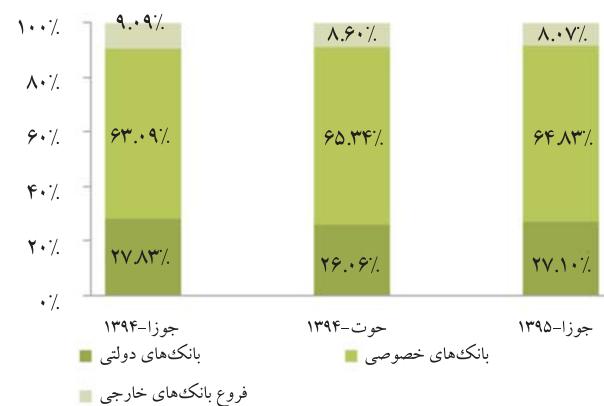
سهم قرضه در مجموع ساختار تمویلی نظام بانکی به اندازه ۱.۳۸ درصد افزایش یافته که ارزش آن در اخیر ماه جون سال ۲۰۱۶ به ۳.۷۵ میلیارد افغانی می‌رسد. این رقم در مقایسه با ۱۷.۰۱ درصد کاهش ربع قبلی، طی ربع تحت بررسی به ۱.۵۱ درصد ثبت شده است. وضعیت فعلی قرضه به سه نهاد بانکی نسبت داده شده است.

۴. نقدینگی

خطر نقدینگی را می‌توان به عنوان خطر نداشتن دارایی سیال کافی که تقاضای قرضه گیرنده و سپرده گذاران را برآورده سازد، تعریف نمود. تمام بانک‌ها مکلف اند تا سطح مناسب نقدینگی یا سیالیت را بمنظور جلوگیری از بروز هر نوع مشکل نقدینگی حفظ نمایند. بنابراین، بانک‌ها مکلف اند تا کمیته دارایی و بدھی (ALCO) را تشکیل بدهند. یکی از وظایف این کمیته، مدیریت نقدینگی بانک ذریعه تحلیل خلاها، ارزیابی حساسیت، تحلیل سناریو، تحلیل جریان نقدی و غیره امور در پرتو پالیسی‌های بانک می‌باشد.

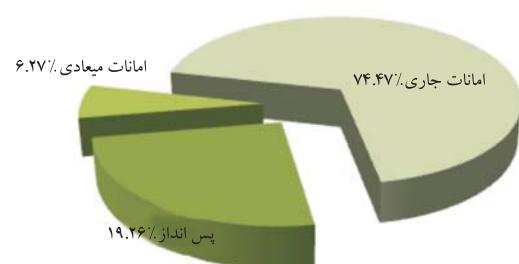
گراف ۲.۶: افزایش ۳.۰۶ درصدی

یا ۷.۰۷ میلیارد افغانی امانات

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

گراف ۴.۶: تفکیک امانات

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

جدول ۳.۶: مهمترین شاخصه‌های سالم مالی نظام بانکی

	نسبت درصدی											
	مجموع نسبت کفایت سرمایه											
	سرمایه اصلی نسبت کفایت سرمایه											
	نسبت قروض صعب الحصول بر مجموع											
۲۰.۶۴	۱۹.۹۴	۲۶.۴۶	۲۶.۳۴	۲۱.۸۴	۲۳.۰۶	۳۰.۳۹	-۱۴.۴۶	۲۵.۸۱				
۱۸.۶۴	۱۹.۶۶	۲۶.۰۹	۲۴.۶۵	۱۹.۹۷	۲۳.۹۸	۳۰.۲۹	-۱۴.۵۱	۲۴.۱۹				
۱۷.۱۱	۱۲.۳۴	۸.۰۹	۵.۱	۵.۳۱	۵.۱۵	۳.۷۵	۴۸.۴	۰.۵				
۲.۴۸	۰.۲۰	۰.۹۰	۰.۷۴	-۰.۵۴	-۱.۲۱	۰.۲۴	-۲۰.۰۸	۱.۴۱				
۲۴.۷۰	۱.۶۹	۷.۳۵	۱۰.۰۳	-۷.۱۷	-۱۷.۹	۱.۹	-۵۲۰.۶۶	۱۰.۳۵				
۶۵.۷۱	۶۸.۲۲	۷۳.۶	۶۷.۹۳	۷۲.۱۳	۵۷.۳۷	۶۳.۸۳	۶۳.۳۲	۵۹.۱۹				
۷۳.۲۷	۷۵.۰۵	۷۳.۲۸	۷۳.۱۸	۶۳.۷۵	۵۵.۸۲	۴۷.۰۱	۴۰.۵۸	۰.۳۸				

*به استثنای کابل بانک

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

۵. فایده نظام بانکی

فایده نظام بانکی کشور بصورت مجموعی در اخیر ماه جون سال ۲۰۱۶ در مقایسه با ۲.۹۹ میلیارد افغانی فایده خالص ماه مارچ سال ۲۰۱۶، طی ربع دوم سال مالی ۲۰۱۶ به ۳۸۴ میلیون افغانی رسیده که این رقم کاهش قابل ملاحظه را نشان می‌دهد.

عامل اساسی کاهش فایده نظام بانکی کشور در جدول ۵.۶ واضح شده و عمدتاً به کاهش چشمگیر عواید غیر تکتانه ای ناشی از ارزش گذاری مجدد جایدادهای سرمایه‌ی که به یک بانک دولتی نسبت داده شده، تعلق می‌گیرد. از سوی هم، عوامل چون افزایش مصارف عملیاتی و ذخایر تدارکاتی قرضه نیز در این کاهش ربط داده شده است. این در حالیست که طی ربع تحت بررسی عواید خالص تکتانه افزایش را نشان می‌دهد.

در نتیجه، در ربع گذشته برگشت بر دارایی‌ها (ROA) از ۴.۴۳ درصد به ۲.۴۸ درصد افزایش یافته و برگشت بر سرمایه صاحبان سهم (ROE) از ۴۴.۵۳ درصد به ۲۴.۷۰ درصد کاهش یافته است. برای معلومات بیشتر به جدول ۵.۶ مراجعه شود

گفتنی است که در مقایسه به ۲۶۰ میلیون خساره شش بانک در اخیر ماه مارچ ۲۰۱۶، در ربع تحت بررسی چهار بانک ۳۱۶ میلیون افغانی خساره نموده اند.

براساس عواید اصلی، طی ربع تحت بررسی سه بانک خساره نموده، این در حالیست که در ربع گذشته نیز سه بانک ضرر را متحمل شده بود.

با این حال، اگر نظام بانکی را طی ربع تحت بررسی در گل مورد مطالعه قرار دهیم، دیده می‌شود که بانک‌های دولتی، بانک‌های تجاری و فروع بانک‌های خارجی از نافعیت

۶. سرمایه

نظام بانکی کشور سرمایه کافی در اختیار داشته که ارزش آن به ۲۷.۷۸ میلیارد افغانی می‌رسد و طی ربع اخیر به اندازه ۰۰۵۲ درصد یا ۱۱۴ میلیون افغانی افزایش یافته است. دلیل افزایش در مجموع وجهه مالی به نافعیت‌ها نسبت داده شده است.

بصورت عموم، نسبت کفایت سرمایه تمام بانک‌ها ۲۰.۶۴ درصد گزارش شده است. برای معلومات بیشتر به جدول ۵.۶ مراجعه شود

تحلیل اجمالی بانک‌ها بر وضعیت سرمایه نظام بانکی حاکی از آن است که نسبت کفایت سرمایه تمام بانک‌ها به استثنای یک بانک بالاتر از حداقل تعیین شده (خطر عیار شده دارایی‌ها بر ۱۲ درصد) قرار دارند. گفتنی است که یک بانک به نسبت کفایت سرمایه بسیار نزدیک بوده، در حالیکه یک بانک دیگر در حالت منفی قرار دارد. معیار بازل برای سرمایه براساس خطر ۸ درصد می‌باشد.

۶.۱ نسبت نقدینگی (به پیمانه وسیع)

بانک‌ها مکلف اند تا سطح نسبت نقدینگی خود را که پائین تر از ۱۵ درصد نباشد، حفظ نمایند. این امر زمینه دستیابی را در صورت ناکفایی نقدینگی مطلوب فراهم می‌سازد.

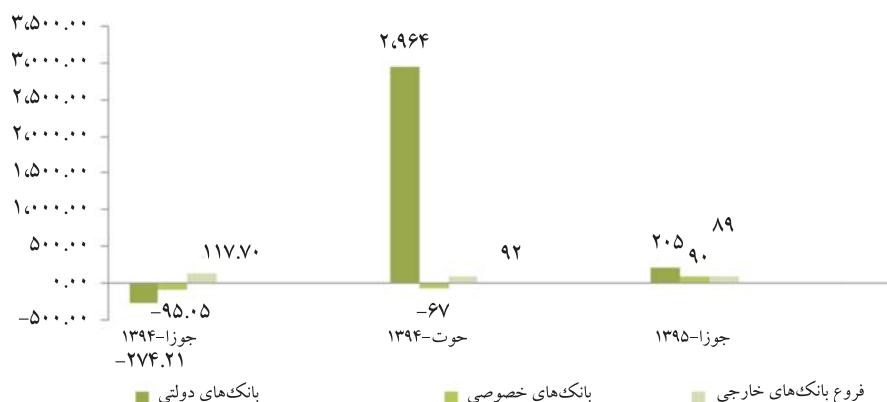
نظام بانکی کشور در جریان این مدت بصورت گل مازاد نقدینگی داشته که ۷۳.۲۷ درصد مجموع دارایی‌های این نظام را دارایی سیال تشکیل داده است. نسبت دارایی‌های وسیع سیال نظام بانکی کشور بطور اوسط به اندازه ۶۵.۷۱ درصد به ثبت رسیده است. باید گفت که تمام بانک‌ها از حد تعیین شده برای نقدینگی در سطح بالا قرار داشته اند. برای معلومات بیشتر به جدول ۵.۶ مراجعه شود

۲۰۵ میلیون افغانی در مقام اول، بانک‌های خصوصی با ارزش ۹۰ میلیون افغانی در مقام دوم و فروع بانک‌های خارجی با ارزش ۸۹ میلیون افغانی مقام سوم را بخود اختصاص داده‌اند.

برخوردار بوده در حالیکه بانک‌های خصوصی، طی ربع قبلی با ضرر مواجه شده‌اند. برای معلومات بیشتر به گراف ۱۰.۶ مراجعه شود

باید یاد آور شد که در زمان تحت بررسی بزرگترین سهم نافعیت را در نظام بانکداری، بانک‌های دولتی با ارزش

گراف ۱۰.۶: فایده نظام بانکی

جدول ۴.۶: فایده / ضرر

تفصیلات درصدی ربع به رب	(۲۰۱۶ جون) ۱۳۹۵	(۲۰۱۶ مارچ) ۱۳۹۴	(۲۰۱۵ جون) ۱۳۹۴	عوايد تکانه
7.41	2,361	2,198	2,295	عوايد تکانه
-13.4	433	500	498	مصارف تکانه
13.47	1,928	1,699	1,796	عوايد خالص تکانه
-43.96	2,279	4,067	1,360	عوايد غير تکانه
9.49	1,453	1,327	1,325	مصارف غير تکانه
2.08	930	911	907	هزينة معاشات
29.45	589	455	1,392	توزيع کريدت
-59.86	1,235	3,077	(162)	فایده/ضرر قبل از ماليه
-87.15	384	2,989	(252)	فایده/ضرر بعد از ماليه

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

گراف ۱۲.۶: برگشت بر دارایی و برگشت بر صاحبان سهم

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک

۵. خطر نرخ تکتانه

نظام بانکی کشور بصورت کلی در وضعیت حساس نرخ تکتانه قرار دارند. این در حالیست که محاسبات انجام یافته بالای جدول حساسیت نرخ تکتانه بانک‌ها نشان می‌دهد که عواید تکتانه خالص نظام بانکی بدلیل افزایش نرخ تکتانه بازار (رونده صعودی نرخ تکتانه) طی ۱۲ ماه آینده به اندازه ۰.۰۳ درصد به ارزش ۱.۶۸ میلیارد افغانی افزایش یابد. بر عکس، اگر نرخ تکتانه به اندازه ۰.۰۳ درصد (رونده نزولی نرخ تکتانه) کاهش یابد، عواید تکتانه به ارزش ۱.۶۸ میلیارد افغانی کاهش خواهد یافت. برای دو بانک، در صورتیکه نرخ تکتانه به اندازه ۰.۰۳ درصد افزایش یابد در نتیجه عواید تکتانه خالص در ۱۲ ماه آینده کاهش خواهد یافت.

دلیل عدهٔ فشار بالای میزان حساسیت دارایی‌های نظام بانکی وفور نسبت تکتانه دارایی‌ها در برابر نسبت تکتانه بدھی‌ها عنوان شده است. هرچند این وضعیت میزان تکتانه خالص و نافعیت را در تمام بانک‌ها بالا می‌برد، اما بانک‌ها را در معرض خطر کاهش نرخ بازار قرار می‌دهد.

۴. خطر مبادله اسعار

سطح عمومی وضعیت آزاد خطرات مبادله ارز که توسط بانک‌ها بگونهٔ وسیع مورد استفاده قرار می‌گیرد در محدوده که د افغانستان بانک برای آنها تعیین نموده، قرار دارد. در کل تمام بانک‌ها در محدوده که برای سطح عمومی وضعیت آزاد مبادله ارز تعیین شده، قرار دارند. این در حالیست که پنج بانک از محدوده وضعیت آزاد مبادله اسعار و همچنان اسعار انفرادی (وضعیت طویل و کوتاه مدت دالر امریکایی) تخطی نموده اند، سایر بانک‌ها در مطابقت به سطح تعیین شده د افغانستان بانک قرار داشته اند. بانک‌های که با سطح تعیین شده د افغانستان بانک قرار ندارند، مکلف اند که سطح وضعیت مبادله ارزی خویش را با سطح تعیین شده مطابقت دهند، در غیر آن کاهش ارزش دالر امریکایی می‌تواند بانک‌های متذکره را با خسارات بیشتر مواجه سازد.

تأثیر تغییرات نرخ مبادله بالای سرمایه مقرراتی نظام بانکی نشان می‌دهد که ۲۰ درصد افزایش نرخ مبادله باعث افزایش سرمایه مقرراتی نظام بانکی به اندازه ۹.۴۶ میلیارد افغانی و بر عکس آن خواهد شد. به همین ترتیب افزایش ۴ درصدی نرخ مبادله اسعار برابر به افزایش ۱.۸۹ میلیارد افغانی و بر عکس آن خواهد شد.

هیئت تحریر

آمر عمومی سیاست پولی:

معاون آمریت عمومی سیاست پولی:

معاون آمریت عمومی سیاست پولی:

معاون آمریت عمومی سیاست پولی:

همکاران

پژوهشگر اقتصادی

اقبال صافی

تحلیلگر ارشد سکتور خارجی

محمد جواد فریاد

متخصص ارشد احصائیه، سکتور پولی

مدیره بخش داخلی آمریت نظارت امور مالی

انیسه اثیر

تحلیلگر سکتور حقیقی

شفیق احمد فقیرزاده

تحلیلگر مخصوص سکتور مالی

زرلشت معصوم

ترجمه:

سید نورحسین میرزاد

ایدیت:

شفیق الله بارز معاون نشرات و ارتباطات آمریت عمومی اسناد و ارتباط

هماهنگی امور تصحیح:

یما عفیف مدیر نشرات

دیزاین:

خالد احمد فیضی

عکس:

زیر ک ملیا

مسئول چاپ و توزیع:

تمیم احمد صمیمی

تیلفون:

+۹۳ (۰) ۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵/۰۲۰۲۱۰۳۹۳۲

فکس:

+۹۳ (۰) ۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

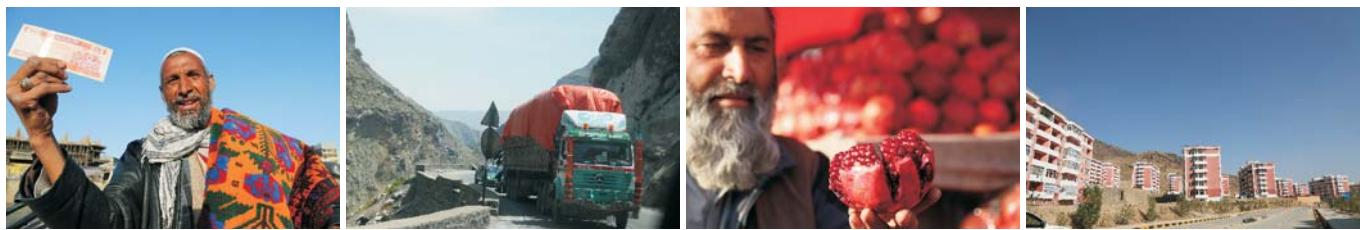
ایمیل:

info@dab.gov.af

صفحه اینترنیتی:

www.dab.gov.af

آمریت عمومی اسناد و ارتباط
پُست الکترونیکی: info@dab.gov.af
تیلفون: +۹۳ ۲۰ ۲۱۰ ۴۱۴۶